

Fabrikalardan makine sesinden önce *İşçinin Sesi* gelecek!

İŞÇİNİN SESİ

Türkiye Komünist Partisi işçinin partisi!
Yıl:13, Sayı:341, 11 Kasım 1987

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBIN! BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBIN! BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBIN!

*Sahte sola legalite vererek sahte demokrasi manevrası yapmak **burjuvazinin gücünü değil aczini yansıtıyor.***

Yağcı'lar da kurtaramayacak

Burjuvazi Yağcı'larla birlikte çevirdiği bu manevrayla tüm sol hareketi legalizmin batağına çekeceğini sanıyorsa aldanıyor. Tam tersine, bu manevra sol içinde son derece sağlıklı bir ayrışmaya yol açacaktır. İllegali temel alan, legal olanaklardan yararlanan devrimci sol ile legalist, reformist sol ayrışacaktır. Ekim Devrimi'nin 70. yıldönümünü büyük bir coşkuyla kutladığımız şu sıralarda "Marksizm bunalımdadır" diye cart curt eden burjuvalara hatırlatmak isteriz. Bu şanlı devrim de II. Enternasyonal çöküp, devrimci reformist ayrışması netleştikten sonra zafere ulaşmıştı. 70 yıl sonra işte dünya yine onun yolundan yürüyor.

Erken seçim süreci bir olguyu giderek daha açığa çıkarmaya başlamıştı: Burjuvazi, hangi yoldan giderse gitsin, bunalımlardan bunalım, ölümlerden ölüm beğenmekle karşılaşıyordu. Seçimler nasıl sonuçlanırsa sonuçlansın, "acı" sonuç değişmiyordu.

Bu durum, seçim dışı bazı manevraların acilen gündeme gelmesine neden oldu. Burjuvazi, birleşik resmilerle yoğun bir pazarlık yapmaya koyuldu. Behice Boran için mecliste yapılan resmi tören de, Yağcı'ların dönüş tantanası da bu pazarlığın parçasıdır.

Önce böyle çirkin bir pazarlığa taraf olan birleşik resmilerin kimliğine bir göz atalım.

Resmilerin resmi

Bilindiği gibi resmiler proletarya diktatörlüğünü programlarından çıkarırken, "demokratik yenilenme" için barışçıl yolu programlarına koydular. Burjuva kuyrukçuluğu, legalizm, parlamentarizm, bir süredir resmilerde hastalık değil karakteristik özelliktir.

Bu özellikler bile onların komünistlikle ilgisi kalmayan kimliklerini yeterince ortaya koyuyor. Ancak Nabi Yağcı'nın son verdiği röportajlar bu kimliği bile geride bıraktı. Örneğin *Hürriyet*'te çıkan röportaja şöyle bir bakalım.

Yağcı, "12 Eylül'ün ilk yılları ile bugün arasında açık bir fark vardır, bir yumuşama var" diyor. İnsanları aptal mı sanıyor?

Bu adamlar, 12 Eylül'ü "sert" bulmadılar, faşizm diye adlandırmadılar, hatta cunta MHP'lileri tutukladıkça anti-faşist yolda ilerleme çağrıları yaptılar. Bunlara göre faşizm 1983 yazında geldi ve resmen hâlâ da gitmedi.

Şimdi Yağcı kalkıp bugünleri 1983'le değil, 12 Eylül'ün ilk yıllarıyla karşılaştırıyor. Demek ki gerçekte, 12 Eylül'de gelenin faşizm olduğunu düşünüyor. Bunu nasıl açıklayacağız? Herhalde faşizm olduğunu bildikleri halde söylemediler, yalan söylediler, bu yüzden dilleri sürçüyor.

İkide bir "özeleştiri" yapıyorlar. Ama bu günahlarını nedense hiç söylemediler. "Biz bile bile faşizmin varlığını inkar ettik" demediler. Bu çok güzel gösteriyor ki, yaptıkları, yanlışlarının değil, doğrularının "özeleştirisi"dir. Yani dönekliğin adını özeleştiri koymuşlar, sol hareketin tümünü dönekliğe sürükleme çabasının adına da birlik diyorlar.

Aynı röportajda Yağcı amaçlarının barış ve demokrasi olduğunu söylüyor. Ardından ise şöyle diyor:

"Başbakan Özal, biz demokrasiyi getirdik, diyor...Demek ki önce demokrasi yoktu ve onlar getirdiler... Biz de yoktur diyorduk zaten...Ama şimdi eğer demokrasi geliyorsa, böyle yasa maddeleri bize nasıl uygulanacak? Bunların daha geniş yoruma uğraması lazım."

Özal demokrasi getiriyormuş. Bunun böyle olduğunu düşünenlerin demokrasi için çabalamalarına ne gerek var? Diyeceksiniz Özal'ı zorlamak için. İyi ama zorladığı ne ki? Yasa maddelerinin "daha geniş yorumu"nu dileniyor.

Öte yandan, Yağcı, "Türkiye savaşın dışında kalmak için büyük çaba harcadı" diye devleti övüyor. Bu durumda bu adamlara barış için de bir gerek kalmıyor.

O zaman ne için gerek kalıyor? Yağcı'nın kendi sözleriyle, "istikrar" için, "Türkiye'nin Avrupa'ya açılması" için, vb.

Birleşik resmiler likidatördürler, sosyal emperyalisttirler, reformisttirler, legalisttirler, herşeydirler ama komünist değildirler. Amaçları burjuvaziyle anlaşarak devrimi engellemektir. Açıktır ki böyle sahte "komünist"lere legalite vermek demokrasinin bir göstergesi olamaz. Zaten burjuvazinin niyeti de demokrasiyi genişletmek değildir.

Şimdi de bu çirkin pazarlığın burjuvazi açısından nedenlerine bakalım.

Güç değil acz belirtisi

Türkiye'de sınıf çelişkileri hiç bu kadar derinleşmemiş, iki ana sınıf arasında hiç bu kadar derin bir uçurum belirmemişti. Son sıralarda burjuva profesörlerin "orta direk kalmadı" diye tehlike çanları çalmaları bu nedenledir.

Durumun "vehameti" bu kadarla da kalmıyor. Böylesine derin sınıf çelişkileri, aynı zamanda hızla keskinleşiyor. Sınıf mücadelesi her geçen gün yükseliyor. Yine devrimci durum, ama bu kez eskisinden de daha büyük bir şiddetle geliyor.

Bununla bağlı olarak, ya devrim ya faşizm ikilemi de ufukta görünüyor. Ancak bu kez bunda bir topallık vardır. Burjuva ordusu yıpranmıştır, sivil faşist bir hareket ise henüz hazırlanmamıştır.

Türkiye'nin on yılda bir darbe yapılan bir ülke olduğu sık sık konuşuluyor. DYP'lilerin bile ağzından düşmüyor. Çünkü işkenceci olarak nam salmış, saygınlığı kalmamış, yıpranmış "ordumuz" eliyle faşizm dayatmak, en azından bir süre için pek kolay değildir. İkide bir darbeden konuşmak, eski darbeleri hatırlatarak yeni korku yaymaya, zaten tekrarlanması güç birşeye karşı çıkarak beleşten demokrat sayılmaya ve bu gibi yollardan zaman kazanmaya çalışmak içindir.

Bu zaman süresinde burjuvazi, bir yandan, emperyalistleşerek ikilemden çıkmayı denemek, bundan fazlaca umutlu olmadığı için de, öte yandan faşist sopasını hazırlamak istiyor.

Burjuvazi bu zamanı nasıl kazanacak? Bunda ana halka işçi sınıfının mücadelesini yolundan çıkarmak, yanlış kanallara akıtmaktır.

Sosyal demokrasi tutmadı. Kendileri de bunun farkındalar. Son zamanlarda SHP de, DSP de "dış Türkler"le uğraşıp duruyor. Biri başa gelirse dış Türkler bakanlığı kuracakmış, ötekisi de Kırım Türkleri'yle ilgilenecekmiş! Yani sosyal demokratlar ancak Türkiye büyük bir emperyalist ülke olursa kendilerine "ekmek" çıkabileceğini görüp, bu yönde umutsuzca çabalıyorlar.

Legal sosyalist parti girişimleri de tutmadı. Bu durumda burjuvazinin tek umut kapısı, resmiler kaldı. Şimdi resmilerle resmen anlaşma yapılıyor. Burjuvazi, birleşik resmilerin işçi sınıfının mücadelesini yolundan çıkarıp kendisine zaman kazandırmasını ümidediyor. Başka bir deyişle, bu manevra, burjuvazinin aczini yansıtıyor.

Manevra nasıl işleyecek?

Bir kez, illegal bir sol örgütün öne sürülmesi, o örgüt ne yaparsa yapsın, illegalitenin doğası gereği, rejime, rejimin legal çerçevesine karşı bir anlam taşır. Bu nedenle birleşik resmilerin legale çıkarılması zorunludur.

Zaten hesap, sahte "komünistleri" legale çıkararak, sahte bir "demokrasi" havası yaratmaktadır. Bu nedenle de legalite zorunludur.

Hesaba göre yaratılan sahte "demokrasi" havası temelinde koca bir koro, demokratikleşme yönünde "bazı" reformlara ihtiyaç olsa da, artık şiddetli bir demokrasi mücadelesinin gereği kalmadığını söylemeye başlayacak ve demokrasi mücadelesini baltalayacak.

Aynı temelde, Avrupa emperyalistlerine demokrasi geldi denecek. Ayrıca, şeriatçılara daha da geniş bir özgürlük verilecek. Yani hem Avrupa'ya, hem Ortadoğu'ya hoş görünme işi tam istendiği gibi bağlanacak. Avrupa'dan parasal ve teknolojik destek vb. koparılacak, Ortadoğu'ya açılmanın kapıları zorlanacak.

Böylece bir yandan emperyalistleşme denemesine hız verilirken, öte yandan şeriatçılara dayanan faşist bir hareketin güçlenmesi sağlanacaktır.

Burjuvazinin hesabına göre bile, bugünkü legal çerçeve içinde çalışacak bir "sol" örgüt, işçi sınıfının mücadelesini ancak belli bir süre yolundan çıkarabilir.

Eğer legale çıkardığı resmiler bir süre sonra işe yaramaz duruma gelirse, burjuvazi o zaman yalnızca onlara değil, tüm sola yüklenirim diye düşünüyor. Zira bu manevranın sola legalist etkiler yapmasını, onu zayıflatmasını ve açığa çıkarmasını da bekliyor.

Akıllarınca manevra böyle işliyor. Ama akılları çırpınış içinde işliyor. Bu nedenle de tezgahlanan manevra daha şimdiden açık düşüyor.

Manevranın sarkan iplikleri

Nabi Yağcı önderliğinde birleşik resmilerin bir çığ gibi sosyal demokratlaşmalarının birbiriyle bağlı iki kaynağı vardır. Biri, Sovyetler Birliği ve SBKP yönetiminin uluslararası burjuvaziyle uyuşan çıkarlarına ayak uydurma gerekliliğidir. Ötekisi, özel olarak Türkiye burjuvazisinin karşı devrimci ihtiyaçlarını karşılama gerekliliğidir. Ve bu ikisi çelişmektedir.

Burjuvazinin hesabına göre birleşik resmiler en azından belli bir süre işçi sınıfını aldatacak, legalist etkiler taşıyarak sol hareketi zayıflatacaklar. Ancak durum bu hesabın hiç de aklı başında bir hesap olmadığını gösteriyor.

Sovyetler Birliği yönetiminin uluslararası burjuvaziyle uyuşan çıkarları çok daha hızlı bir sağa kayışı ve likidasyonu gerektirmektedir. Oysa zayıf halka Türkiye'de, herhangi bir hareketin işçi sınıfını aldatabilmesi için daha sol giysilerle ortaya çıkması gerekmektedir.

Türkiye burjuvazisi birleşik resmilerle uzlaştı ama burjuva yağcısı Nabi Yağcı her ağzını açışta biraz daha sağa kayarak bir çuval inciri "berbat" ediyor. Resmilerin sosyal demokratlaşma hızı, Türkiye gibi bir ülkede devrimi engellemenin "çıkarları" açısından yüksek geliyor. Maskeleri daha legale çıkmadan düşüyor.

Nitekim, TBKP'nin seçimlerde tutumu neydi? ANAP'a oy vermeyip muhalif adayları desteklemekti. ANAP kuyrukçusu değildi. Bu tutumu dile getirdikleri bildirinin mürekkebi daha kurumadan ANAP'a en büyük desteği sağladılar. Değil komünist solcu olarak bile kimseyi kandıramazlar.

Birleşik resmilerin aldatıcılığına destek olmak için burjuva basın, Nabi Yağcı'nın illegal parti adını kullanıyor da asıl adını ağzına bile almıyor. Aman Yağcı demeyeyim, yapılanın yağcılık olduğunu aklına getirmeyen varsa, onun da aklına biz getirmiş oluruz diye düşünüyor.

Ancak pazarlığın mide bulandırıcılığı böyle küçük hilelerle gizlenemeyecek kadar büyüktür. Ortada çirkin bir pazarlık olduğu öyle bir açığa çıktı ki, bazı gazetelerde şimdi olayı "Kahveci aracılığıyla yapılmış bir anlaşma" olarak niteleyen, "bunlar Marksist Leninist olamaz" diyen yazılar belirmeye başladı.

Öte yandan, burjuvazi bu manevrayla tüm sol hareketi legalizmin batağına çekeceğini sanıyorsa, bunda da aldanıyor. Tam tersine, bu manevra sol içinde son derece sağlıklı bir ayrışmaya yol açacaktır. İllegali temel alan, legal olanaklardan yararlanan devrimci sol ile legalist, reformist sol ayrışacaktır. Bu da çok iyi olacaktır. Devrimin öznel ögesinin hazırlanmasına katkı yapacaktır.

Şimdi burjuvalar sosyalist ülkelerdeki, dünya kayışı "komünist" hareketindeki sağa kayışı göstererek "Marksizm bunalımdadır" diye cart curt ediyorlar. Oysa gösterdikleri oportünizmin, likidatörlüğün bunalımıdır. Marksizm arınıyor, bir zafer daha kazanmaya hazırlanıyor.

Ekim Devrimi'nin 70. yıldönümünü büyük bir coşkuyla kutladığımız şu sıralarda burjuvalara hatırlatmak isteriz. Bu şanlı devrim de II. Enternasyonal çöküp, devrimci reformist ayrışması netleştikten sonra zafere ulaşmıştı. 70 yıl sonra işte dünya yine onun yolundan yürüyor.

S. Günbudak

İŞÇİNİN SESİ

Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir. ■ Yazışma adresi: PO Box 513 London, N16 5QB ■ Baskı: Morning Litho Printers Ltd (TU) ■ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulunundur. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

Merhaba!

Merhaba, mektubumun eline geçtiği kişi.

Sizlerin adresini T.C. Devlet Demir Yolları'nda çalışan bir arkadaşımdan aldım. Bir dostluğun başlaması ve fikir alış verişinin sağlanabilmesi için bu mektubu yazma ihtiyacını hissettim.

Kısaca kendimden sözederek biraz olsun beni tanımanıza yardımcı olmak istiyorum. Ben 1969 doğumlu Bayburtlu bir genç sempatizanım. İnşaatçı ve daktilografım. Boş zamanımı satranç oynayarak ve dergi kitap okuyarak değerlendiriyorum.

Arkadaşlar şunu söylemek isterim ki, siz ve sizin gibi düşünen her yoldaşa, işçiye, emekçiye, köylüye, saygı duyuyoruz. Tüm haksızlıklara karşı halkın sorunlarıyla ilgilenen sizlerle birlikte yürümek istiyoruz.

Size bazı kitaplar gönderiyorum. Yayınlarınızı bizlere gönderebilmeniz bizi çok sevindirecektir. Ayrıca, düşüncelerimin bir aynası olarak bir kaç şiir gönderiyorum. Fikirlerinize ve eleştirilerinize açığım. Yollayabilirseniz gazete, kaset ve mecmualarınızı bekliyorum.

Ben ve benim gibilerin sizlere destek olacağını aklınızdan çıkarmayın.

Bizlerden sizlere mutluluklar ve hayatta başarılar.

Sağ olsun emekçi ve gerçekçi kardeşlerimiz.

Y.S..İstanbul

BİZİM ORALAR

Bizim dağlar dumanlı
olur kışın
Hiç yaz olmasın dersiniz
Karları pamuk olur
yatarsınız.
Üşüyünceye kadar
Hiç kalkmak istemezsiniz
Eteklere kurtlar iner
Kış oldu mu kurtları bile
seversiniz.

Geceleri alem olur
Kumları seversiniz
Arkadaşlar toplanıp da
bir oyuna
dalınca
Beyninize işler o günler
Dostluklar, arkadaşlıklar,
sevgiler
Gencin biri
benim sevgilim güllü
dedi mi
Kızı göreceksiniz
Sankı yılın güzeli seçilmiş
gibi
Saçlarını sallar benini
kıvırır.

Bir alem olur bizim oralar
Dağlarını unutamazsınız.
Ağaçlarını, koyunlarını
unutamazsınız.
Bizim dağlar
dumanlı olur kışın
Sert esen havasını
unutamazsınız.

Y.S.

Yazışmak istiyorum

Yoldaşlar,

Bu size dördüncü mektup gönderişim. Bundan böyle sizlerle ideolojik olarak da mektuplaşmak istiyorum. Bir dahaki sefere ülkemizde genel durum üzerine bir yazı göndereceğim.

Sonucunda da *çıkış yolunu* beraber bulacağız. Anlatmak ya da sormak istediğiniz birşey varsa lütfen yazın. Hepinize gönülden sıcak selamlar.

Güney

İlişkiyi güçlendirelim

Saygıdeğer dost,

Mektubunuzu geç de olsa aldım. Sevincimi belirtmek isterim. İletişimi daha da güçlendirmek için hemen yazıyorum.

Bu mektupta sizi, bizim hakkımızda bilgilendirmeye çabalayacağım. Ben bir süre ... 'de okudum. Ekonomik nedenlerden dolayı bırakmak zorunda kaldım. Şimdi başka bir okulda öğrenciyim.

Önceki mektubumda değindiğim gibi, okuyor ve yazıyorum. Henüz çalışmalarımı sistematize edebilmiş değilim. Bunun birinci nedeni metodoloji ve kaynakça sorunu. Bu yıl her ikisinin de çözümleneceğine inanıyorum. İlgi alanımın geniş olmasına karşın, özelleştiğim konular: Türkiye'nin toplumsal yapısı (ATÜT-feodalite tartışması), genel olarak din ve İslam, devlet ve felsefe. Çalışmalarımı bazı dergiler yayınladı. Bunları size de gönderiyorum. Eleştirilerinizi bekliyorum.

Daha önce belirttiğim gibi bunlar benim asıl yazmak istediğim konular değil. Entellektüel yeteneklerimi ve kalemimi geliştirmek istememden doğan yazılar.

Size, süreç içerisinde yazılarımı göndermek istiyorum. Okuyup bu konuda birşeyler yazarsanız sevinirim. Ayrıca, eleştirilerinizin benim açımdan önemli olduğunu belirtmek isterim.

Kitaplarınızı hemen okumak istiyorum.

Sizi seviyoruz. Çalışmalarınızda başarılar. Selamlar.

Ö.Toros, ...

OKUYUCU YOLDAŞ

İşçinin Sesi'ni daha güçlü çıkartabilmek, fabrikalarla, işyerleriyle, işçi semtleriyle olan bağını derinleştirip güçlendirmek, deneyimlerinizden çıkan dersleri tüm harekete daha iyi ve daha etkili ulaştırabilmek için gazetenizi yazılarınızla, haberlerinizle, çektiğiniz ya da topladığınız fotoğraflarla besleyin.

İşçinin Sesi Çalışanları

OKUYUCU YOLDAŞ

İşçinin Sesi'ni okuduktan sonra atma, bir kenarda tutma. Ya bir başkasına ver, bir örgüte, sendikaya derneğe bırak ya da yararlı olacağını düşündüğün bir adrese postala. *İşçinin Sesi*'nin en geniş şekilde okunmasını sağlamak senin de görevindir.

İşçinin Sesi Çalışanları

ÇIKTI

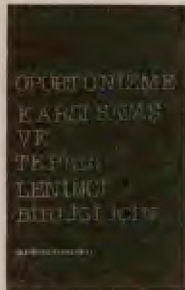

Tarihin Savaş Çağrısı

İşçinin Sesi'nin derleme dizisinin bu ilk kitabı, Marksizme ilişkin olarak gazetemizde çıkmış yazıları içeriyor.

Fiyatı: 1.50 Sterlin

ÇIKTI

Oportünizme Karşı Savaş ve TKP'nin Leninci Birliği İçin

Bu kitabımızı, resmi TKP'de oportünizme başkaldırmış bir gurup yoldaşımız yazdı.

Fiyatı: 2.00 Sterlin

ÇIKIYOR

"En Büyük İşçi Sınıfı Başka Büyük Yok!"

İşçi sınıfı nedir, tarihsel gelişmesi, bugünkü bileşimi, Türkiye işçi sınıfının sayısal dökümü gibi konuları ele alıyor.

İŞÇİNİN SESİ YAYINLARI İŞÇİNİN SESİ YAYINLARI İŞÇİNİN SESİ YAYINLARI İŞÇİNİN SESİ YAYINLARI

Türkiye'deki okurlarımız, listemizden seçtikleri yayınları, karşılığında 4 kitap yollayarak elde edebilirler.

EMPERYALİZMİN ZAYIF HALKASI TÜRKİYE
R.Yürükoğlu, Mart 1980
Yay.no.7 Fiyatı:2.50 Sterlin
PROLETARYA ENTERNASYONALİZMİ
R.Yürükoğlu, Eylül 1979
Yay.no.8 Fiyatı:1.00 Sterlin
PARTİ DİSİPLİNİ
Cemil Silahtar,
Yay.no.9 Fiyatı:1.00 Sterlin
ÜÇÜNCÜ PROGRAM VE GÖREVLERİMİZ
R.Yürükoğlu, Eylül 1979
Yay.no.10 Fiyatı:1.00 Sterlin
TOPLUM SÖZLEŞMELER VE DEVRİM SAVAŞIMI
Emine Engin, Ekim 1979
Yay.no.11 Fiyatı:1.50 Sterlin
AÇIK MEKTUP
Veli Dursun, Şubat 1980
Yay.no.12 Fiyatı:1.00 Sterlin
TKP LENİNCİLER KONFERANSI KARARLARI 1980
Yay.no.13 Fiyatı:1.00 Sterlin
SINIF SAVAŞININ VARDIĞI AŞAMA VE KOMÜNİST PARTİSİNİN TAKTİKLERİ
R.Yürükoğlu, Haziran 1980
Yay.no.14 Fiyatı:1.00 Sterlin
KÜRT SORUNU
Süleyman Sakalı, Ağustos 1980
Yay.no.15 Fiyatı:2.00 Sterlin
PROPAGANDA VE AJİTASYONUN GÜNCEL SORUNLARI
R.Yürükoğlu, Ekim 1980
Yay.no.16 Fiyatı:1.50 Sterlin
SOSYALİZM ÜSTÜN GELECEKTİR
R.Yürükoğlu, Ekim 1980
Yay.no.17 Fiyatı:1.00 Sterlin
KIBRIS SORUNU
Emine Engin, Yıldırım Girneli
Ekim 1980, Yay.no.18 Fiyatı:1.00 Sterlin
12 EYLÜL FAŞİST DARBESİ VE TKP EŞGÜDÜM KOMİTESİ KARARLARI
Aralık 1980, Yay.no.19 Fiyatı:1.00 Sterlin
TKP LENİNCİLER KONFERANSI TUTANAKLARI
Aralık 1980, Yay.no.20 Fiyatı:5.00 Sterlin
TKP II. LENİNCİLER KONFERANSI KARARLARI 1981
Mart 1981, Yay.no.21 Fiyatı:1.50 Sterlin
BU KAVGA GELECEK KAVGASIDIR
R.Yürükoğlu, Eylül 1981
Yay.no.22 Fiyatı:1.50 Sterlin
GÜVENLİKLI ÇALIŞMA
Hasan Derin, Kasım 1981
Yay.no.23 Fiyatı:2.00 Sterlin
KANKUN KONFERANSI VE DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ
R.Yürükoğlu, Ocak 1982
Yay.no.24 Fiyatı:95 pence
YAŞAYAN SOSYALİZM
R.Yürükoğlu, Ocak 1982
Yay.no.25 Fiyatı:2.00 Sterlin
AFGANİSTAN DEVRİMİ
Emine Engin, Ocak 1982
Yay.no.26 Fiyatı:2.00 Sterlin
YAŞADIKÇA/SOLDIER ON/ SO LEBEN WIR
S.Erek, Ağustos 1982
Yay.no.27 Fiyatı:4.50 Sterlin
SOSYALİZM VE DEMOKRASİ
R.Yürükoğlu, Ekim 1982
Yay.no.28 Fiyatı:1.50 Sterlin
DURUM VE GÖREVLERİMİZ
R.Yürükoğlu, Ekim 1982
Yay.no.29 Fiyatı:1.50 Sterlin
GEÇİCİ YOL ARKADAŞLARI
Ekim 1982, Yay.no.30 Fiyatı:1,50 Sterlin
TKP DAVASI İDDİANAMESİ
Aralık 1982, Yay.no.31 Fiyatı:2.00 Sterlin
EĞİTİM EL KİTABI
Şubat 1983, Yay.no.32 Fiyatı:1.50 Sterlin
TKP'DE TARTIŞMALAR 1981-1982 — BELGELER
H.Erdal, Mart 1983
Yay.no.33 Fiyatı:1.00 Sterlin
TKP'MİZİ YÜKSELTELİM
H.Erdal, Mart 1983
Yay.no.34 Fiyatı:1.50 Sterlin

***İŞÇİNİN SESİ* CİLTLERİ**
1.Cilt (96-129) Fiyatı:10.00 Sterlin
2.Cilt (130-159) Fiyatı:10.00 Sterlin
3.Cilt (160-200) Fiyatı:15.00 Sterlin
4.Cilt (201-236) Fiyatı:15.00 Sterlin
5.Cilt (237-253) Fiyatı:15.00 Sterlin
6.Cilt (254-275) Fiyatı:15.00 Sterlin
7.Cilt (276-300) Fiyatı:15.00 Sterlin

***İŞÇİNİN SESİ* DERLEME DİZİSİ**
TARİHİN SAVAŞ ÇAĞRISI
Derleme dizisi: 1, Şubat 1987
Yay.no.50, Fiyatı:2.00 Sterlin

TKP-EK GENİŞLETİLMİŞ TOPLANTI KARARLARI
Nisan 1983, Yay.no.35 Fiyatı:1.00 Sterlin
NEDEN FAŞİST DİYEMİYORLAR
Emine Engin, Nisan 1983
Yay.no.36 Fiyatı:1.50 Sterlin
TKP-EK TOPLANTI KARARLARI
Mart 1983-Ağustos 1983
Yay.no.37 Fiyatı:1.00 Sterlin
GRENADA'DA ŞEHİT DÜŞEN KÜBALI İŞÇİLERİN ARDINDAN
Fidel Castro, Aralık 1983
Yay.no.38 Fiyatı:90 pence
İYİ BİR ÖNCÜ DEĞİL, KÖTÜ BİR ARTÇI BİLE DEĞİL
R.Yürükoğlu, Şubat 1984
Yay.no.39 Fiyatı:1.50 Sterlin
YABANCI İŞÇİLER SORUNU — YAZILAR
Haziran 1984, Yay.no.40
Fiyatı:1.50 Sterlin
KÜÇÜK BURJUVAZİ VE DEVRİM SAVAŞIMI
Ali H. Karadağ, Temmuz 1984 Yay.no.41
Fiyatı:1.00 Sterlin
FAŞİZMİN ÇÖZÜLÜŞÜ
R.Yürükoğlu, Eylül 1984
Yay.no.42 Fiyatı:2.50 Sterlin
EŞGÜDÜM KOMİTESİ VE ÜST BÜRO TOPLANTILARI TUTANAKLAR
10 Eylül-18 Ekim 1984
Aralık 1984, Yay.no.43
Fiyatı;3.00 Sterlin
TKP-İŞÇİNİN SESİ 5.(1). KONGRE 1985 BELGELER Haziran 1985,
Yay.no.44 Fiyatı:2.00 Sterlin
TKP-İŞÇİNİN SESİ PROGRAM
Yay.no.45 Fiyatı:1.00 Sterlin
İSPANYA'DA FAŞİZMİN ÇÖZÜLÜŞÜ
Mehmet Kurtalan, Ekim 1985
Yay.no.46 Fiyatı:2.00 Sterlin
KIRKIN YARISI-CİLT I
Basında Çıkmış Yazılar
R.Yürükoğlu, Kasım 1985
Yay.no.47 Fiyatı:7.50 Sterlin
ÖRGÜT VE ÖRGÜTÇÜ
R.Yürükoğlu, Ocak 1986
Yay.no.48 Fiyatı:2.50 Sterlin
KIRKIN YARISI - CİLT II
Basında Çıkmış Yazılar
R.Yürükoğlu, Ağustos 1986
Yay.no.49 Fiyatı:7.50 Sterlin
OPORTÜNİZME KARŞI SAVAŞ VE TKP'NİN LENİNCİ BİRLİĞİ İÇİN
Hızır Kaya, Elif Toprak, Haziran 1987
Yay.no.51, Fiyatı:2.00 Sterlin

70. yıldönümünü kutladığımız Ekim Devrimi, Lenin'in önderliğinde Babuşkin gibi işçi devrimcilerin özverili ve kahramanca savaşımıyla hazırlandı.

Devrimi onlar yaptı, yin onlar ilerl tecek!

"Böyle militanların proleter yığınlar içinde yorulmak bilmeyen, kahramanca ve sürekli çalışması olmasaydı, RSDIP bırakın 10 yılı 10 ay bile varlığını sürdüremezdi. Parti, böyle militanların çalışmaları, yalnızca onların desteği sayesinde, proletaryayla ayrılmaz biçimde bağlandı."

Dünya işçi sınıfının onuru ve engin deneyim hazinesi olan Büyük Ekim Sosyalist Devrimi bundan 70 yıl önce 7 Kasım 1917'de (eski takvimle 26 Ekim'de) gerçekleşti.

Ekim Devrimi'ni hazırlayan ana etmen, 20. yüzyılın başlarından itibaren Avrupa'da bir kasırga gibi esen devrimci durumdu. Devrimin örgütlü öncüsü, Rus Sosyal-Demokrat İşçi Partisi, bu devrimci durumun hızlandırdığı zorlu sınıf savaşları içinde doğdu. Lenin'in önderliğinde, devrimci Marksizmi kendisine temel taşı yaparak, kavganın içinde örgütlendi. Ekim Devrimi onun önderliğinde, proletaryanın büyük özverisi ve kahramanlığıyla gerçekleşti. Endüstri merkezlerinden fışkıran işçi devrimciler, partiyi güçlendirmek ve milyonları devrime hazırlamak için, uzun yıllar süren inançlı, sabırlı ve inatçı bir kavga verdiler. Ekim Devrimi'ni hazırlayan işçi önderlerinden biri de Babuşkin'di. Lenin, ölümü üzerine yazdığı bir yazıda onun için, "önde gelen bir parti işçisi ve partinin onuruydu,.., çarlık otokrasisinden kazanılan herşey, *özellikle*, yığınların Babuşkin gibi insanların öncülüğünde sürdürdükleri savaşımla kazanıldı" diyor.

Örnek bir işçi devrimci

İvan Vasilyeviç Babuşkin, devrimci Marksizmle 1894 yılında, işçi yatağı St. Petersburg'da Vladimir İlyiç'in kurduğu okuma gurubunda tanıştı. Okuma yazmasını Lenin'den aldığı siyasal derslerin içinde ilerletti. Lenin'in hazırladığı ilk ajitatif broşürün el yazısıyla çoğaltılmasını ve dağıtımını o üstlendi. İşçi Sınıfının Kurtuluşu İçin Savaşım Derneği'nin kuruluşunda ve çalışmalarında en ön sâflarda yer aldı.

Siyasi polis tarafından tutuklandığı zamanlarda, cezaevini kendisi için gerçek bir okul haline getirdi. Savaşım azmi o denli yüksekti ki, fazla bekleyemedi. Cezaevinin demir parmaklıklarını keserek kaçtı, dört elle işçi örgütlenmesine sarıldı. Bu arada kopan ilişkiyi yeniden kurabilmek için partiyi aradı. Yurtdışına çıktı, Londra'ya ulaştı, Lenin'i buldu. Bu yolculuğu gerçekleştirdiği zaman tek sözcük yabancı dil bilmiyordu.

Partinin II. Kongresi yapılırken, işçi devrimci Babuşkin cezaevinde ya da sürgündeydi. 1905'in devrimci dalgası onu Sibirya'da sürgünde buldu. Burada sürekli okuyan ve kendini geliştiren Babuşkin, 1905'te ilan edilen afla birlikte yeniden doludizgin savaşıma koştu. Sibirya'da kalarak parti örgütlenmesinin en önlerinde yer aldı. İşçi toplantılarının ateşli konuşmacısı, ajitatörü ve ayaklanmanın hazırlayıcısı olarak çalıştı. Serbest bırakıldıktan 1 yıl sonra, 1906'da, beş işçi devrimciyle birlikte, ayaklanan işçilere trenle silah götürürken yakalandı. Yoldaşlarıyla birlikte orada kurşuna dizildi.

Babuşkin, ardında çok sayıda bilinçli, örgütlü işçi ve en önemlisi, kendisinden sonra gelen devrimci kuşaklara mükemmel bir *işçi devrimci örneği* bıraktı.

Ekim Devrimi'nin öncü partisi Babuşkinlerin omuzlarında yükseldi

Ağır illegalite koşullarında bile, siyasal polise meydan okurcasına yayın dağıtması, nerede bir işçi kaynaşması varsa oraya bodoslamadan dalması, yaptığı *herşeyi* partinin örgütlenmesine ve güçlenmesine bağlaması Babuşkin'in örnek özelliğiydi.

Lenin, *Iskracı işçi* Babuşkin'in, partinin illegal bir *işçi* partisi olarak yaratılmasında aldığı aktif rolü şöyle anlatıyor:

"Babuşkin, devrimden *10 yıl önce, işçilerin* Sosyal-Demokrat Partisi'ni yaratmaya başlamış işçi sınıfı militanlarından biridir.

"Böyle militanların proleter yığınlar içinde yorulmak bilmeyen, kahramanca ve sürekli çalışması olmasaydı, RSDİP bırakın 10 yılı 10 ay bile varlığını sürdüremezdi. Parti, böyle militanların çalışmaları, yalnızca onların desteği sayesinde, proletaryayla ayrılmaz biçimde bağlandı."

Sınıfın disiplin, tertipli düzenli çalışma gibi özelliklerine sahip olan Babuşkin'le ilgili hoş ve eğitici bir anı da Krupskaya'dan. Krupskaya, *Lenin'den Anılar*'ında, Babuşkin'in Londra'daki *Iskra* bürosunu nasıl temizleyip düzene koyduğunu yazıyor. Neden ortalığı temizleyip düzenlediği kendisine sorulduğunda Babuşkin'in yanıtı kısa ve çarpıcı: "Rus aydını her zaman pistir. Kendisi ortalığı düzenlemekte beceriksiz olduğu için bir hizmetçiye gerek duyuyor."

Bu bile, işçi devrimcileri başa alarak üye kazanmanın, parti içinde düzenin ve disiplinin güçlenmesinde nasıl nesnel bir rol oynayacağını gösteriyor.

Babuşkin'in bir örnek yanı da *işçi muhabirliğiydi*. Yurtdışında yayınlanan *Iskra*, onun siyasal çalışma yaptığı bölgelerde enformasyon ve yazı sıkıntısı çekmiyordu. O, ileri işçilerle merkez organ arasında mükemmel bir köprü, partinin devrime hazırladığı yığınlar içinde sahip olduğu önemli bir dayanak noktasıydı. Oportünizmin boy gösterdiği legal yığın toplantılarında Bolşeviklerin sesi, Babuşkin gibi işçilerin militan savaşımıyla yükseliyordu.

Lenin bazı yazılarında onu parti üyelerine örnek gösteriyor.

Ekim Devrimi'nde Kışlık Sarayı zapteden Bolşevik işçi ve askerler, işte böyle adanmış işçi devrimcilerin yarattığı bir partinin liderliğinde savaşıyorlardı.

"Onlar, enerjilerini bireylerin boş eröist eylemlerinde harcamadılar, ama proleter yığınlar içinde, *onların* bilincini, *onların* örgütünü, *onların* devrimci girişimini geliştirmek için sürekli ve sapmadan çalışma yürüttüler...

"Böyle insanlar olmasaydı Rus halkı her zaman köle ve serfler topluluğu olarak kalacaktı. Böyle insanlar sayesinde Rus halkı tüm sömürüden tam olarak kurtuluşa ulaşacaktır." (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İng. basım, c.16)

Babuşkinleri örnek alıyoruz!!

Ekim Devrimi, Babuşkin gibi işçi devrimcilerin iğneyle kuyu kazar gibi sürdürdükleri özverili çalışmalarla hazırlandı. Devrimin ilk yılları "işçilerin devrimci girişimini" artırmak ve onları bir bütün olarak sosyalist devleti yönetir hale getirmenin yoğun çabasıyla doluydu.

Ne var ki, Babuşkin'in gerçekleşmesi için çalıştığı "işçilerin devrimci girişimi", Lenin'in ölümünün ardından zayıflamaya başladı. Dünya komünist hareketi sağa kaydıkça işçi sınıfının sosyalist devletin yönetim işlerinde tuttuğu yer azaldı. Bugün, Sovyetler Birliği'nde *aktif yığın demokrasisi* yoktur.

Babuşkin, çıkarları burjuvazinin çıkarlarıyla uzlaşmaz olan proletaryanın zaferi için canını verdi. Oysa bugün, SBKP yönetimi, devrimci durumun yükseldiği bölgelerde "yangının söndürülmesi için" sosyalizmle emperyalizmin işbirliği yapmasını önerir hale geldi.

Babuşkin, devrimci bilincini, *illegal* bir partinin savaşımında kazandı. Oysa bugün Babuşkin'in kurulmasında emeği olan partinin yönetimi, dünya çapında legalistlikidatör eğilimin öne çıkmasının birinci derecede sorumlusudur.

Buradan şu sonuç çıkar. Ekim Devrimi'nin 70. yıldönümünde, Sovyet işçi sınıfı, devrimi bir adım daha ileri götürmek ve aktif yığın demokrasisini kurmak için, yeni Babuşkinlere gereksinim duyuyor. Er ya da geç, yüzbinlerle öne çıkacak olan Babuşkinler, kendi devletlerini bürokrasinin vesayetinden kurtaracak, bütün dünya işçilerine yeniden örnek olacaklardır.

Ekim Devrimi'nin 70. yıldönümünde, kahraman işçi devrimci Babuşkin, savaşımıyla Türkiye'nin işçi devrimcisine de örnektir. İşçi devrimciler, devrim için yola çıkan illegal öncüyü, Türkiye Komünist Partisi'ni yüz kat bin kat daha güçlendireceklerdir. Türkiye devriminin de, Sovyetler'de aktif yığın demokrasisinin de tek güvencesi işçi devrimcilerdir. Babuşkinlerdir!

LENİN'İN ÇAĞRISI

Merkez Komitesi'ne ve RSDİP(B)'nin Petrograd ve Moskova Komitelerine Mektup

Her iki başkentte İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyetlerinde çoğunluğu sağlayan Bolşevikler, devlet erkini kendi ellerine alabilirler ve almalıdırlar.

Bunu yapabilirler, çünkü iki ana kentteki devrimci unsurların aktif çoğunluğu, halkı ardına almak ve hasımlarımızın direnişini kırmak, onları ezmek ve erki ele geçirmek ve elde tutmak için yeterince büyüktür. Çünkü Bolşevikler, ivedi bir demokratik barış önererek, köylülere toprak vererek ve Kerenski tarafından çarpıtılan ve paramparça edilen demokratik kurum ve özgürlükleri yeniden sağlayarak, *hiçkimsenin* deviremeyeceği bir hükümet kuracaklardır.

Halkın çoğunluğu *bizim safımızdadır.* 6 Mayıs'tan 31 Ağustos'a ve 12 Eylül'e dek ortaya çıkan uzun ve sancılı gelişmeler bunu kanıtladı. Metropol kentlerdeki Sovyetlerde çoğunluğu aldık, çünkü halk *bizim safımıza* geçti. Sosyalist Devrimcilerin ve Menşeviklerin sallantısı ve saflarındaki enternasyonalistlerin sayısının artması aynı şeyi kanıtlıyor.

Demokratik Konferans, devrimci halkın çoğunluğunu *değil*, ama yalnızca *küçük burjuvazinin uzlaşan üst katmanlarını* temsil ediyor. Seçim sonuçları bizi aldatmasın, seçimler hiçbir şeyi göstermiyor. Petrograd ve Moskova'da kent konseyi seçimlerini 12 Ağustos Moskova greviyle karşılaştırın. Bunlar halka öncülük eden devrimci unsurların çoğunluk oluşuna ilişkin nesnel verilerdir.

Demokratik Konferans köylüleri aldatıyor, onlara ne barış ne de toprak veriyor.

Yalnızca bir Bolşevik hükümet köylülerin istemlerini karşılayabilir.

Neden Bolşevikler *tam şu anda* erki ele almak zorundadır?

Çünkü Petrograd'ın muhtemel teslim olması şansımızı yüz kere azaltacaktır.

Ve ordunun başında Kerenski ve şürekası varken, Petrograd'ın teslim olmasının önüne geçmeye *bizim gücümüz yetmez.*

Kurucu Meclis için de "bekleyemeyiz", çünkü Petrograd'ı teslim alan Kerenski ve şürekası onun toplanmasını her zaman *engelleyebilir.* Yalnızca partimiz, erki ele geçirerek, Kurucu Meclis'in toplanmasını güvence altına alabilir. O, bunun ardından öteki partileri işi sürüncemede bırakmakla suçlayacak ve suçlamaları kanıtlayabilecektir.

İngiliz ve Alman emperyalistleriyle ayrı ayrı barışa gidilmesi önlenebilir ve önlenmelidir. Bu, ancak biz hemen harekete geçersek gerçekleşir.

Halk, Menşeviklerin ve Sosyalist Devrimcilerin sallantısından bıkmıştır. Yalnızca bizim metropol kentlerdeki zaferimiz köylüleri yanımıza getirir.

Şimdi, ayaklanmanın, sözcüğün dar anlamında "günü", ya da "anı" ile ilgilenmiyoruz. Bu, işçi ve askerlerle, *yığınlarla ilişki içinde* olanların ortak sesince kararlaştırılacaktır.

Sorun, Demokratik Konferans'ta aslında partimizin *kendi kongresinin olduğu* ve bu kongrenin (o istese de istemese de) *devrimin yazgısını belirleyeceğidir.*

Sorun partiye bu *görevi* açıkça anlatmaktadır. Günün görevi Petrograd ve Moskova'da (çevresiyle birlikte) bir *silahlı ayaklanma*, iktidarı ele geçirme ve hükümeti devirmedir. Basında bunu açıkça ilan etmeden *nasıl* yapacağımızı düşünmeliyiz.

Marks'ın ayaklanma üzerine söylediklerini, *"ayaklanmanın bir sanat olduğunu"*, vb. hatırlamalı ve üzerinde düşünmeliyiz.

Bolşeviklerin "biçimsel" bir çoğunluğa ulaşması için beklemek saflık olacaktır. Hiçbir devrim *bunun* için beklemez. Kerenski ve şürekası da beklemiyor ve Petrograd'ı teslim almaya hazırlanıyor. Petrograd ve Moskova'daki işçilerin sabrını taşıracak olan Demokratik Konferansın lanet olası sallantısıdır! Erki şimdi ele geçirmezsek tarih bizi bağışlamayacaktır.

Aygıt yok mu? Aygıt var — Sovyetler ve demokratik örgütler. *Şu* andaki uluslararası durum, İngiliz ve Almanlarla ayrı ayrı bir barışın kararlaştırılmasının *arifesinde, bizden yanadır.* Uluslara şimdi barış önermek *kazanmak* demektir.

Moskova ve Petrograd'da erki ele geçirerek (hangisinin daha önce gerçekleşeceği önem taşımıyor, belki Moskova), *mutlak ve tartışmasız olarak* kazanacağız.

Nikolay Lenin

12-14 Eylül 1917

Ekim Devrimi'nin savaşım gelenekleri ve örgütlenme ilkeleri TKP'de yaşıyor

L ninizm TKP'yle yükselsin! Adımlarımız yeri göğü titretsin!

Mercan Köklü

Ekim Devrimi ve Lenin, bir bütünün birbirinden bağımsız ele alınamayacak iki parçasıdır. Devrimin öznel öğesinin hazırlanmasında, siyasal düşüncenin geliştirilmesinde, proletaryanın modern örgütünün kurulmasında, strateji ve taktiklerin belirlenmesinde, sosyalizm kuruculuğu döneminde ortaya çıkan sorunların ideolojiyle uyumlu çözüm yollarının bulunmasında ve daha sayılamayacak birçok konuda Lenin'in imzası vardır. Lenin, Ekim Devrimi'nin öncesini ve sonrasını içine alan bir süreçte Marksizmin çeşitli teorik sorunlarını köklü biçimde çözmüş, teoriyi geliştirmiştir.

Büyük Ekim Sosyalist Devrimi, 70 yıl önce gerçekleşti.

Yeni bir çağ açan Ekim Devrimi dünya proletaryasına engin deneyim kazandırdı. Unutulmaması gereken, unutulmayacak dersler bıraktı.

Devrimin ve proletaryaya öncülük eden Rus Sosyal-Demokrat İşçi Partisi'nin (Bolşeviklerin) lideri Lenin'di.

Örgüt, proletaryanın en güçlü silahıdır

Burjuvazi proletaryanın savaşlarından, Fransa'da 1848 devriminden, 1871 Paris Komünü'nden ders çıkardı. Kendi ideolojisini Marksist kılıkta sunarak ona karşı sefer açtı. Oportünizm ve revizyonizm saldırıya geçti. Oportünistler, "güçlerin büyük kavgalara hazırlanması dönemini, bu kavgaların yadsınması biçiminde yorumladılar. Ücret köleliğine karşı savaşımda kölelerin koşullarının iyileştirilmesini, onlar, kölelerin kendi özgürlük haklarını birkaç kuruş uğruna satması anlamına aldılar. Alçakça, 'toplumsal barış'ı (köle sahipleriyle barışı), sınıf savaşımının yadsınmasını, vb. vazettiler." (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İng. basım, c.18 s.584)

"Sınıf bakış açısı"nı dar bulan oportünizmin burjuvazi açısından illegal bir yanı yoktu. Tersine, oportünizmin ekonomik hedeflerle sınırlı ve reformlarla bağlı siyaseti, bununla uyumlu örgütlenme biçimi olarak *legal örgütlenme*, proletaryanın ufkunu daraltmak ve hareketini denetim altında tutmak için biçilmiş kaftandı.

İşçi sınıfının burjuvaziyi dize getirebilmesi ve devrimi başarabilmesi için oportünizmin etkisinden kurtulması gerekiyordu. Bu nedenle Lenin, bir yandan burjuvaziye bir yandan da oportünizme karşı savaş bayrağını yükseltti.

Lenin, oportünizmin teorilerini tek tek çürütürken, asıl olarak "işçi sınıfını devrime götürmek ve proletarya diktatörlüğünü kurmak için nasıl bir örgütlenme gerekir" sorusuna yanıt aradı. Oportünizmin örgüt sorununda yanıtı ilkesiz, legal, gevşek, ufku reformizmle dondurulmuş siyasal örgütlenme idi. Buna karşı Lenin, *burjuva erkini devrimle yıkmayı ve sosyalizmi kurmayı hedefleyen, işçi sınıfına siyasal eğitim vermeyi ve ona savaşımında öncülük etmeyi görev edinmiş, yukarıdan aşağıya örgütlenen, bağımsız, merkezi ve illegal, demir disiplinli bir* eylem *örgütü* yarattı.

Örgüt proletaryanın en önemli silahıdır. Dünyanın en otoriter eylemine soyunan proletaryanın elindeki silah da elbette *gerçek bir savaş örgütü* olacaktır. Lenin'in getirdiği örgütlenme böyle bir anlayışın ürünüdür.

Öte yandan, devrimin yanıt bekleyen bir temel sorusu da, "burjuvaziye karşı savaşta hangi sınıfın iradesi, yöntemleri hakim olacak" sorusudur. Yani, hegemonya kimde olacaktır?

Komünizm amacına ilerleyebilmenin yolu, burjuva erkini parçalamaktan, proletarya diktatörlüğünü (sosyalist devleti) kurmaktan geçer. Bu da, proletaryanın *hegemonyasını* kurmayı gerektirir. Bunsuz bir devrim, her yere gidebilir ama sosyalizme *gitmez*. Hegemonya sorunu devrimin bu denli kilit bir sorunudur.

Proletarya hegemonyası, siyasal savaşımda işçi sınıfına doğal olarak verilen bir armağan değildir. Ana düşmana karşı muhalefet eden tüm sınıflar, hegemonya için diş diş bir *rekabet* içindedir.

Hegemonya kavgasının platformu demokrasi savaşımıdır. İşçi sınıfı demokrasi savaşımında öncü olamazsa hegemonya kuramaz, devrime gidemez.

Hegemonya eylemde kurulur. Proletarya, en küçük demokratik istemler için bile öne çıkmak, halk muhalefetinin sözcülüğünü yapmak, demokratik haklar savaşımını devrim savaşımına bağlamak, bu savaşımda öteki muhalefet güçlerinin nefessizliğini ve yeteneksizliğini sergilemek, tüm muhalefeti *kendi sancağı* altında birleştirmek durumundadır.

İşçi sınıfı, demokrasi savaşımını kazanabilmek için, toplumun tüm sınıflarını, karşılıklı konumları, çıkarları, siyasal hedefleri ve güçleriyle değerlendirebilecek bir bakış açısına sahip olmalıdır. Nesnel ortamla, siyasal hedefler ve örgütsel görevler arasındaki bağı bilince çıkarmalıdır. İşçi sınıfının, işçi-işveren ilişkileri çerçevesinde kazandığı bilincin en ileri düzeyinde bile bu bağ kendiliğinden kavranamaz. Sınıfın deneysel bilincini bilimsel bilince yükseltecek bir araç gerekir. Bu araç, komünist partisidir.

Komünist partisi, nesnel ortamın gerekleriyle, siyasal hedefler ve örgütsel görevler arasındaki bağı sınıfın bilincinde yerine oturtur. Ona sınıf savaşımının bütününü değerlendirecek bakış açısını kazandırır. Sınıfı siyasal açıdan eğitir.

Ordusu, polisi, mahkemeleri, gizli servisleriyle en merkezi biçimde örgütlenmiş olan düşmana karşı, en az onun kadar merkezi örgütlenmiş bir güçle çıkmak gerekir. *Tek bir partinin bölünmez yöneticiliği* gerekir. İşçi sınıfının amaçları açısından bu özellik yalnızca komünist partisinde bulunur.

Komünist partisi, işçi sınıfının kollektif beynidir. İşçiyi başa alarak, ama toplumun tüm katları içinde örgütlenen komünist partisi, işçi sınıfının en bilinçli, en yiğit, en özverili öğelerinden oluşur. Onun eyleminin başını çekerek tüm halk muhalefetinin sözcüsü olmasını sağlar. Demokrasi savaşımını proletarya hegemonyası altında devrim savaşımına bağlar.

Komünist partisi, proletaryanın bağımsız örgütü, sınıf savaşımında ideolojik, siyasal, örgütsel ve askersel öncüsü, yöneticisi, savaşımın kurmayıdır.

Gerçek bir işçi partisi illegal örgütlenir

Proletaryanın uzun erimli gerçek çıkarı devrimde, dünyayı komünizme götürmededir. Gerçek bir işçi partisinin görevi bu savaşıma öncülük etmek, onu örgütlemektir.

Devrim, burjuvazi için en illegal düşüncedir. Burjuvazi, devrim yapma özgürlüğünü komünist partisine vermez, veremez. Bu nedenle, "nasıl bir toplumda, hangi koşullar altında, hangi hedefler için, hangi savaş araçlarıyla savaşım?" sorularını doğru yanıtlayan komünist partisi, hangi koşullarda çalışırsa çalışsın, devrime dek illegal örgütünü korumak zorundadır.

Budanmamış komünist ideolojisiyle, illegal örgütüyle parti, savaşımı ölçüsünde, toplumun *en özgür* partisidir. Görüşlerini, gizlilik koşullarına rağmen en açık biçimde ortaya koyan, ajitasyon-propagandasını yürüten parti, burjuva legalitesinde açılan her gedikten, ortaya çıkan legal olanaklardan yararlanır. *Legali kullanarak illegali örgütler ve örtüler.*

Başarının sırrı: Uzlaşmaz ideoloji ve bağımsız örgütlenme

Gerçek bir işçi partisinin, devrim savaşımında başarısı ideolojik saflığı ve örgütsel bağımsızlığı ile bağlıdır.

İşçi sınıfı, gün 24 saat burjuvazinin çürütücü, savaşımdan uzaklaştırıcı etkisi altında yaşar.

Ana düşmana karşı, tutarsız da olsa savaşan küçük burjuvazi de, hegemonyayı ele geçirme kavgasında proletaryaya karşı güçlü bir dalga, savaşımın eksenini kaydırmayı hedefleyen önemli bir etkendir.

Öte yandan her geçen gün sağa kayışı hızlanan, sosyal demokratlaşma yolunda epeyce yol almış bulunan dünya komünist hareketi ise benimsediği strateji ve taktiklerle bugün devrim savaşımının karşısında burjuvazinin elini güçlendirmekte, dünya proletaryasına kahredici bir etki yapmaktadır.

Devrimin önündeki engellerin üstesinden gelmenin yolu, proletaryanın *bağımsız* örgütü olma niteliğini kıskançlıkla koruma, kendini bütün öteki akımlardan ayırabilme yeteneğidir.

Halk yığınlarının elini bağlayan, savaşımı burjuva kanallara akıtmaya çalışan siyasal akımlar, komünist partisinin düşmanıdırlar. Ana düşmana karşı halk muhalefetinin, işçi sınıfının öncülüğünde, tek bir sancak altında birleşmesine şiddetle muhalefet ederler. Aralarında oportünizmin her türünün yer aldığı bu akımları, onların yeteneksizlik ve ihanetlerini, demokrasi savaşımının her düzeyinde sergilemek, onları *soyutlamak* gerçek bir işçi partisinin ertelenemez görevidir. Bu yapılmazsa, proletarya hegemonyası kurulamaz.

Komünist partisinin teori-pratik bağını her zaman canlı tutması, işçi sınıfıyla etle kemik gibi kaynaşması ve yapısını güçlendirmesi, küçük burjuva etkilerden sürekli arınması, proleter demir disiplini yükseltmesi, açık tartışma-eylemde birlik ilkesini uygulaması, "eleştiri-özeleştirinin partinin büyüme yasası olduğu"nu sürekli bilinçte tutması, onun bağımsızlığının en sağlam güvencesidir.

Ekim Devrimi'nin 70. yılında Lenin'in teori ve pratiği TKP'nin savaşımında yaşıyor

Partimiz, Türkiye Komünist Partisi, Türkiye işçi sınıfının bağımsız, illegal ve özgür partisidir.

Türkiye Komünist Partisi, yıllarca partinin "basiretini bağlayan" oportünizmi partiden kovmuş, son olarak da eylül ayı içinde topladığı 6. Kongre ile adındaki takıyı çıkartmış, geleneğin ve geleceğin temsilcisi olarak savaş sancağını yükseltmiştir.

Partimizin militanları grevlerde, gösterilerde, öğrenci hareketinde, yığınsal savaşımın yükseldiği her yerde en ön safta yerlerini almaktadır.

Merkez organımız *İşçinin Sesi* işçi devrimcilerin savaşımında rehber olmakta, Lenin'in komünist bir gazete için ilke olarak koyduğu "kollektif ajitatör-kollektif propagandacı-kollektif örgütçü" görevini her geçen gün daha başarılı yürütmektedir.

Partimiz, yükselen sınıf savaşımının başına geçmeyi hedeflemiştir. Grev boyları, fabrikalar, maden ocakları, iş merkezleri, eğitim kurumları, cezaevleri, sendikalar, her yer Türkiye Komünist Partisi'nin örgütlenmesine hız verdiği alanlardır. TKP'nin 1987-1988 örgüt stratejisinin özü işçi sınıfı içinde derinleşmek ve yaygınlaşmaktır.

Burjuva legalitesinde açılan her gedik, legal olanaklardan yararlanma ve legal odakları artırma görevimizi daha da kolaylaştırmakta, tehlikelere karşı komünist uyanıklığı artırma görevini daha da ivedileştirmektedir.

Her geçen gün yeni örgütlenme alanları ortaya çıkmaktadır. "Önemli endüstri merkezlerinde sola yatkın ve aktif, nitelikli, deneyli, ileri işçiler arasında, tabandaki militan sendikacılar, genç işçi, çırak ve işçi olmak üzere yetişen öğrencilerin" kazanmak istediğimiz kesim olduğunu unutmadan, yeni alanlarda örgütlenmeye hız vermeliyiz.

Çünkü, kazanmak istediğimiz kesim, örgüt stratejimizde de belirtildiği gibi,

"— Legal olanaklardan yararlanma isteğine, legalizme, pasifizme ve icazetli bir konuma düşmeden yanıt veren,

"— Militan eylem gereksinimini maceracılığa ve dar çıkarcılığa düşmeden karşılayan,

"— Savaşımının yolunu kendisinin çizme isteğine, ulusçuluğa ve burjuva kuyrukçuluğuna düşmeden yanıt veren,

"— Düzen değişikliği isteminin içini özüne uygun olarak dolduran,

"— İdeoloji gereksinimini, somut ve güncel savaşımlarıyla, uzun erimli çıkarlarının bağını göstererek karşılayan,

"— Türk-İş'te birliği, sendikal demokrasi ve militan eylem ilkeleri ile birleştirerek savunan"

bir siyasal örgüt arıyor. Bu gereksinimi karşılamak partimizin görevidir.

Sınıfın gereksinimi ile partimizin gereksinimi üst üste düşüyor. Sınıf partisini ararken, partimiz de *işçiyi başa alarak üye sayısını artırmayı*, sınıf bileşiminde işçi oranını ve böylece disiplini yükseltmeyi ana hedef olarak belirlemiştir. Üye sayımızı artırmak, daha fazla alanda örgütlenmenin de önkoşuludur.

Burjuvazi, Ekim Devrimi'ni kutladığımız şu günlerde TBKP'de yuvalanan reformist ve burjuva kuyrukçusu akımı legale çıkarmanın yoğun çabası içindedir. Burjuvazi, bu girişimiyle, başka yararlarının yanısıra, *uzlaşmacılık* ve *legalizm* eğilimlerini güçlendirmeyi, ileri işçileri bu rüzgara katmayı planlıyor.

Leninist ilkelere göre örgütlenen, Ekim Devrimi'nin savaşım geleneklerini kavgasında yaşatan TKP, buna izin vermeyecektir. Uzlaşmacı ve legalist akımların işçi sınıfından soyutlanması partimizin temel görevlerindendir.

Ekim Devrimi'nin Leninci geleneği ve Türkiye'nin aydınlık geleceği Türkiye Komünist Partisi'nde yaşıyor!

Leninizm TKP'yle yükselsin. Adımlarımız yeri göğü titretsin!

Yağcı ve şürekasının en son girişimi işçi sınıfının tek silahı olan illegal örgütlenmeye yöneltilmiş bir saldırıdır

BUNLAR LİKİDATÖRDÜR!

Yağcı ve şürekasının son legal parti kurma girişimi ilk bakışta gösteriyor ki, Türkiye komünist hareketinin en başta benimsediği ve 15 yoldaşın katledilmesiyle sonuçlanan bir çizgi, 60 küsur yıl sinsice varlığını sürdürdükten sonra, şimdi TBKP eliyle, yeniden ve bütün açıklığıyla su yüzüne çıkıyor. Bu, burjuvaziyle pazarlık ve uzlaşma sonucunda legale çıkma *anlayışıdır. Yağcı ve şürekası işçi sınıfının illegal örgütlenmesine burjuvazinin desteğinde saldırmayı hedeflemiş likidatörlerdir.*

Hasan Öcal

Resmilerin liderleri Türkiye'ye geliyorlar. Nabi Yağcı ve Nihat Sargın, Behice Boran'ın cenazesine — meclis önünde Türk bayrağına sararak, askeri saygı duruşlu — resmi bir tören yaptırılmasının hemen ardından, legal bir parti kurmak üzere Türkiye'ye döneceklerini açıkladılar.

Gelişme, ilk bakışta şunu gösteriyor: Türkiye komünist hareketinin en başta benimsediği ve 15 yoldaşın katledilmesiyle sonuçlanan bir çizgi, 60 küsur yıl sinsice varlığını sürdürdükten sonra, şimdi TBKP eliyle, yeniden ve bütün açıklığıyla su yüzüne çıkıyor. Bu, burjuvaziyle *pazarlık ve uzlaşma sonucunda legale çıkma* anlayışıdır.

Resmilerle burjuvazi arasında, basının "özel bir anlaşma"yla sonuçlandığını yazdığı bu pazarlık yeni değildir. 12 Eylül'ün hemen ardından, onbinlerce devrimcinin tutuklanıp işkencehanelere alındığı bir dönemde Behice Boran'ın yurtdışına çıkışı da aynı biçimde bir "pazarlığın" ürünüydü.

Daha geriye gidersek, devrimci durumun en civcivli döneminde, resmiler CHP'yi, "legallik" vereceği beklentisi içinde desteklediler. "İşçi sınıfı partisine, TKP'ye özgürlük" belgisi o dönemi yansıttı.

Şimdiki tezgahları, "uluslararası" durumdan, Boran'a gösterilen "hoşgörüden" yararlanarak, *sürünerek legaliteye sızmaktır.*

Özel anlaşmada masadaki kartlar

Resmilerin bu harekatının ardında hain bir pazarlık yattığı daha şimdiden açığa çıktı. Nitekim, Teoman Erel, 2 Kasım tarihli *Milliyet*'te yayınlanan "TKP ile özel anlaşma" başlıklı yazısında, Özal'ın temsilcisi Adnan Kahveci tarafından "bazı görüşme ve pazarlıkların yürütüldüğünü", uzlaşma çabalarının sürdüğünü açıkladı.

Pazarlıkta Özal, bir yandan legal TBKP kurulamaz diyor, bir yandan da göz kırpıyor. Çeşitli demeçlerinde şöyle diyor:

"TİP ve TKP yöneticilerinin problemleri yoksa gelmelerinde bir mahzur yok... Gelirler, ufak tefek pürüzler halledilir, yurttan ayrı kalmazlar, bunu söyledim. Ama bunun içerisinde illegal olan faaliyetlere müsaade etmeyiz." (28 Ekim 1987)

"Legalleşme düşünülebilir. Ancak, ne zaman onu bilmem... Zamanla bazı şeyler daha esnek olabilir." (1 Kasım 1987)

Görüldüğü gibi, Özal'ın üslubu, "gelin de konuşalım"dır. Hiçbir somut söz vermiyor.

Öteki burjuva partilerinin tutumu da, resmilerin legalleşmesinin genel bir kabul gördüğünü anlatıyor. Buna ek olarak, resmilerin içine girmeyi seve seve kabul ettikleri çerçevenin sınırının nasıl çizildiğini sergiliyor. Örneğin, Demirel kısa bir süre önce, sosyalistlere ilişkin düşüncelerini şöyle anlatıyordu:

"Türkiye'de Marksist rejim kurmayı düşünenler varsa, bunu *sadece düşüncede bırakıyorlarsa,* bunda bir şey yoktur. *Eyleme koymadıkları sürece* bu düşünceye mani bir hal yoktur."(abç)

Resmilerin "demokrat" burjuvası Demirel'in sınırı bu kadardır. Demirel ayrıca, 141-142'nin "çağın şartlarına uydurulması"ndan söz ederek, ihtiyatı elden bırakmadığını da ortaya koyuyor. Bu arada, Cindoruk, DYP'nin sosyalist(!) liderlerden ne beklediğini gayet güzel ifade ediyor. Şunları söylüyor:

"Benim bir ölçüm var. *İnançlı olmaları*, içten olmaları, bizim ortak yaşadığımız *ülkenin milli yarar ve çıkarlarına zarar vermemeleri...*"(abç)

Hepsinin ortak böleni açık değil mi?

Burjuvazi, resmilere ve onların ardından gidebilecek başka "sol" guruplara "hoşgörü" gösterecek! Karşılığında istediği de belli. Adnan Kahveci, "bu aşamada TBKP'den hoşgörü bekliyoruz, bizim onlara gösterdiğimiz hoşgörüyü onlar da bize ve başkalarına göstersinler" diyor.

Ama bu "hoşgörü" somut, ölçülebilir bir "hoşgörü"dür. Burjuvazi, devrimci hareketten *devrimciliğini* bırakmasını, burjuva arabanın tekerine taş koymayacağını taahhüt etmesini, bunu *teorisinde* göstermesini ve *eylemiyle* kanıtlamasını istiyor. Karşılığında ise, devrimci hareketin burjuva kümeste yaşama hakkını(!) tanıyor. Tabii, tavuğun kesilip fırına atılacağı güne kadar!

Burjuvazinin verdiği "ödün" bu! Bunun karşılığı olan ödünleri resmiler, yıllardır adım adım veriyorlar. En son TBKP Programı'yla sırtlarındaki küfeyi biraz daha boşalttılar.

Yağcı onlara ne verdi?

Resmi parti 1979'lardan bu yana oldukça hızlı bir dönüşüm geçirdi. Burjuvaziye "somut hoşgörü"sünü, bu süreç içinde adım adım komünistlikten uzaklaşarak, en sonunda da TKP adından kurtularak gösterdi. Bu gelişmeye karşı çıkarak savaş bayrağını açan komünistler, 8 yıllık zorlu kavganın sonunda, gerçek sahibi oldukları TKP adını resmilerin elinden koparıp aldılar. Resmi partide ise, oportünist gebelik süreci sonunda doğan çocuk Yağcı ve onun TBKP'si oldu. Bu çocuk burjuva devlete "hoşgörü" ile bakıyor.

Gerçek bir sosyal demokratlaşma olan bu süreçte, resmiler, komünist ideolojinin "devrim için savaşım" olarak özetlenebilecek belirleyici tutumunu adım adım ama kesin olarak terkettiler. Devrim sözcüğünün içeriğini boşalttılar, geri çektiler. Silahlı savaşım, ayaklanma sözlükleri zaten yoktu. Bu arada, devrimin nesnel ve öznel koşullarının bulunmadığını (!) hatırladılar. Öncülük gibi bir iddialarının(!) olmadığını özellikle vurguladılar. Proletarya hegemonyasını reddettiler. En son yayınladıkları *TBKP Program Taslağı*'ndan, "yanlış anlaşıldığı" gerekçesiyle, Leninizmin özü olan proletarya diktatörlüğünü çıkardılar. Üstüne üstlük, sosyalizme barışçı yoldan ilerleyeceklermiş.

Bu arada, ideolojik savaşımın yerini dostça ilişki(!) anlayışı ve herkese yaptıkları işbirliği çağrıları aldı. Ellerindeki işçi kanı henüz kurumamış olan Demirel'le Ecevit'le ve dinsel gericilikle işbirliği yapmak istediklerini ilan ettiler. Buna gerekçe olarak da, 1983'te, tam çözüldüğü sırada faşistliğini keşfettikleri(!) rejime karşı en geniş(!) güçlerle demokrasi mücadelesi verilmesi gerektiğini gösterdiler. Türkiye'de baştan gerici doğmuş burjuvaziyi demokrat(!) yaptıkları bu mücadele öyle genişledi ki, şimdi ANAP'la bile anlaşabiliyorlar.

Öte yandan, Kürt sorununda, demokratlığın asgari ölçütü olan "ulusların ayrılma hakkı dahil kendi yazgısını kendisinin belirleme hakkı"nı rafa kaldırıp "Kürtlerin varlığı tanınsın"ı belgileştirdiler.

Bu arada, *İşçinin Sesi*'nin yıllardır savunduğu bazı doğruları savunur görünmeye başladılar. Örneğin "bugün dönem değiştiği için"(!) sosyalizmde çok partililiği benimsediklerini(!) duyurdular. Oysa asıl benimsedikleri, burjuva parlamentarizminde bir yer tutmaktır.

Ulusal demokrasi, ulusal ordu, ulusal çıkarlar vb.derken, "sınıf bakış açısının dar olduğu"nu farkediverdiler. Ege'de "Türk" haklarının savunusuna geçtiler. Nato'yu kabul ettiler.

Dahası vardır ama, bunlar Yağcı'nın pazarlık masasına döktüğü ödün kartlarının en göze batanlarıdır. Açıkça görülen, sınıf barışı ve ulusal uzlaşma programıyla burjuvazi için tehdit olma niteliğini çoktan yitiren — ama bu durumuyla işçi sınıfına yönelen bir tehdit olan — resmi partinin, ne teorik ne de pratik alanda işçi sınıfıyla, Marksizm-Leninizmle *hiçbir bağının kalmadığıdır.* TBKP modern sosyal demokrat bir partidir.

Ulusal Yağcı'nın gizli misyonu!

Yağcı, gazetelere verdiği demeçlerde "TBKP'yi legal olarak kurmak üzere Türkiye'ye gideceklerinden" vb. dem vuruyor. Ama hem kendisinin hem de Nihat Sargın'ın gerçek amacı, satır aralarında gizlidir. Onlar aslında, legal "bir parti" kurmayı düşünüyorlar.

29 Ekim tarihli *Hürriyet*'e verdikleri röportajın bir yerinde Nabi Yağcı şöyle söylüyor:

"Eğer hukukçular dikkatle incelerlerse bugünkü yasalar çerçevesinde de *bir parti* kurulabileceği görülür. Fakat bir partinin komünist partisi olarak yaşaması, elbette *bugünkü engelleyici yasal çerçeve içinde mümkün değil... Yasal engeller varken, faaliyetlerimizi özgürce devam ettirebileceğimiz gibi bir düşüncemiz yok, ama bir parti kurulabilir.*"(abç)

Burada ağızda gevelenen bakla, üç gün sonra bu kez Nihat Sargın'ın ağzından çıktı. Sargın, *"önemli olan bir isimde ısrar etmek değildir"* diyerek konuyu bağladı. (*Milliyet*, 1 Kasım 1987) (abç)

Yağcı "bir parti"nin kurulabileceğini, Sargın ise "bir isim"de ısrarın önem taşımadığını söylüyor. Bu, Teoman Erel'in "isim meselesinde Anavatan bir ilerleme sağlanmış görünüyor" demesiyle birlikte ele alınırsa, kurulmasında

(Devamı 6. sayfada)

Resmiler burjuvaziyle anlaşarak, Boran'a meclis önünde Türk bayraklı, askeri saygı duruşlu tören yaptırdılar. Komünistler ise, "demokrasi için tören değil devrim" diyerek, Boran'ın cenaze yürüyüşünü burjuvaziye karşı militan bir protestoya dönüştürmek için çalıştılar.

(Baştarafı 5. sayfada)
görüş birliğine varılan partinin adı konusunun da pazarlık masasında çoktan bağlandığı anlaşılır.

Yağcı ve Sargın'ın amacı TBKP'yi legale çıkarmak değildir. Hedefleri, Türkiye'de TBKP'yi değil "başka" bir partiyi açmaktır. Bu "başka" partiyle çalışacaklar. Seçimlerde ve daha sonra vargüçleriyle SHP'yi destekleyecekler. SHP ve DYP üzerinde "baskıda" bulunarak 141-142'nin kaldırılmasını "dayatacaklar". Sonra da, koşullar uygun düşerse bir TBKP'yi, *belki* kuracaklar. Bu sürede, kurulduğunu ilan ettikleri "illegal" TBKP ne olacak?

Kendileri açısından *bu süre içinde TBKP olmayacak!* Bunun Marksist terminolojide adı *likidasyondur*. Yağcı ve şürekası, adıyla sanıyla *likidatördür*. Yani, burjuvazinin düşürmek istediği kuşlara atacağı taş!

Burjuvazi Yağcı taşıyla kaç kuş vurmak istiyor?

Burjuvazi "legalleşmeye göz yumma"(!) manevrasıyla bir kaç kuş birden vurmaya çalışıyor.

Bir kez burjuvazi, karşılığında hemen hemen hiçbir şey yitirmeyeceği "legalleşmeye izin verme" çabasıyla, AET'ye ne denli "demokratik" olduğunu gösterecek puan toplamayı düşünmektedir.

İkincisi, ülkede sınıf savaşımının 1980 öncesiyle karşılaştırılamayacak derecede şiddetli geldiğinin farkındadır. Buna karşı, sistemin savunma hatlarını güçlendirmeye çalışıyor. Neden? Çünkü sistemin "sol"(!) siperleri daha bugünden paramparça oldu. Sosyal demokrasi "zürriyetsiz" ve cibilliyetsiz olduğunu her gün gösteriyor. Halkın gözünde bir türlü "alternatif" olamıyor. Legal sosyalist parti girişimi tam bir fiyasko oldu. Yedekte bekletilen resmiler tam bu noktada devreye sokuldular.

Burjuvazinin resmilere biçtiği misyon, işçi sınıfı içinde sistemin legalist-likidatör "majino hattı"nı kurmalarıdır.

Yağcı, burjuvaziye yağ yakacağım derken şirazeyi fazla kaçırdığı bir demecinde bu misyonu şöyle anlatıyor:

> "Türkiye'de demokratik bir *istikrarın savunucusuyuz*...
> "Eğer ülkede *istikrarsızlık olmasın* deniyorsa, *herşeyin* istikrar açısından değerlendirilmesi gerekli. Biz açıkça söylüyoruz ki, *Türkiye'de istikrarın savunucusuyuz*."(abç)

Yağcı'nın "açıklık"ı burjuva ve resmi planları sergilemede kolaylık sağlıyor.

Bir yanda emperyalistleşme aşamasına gelmiş, ama bütün çabalarına rağmen, önündeki engelleri aşamayan Türkiye burjuvazisi. Öte yanda, bu sorunların çözümünde, işçi sınıfının düzene karşı eylemlerinin bastırılmasında destek "vaadeden" resmi parti. Üstelik bu, "programatik" bir destektir de! *TBKP Program Taslağı*'ndan okuyalım:

> "Ülkenin önünde duran sorunların çözümünde işçi sınıfının *üzerine düşen katkıyı yapması* ve politik yaşamda layık olduğu ağırlığa sahip olması, *önemli ölçüde güçlü* bir komünist partisinin varlığına bağlı kalacaktır." (abç)

Bunun anlamı, hem resmi partinin, işçi sınıfının düzeni "yıkıcı" işlevini zayıflatmada ve "katkıda" bulunmada "güçlü bir yığın etkisine" sahip olmasının gerekli olduğunun anlatılması, hem de tutturabilirse ödün koparılmasıydı. Şimdilik, "geri dönüşe ses çıkarmama" ödününü almış görünüyorlar.

Tabii ki burjuvazi burada, resmilerin güçlü bir tabanla legalleşmesinin öteki sol hareketlerde, devrimci hareketin geniş sempatizan yığınında yaygın etki yapmasından medet umuyor. Legalizme çekilecek devrimciler son çözümlemede likidatör resmilerin, dolayısıyla burjuvazinin ekmeğine yağ sürmüş olacaktır. Bu arada siyasi polisin arşivi de zenginleşecektir.

Burjuvazide taktik çok. Adı belli sanı belli TBKP'yi basında TKP olarak öne sürmeleri de böyle bir çabanın ürünü. Böylece kafa karışıklığı yaratmayı hesaplıyor. Öyle ki, resmilerin yığınlar gözünde lanetlenecek bütün girişimleri TKP'yle de özdeşleştirilebilsin. TKP adı çevresinde bir yanlış bilinç yaratılabilsin. Ama bu sökmez. Herkes, TKP adının ancak ve ancak devrimi hedeflemiş gerçek bir komünist partisi anlamına geldiğini, ortam devrimcileştikçe eylem içinde öğrenecektir.

Son sözü işçi sınıfı söyleyecek

Devrimci hareketimizin savaşkan, militan bir ruhu vardır. Legalist-likidatör çetenin girişimi, devrimci harekette legalizm eğilimini güçlendirmeyi, onu silahsızlandırmayı hedefliyor. Bu tuzağa düşmemek devrimci hareketin sorumluluğudur. Komünistler, legalizm-likidasyon tuzağına düşmeyeceklerdir.

Devrimci hareketin öteki kesimlerinden farklı olarak, komünistlerin gücü, işçi sınıfından gelir. İşçi sınıfı toplumun tek devrimci sınıfıdır. Çıkarı devrimde, sosyalizmdedir. Devrim ve sosyalizm hedefi, illegal, merkezi örgütlü, demir disiplinli bir öncü örgütle gerçekleştirilebilir. Yani işçi sınıfının örgütsel gereksinimi legalist bir oyuncak veya likidatör maceracılık değil, hedefi onikiden vuracak gerçek bir silahtır. Bu da komünist partisidir.

Partimiz, Türkiye Komünist Partisi, legalist-likidatör tezgahları sergileyecek, Yağcı'ların sahtekarlıklarını ve ihanetini işçi sınıfına açıklayacak, illegal örgütünü daha da güçlendirecektir.

Şimdi de başımıza TBKP Programı çıktı.

Bu kaçıncı program?

Mehmet Erenler

Resmi TKP ile TİP uzun nişanlılık döneminden sonra nihayet Eylül ayının başlarında Brüksel'de yaptıkları bir basın toplantısıyla evlendiklerini resmen duyurdular. Bu nişanlılığa uygun olarak partinin adındaki komünist sözcülüğünü de çok gerilere çekerek, hatta saklayarak Türkiye Birleşik Komünist Partisi adını aldılar. Çıkarmış oldukları program tasarısının parolasını da şöyle dile getirdiler: "Herşey çalışan insan için! Herşey ulusal egemenlik ve demokrasi için! Herşey barış için!" *(TBKP Program Tasarısı*, s.7)

"Herşey legal çalışmak için" parolasıyla canlarını dişlerine takan resmiler kendi deyimleriyle faşizm altında bu arzularının üçte ikisini sağlamış oldular. Geriye sadece Türkiye'de partiyi kurmak kalıyor. Çünkü pasaport almak ve Türkiye'ye dönmek konusu halledilmiş durumda. Berlin T.C. Konsolosluğu'nun Haydar Kutlu ile yapmış olduğu 15 dakikalık ikili görüşmenin sonucunda basına yaptığı açıklama olumlu yöndeydi. Buna engel olmak Özal hükümetinin demokratik(!) işleyişiyle çelişirdi. TBKP'nin onursal başkanlığına getirildikten kısa bir zaman sonra ölen Behice Boran'ın cenazesini meclisten, Türk bayrağına sararak kaldırtan demokrat(!) bir hükümet TBKP yöneticilerinin serbestçe ülkeye girişlerini de sağlayacaktı.

"Onursal başkan" Behice Boran'ın cenazesinin bayrağa sarılarak meclisin önünden kaldırma onursuzluğunun meyvelerini geride kalan sağlar toplamaya başladı. Burjuva basını cömertçe sayfalarını TBKP'ye açarak ülkeye gelişlerinde ortaya çıkabilecek yasal pürüzlerin giderilmesinin yollarını önermeye başladılar. TBKP'nin legal çalışma yapabilmesinin pazarlığının ne düzeylere vardığını bu bile haykırmaktaktadır.

Bugüne bir gecede gelmediler

Resmilerin bu gün gelmiş oldukları durum kısa bir zaman dilimi içinde gerçekleşmemiştir. TKP'nin 1973 atılımı, işçi sınıfında olduğu gibi tüm emekçi kesimlerde büyük sempati topladı. Merkezi bir ideolojik bütünlüğü olmayan örgütlenme 3. Program'a yansıdı. Program Lenincilerin, oportünistlerin ve ortacıların fikirlerini içeren bir ortak bölen olarak çıkarıldı. Yüksek sınıf savaşlarının yaşandığı Türkiye ortamı, 1978'lere gelindiğinde, bu programın Leninci yanlarını pratikte gün ışığına çıkardı. Sınıf savaşımına ters düşen oportünist fikirlerin savunucuları ise parti içinde uyguladıkları tasfiyelerle Lenincileri partiden attılar(!) ortacıları ya erittiler ya kızağa çektiler. Burjuva kuyrukçuluğu politikası bunun ardından hızlandı. Resmilerin burjuva hayranlığı 12 Eylül faşist darbesiyle bile kesilmedi. Bir üst düzeye sıçradı. Darbe yapanlar arasında demokrat kanatlar yarattılar. Evren sempatisi yaymaya çalıştılar.

Yarım yüzyıl kongre toplamamış oportünizm, partinin solunu "temizleyerek", sağında yaptığı revizyonlarla 1983 yılında alelacele bir kongre topladı. Üç yıl boyunca faşizme faşizm diyemeyen, onunla uzlaşabilirlik arayan resmiler bu kongreden 7 *ay önce Barış ve Ulusal Demokrasi için Eylem Programı (BUDEP)* adlı bir broşür çıkardılar.

Menşevikler bu programlarında "stratejik devrim aşaması"nın hedeflerini koydular. Bununla birlikte bir başka "program"(!) daha çıkardılar. Buna da *Barış ve Ulusal Demokrasi Aşaması (BUDA)* dediler.

İyi Öncü Değil, Kötü Artçı Bile Değil kitabında Yürükoğlu yoldaş menşeviklerin bu görüşlerini eleştirdi. Bu yüzden biz bu kısa yazımızda eleştiriye girmeyeceğiz. Yalnız şunu belirtip geçelim. Menşeviklerin bu iki programlarında da *(BUDEP ve BUDA)* cinayet niteliğinde Lenin'i çarpıtma var. Kendi söylediklerini Lenin'den alıntı vererek kanıtlayabilmek için her türlü sahteciliği yapmaktan kaçınmamışlar. Aslında böyle bir sahtecilik yapmalarına hiç gerek yok. Faşizm(!) altında legal parti kurmak isteyen bunlar, Marksizmi, Leninizmi eskimiş teoriler olarak ele alan bunlar, işçi sınıfına değil güvenmek, yığın hareketliliğinden öcü gibi korkan gene bunlar... Eee daha ne diye söylediklerini Lenin'den alıntılarla güçlendirmeye(!) çalışıyorlarki?

Menşeviklerin 1980'den sonra gelen 3. Programı Kasım 1983'de 5.Kongre'yle(!) çıkarmış oldukları program oluyor. *BUDEP* ve *BUDA*'da söylemiş olduklarının tekrarından başka çok şeyi içeren bu programın ömrü de fazla olmadı. 1986 yılında *Barış ve Ulusal Demokrasi Alternatif Programı* diye bir programı ortalığa sürdüler. Programın sunuş bölümünde bu programın gerekçesini şöyle dile getiriyorlar:

> "TKP 1983'deki 5.Kongresi'nde kabul ettiği parti programında yer alan Ulusal Demokrasi anlayışını 1986 Ulusal Konferansı'yla daha da geliştirdi, zenginleştirdi ve ayrıntılandırdı.

Görüldüğü gibi 1983'de kongre ile çıkarılan program iki yıl sonra yetersiz kalıyor ve bunu zenginleştirmek(!) için yeni bir program daha çıkarma gereksinimi duyuyorlardı. Ama iyi bir öncü olamayan kötü bir artçı bile olamayan menşeviklerin bu gereksinimleri tükenmez. Yukarıda verdiğimiz alıntının hemen altında şöyle diyorlar:

> "Komünistler kendi demokratik alternatif programlarını politikaya ilgi duyan bütün emekçilerle, aydınlarımızla, demokrasi isteyen bütün politik güçlerle tartışmaya ve onların görüşlerini dikkate almaya hazırdır."

Menşevikler öncülük yapamadıklarını itiraf ettikleri gibi herkese göre program yapabileceklerini de ima ediyorlar. Böylece her gelecek olan tepkiye karşı da kendilerini hazırlıyorlar. Soldan gelen eleştirilere karşı görüşlerini törpülüyorlar. Ama bu törpüleme onları daha da sağa kaydırıyor. Eleştiriler onları sola çekme işlevi görmüyor, burjuvaziye daha fazla sokulmasını getiriyor. Sınıf savaşımının kaderi bu. Saflar açıklık kazanıyor. Halkın dostları ve burjuvazinin aracıları gün ışığına çıkıyor.

Bu kaçıncı program?

Resmi TKP ile TİP'in birleşmesiyle birlikte TBKP'nin program tasarısı diye yeni bir program daha çıktı. Bu program tasarısı da diğerleri gibi ucube doğdu. Program tasarısı, yanında "Program Tasarısının Yeni Yaklaşımları" adlı bir küçük broşürle birlikte dolaşıyor. Bu broşürün görevi program tasarısına "açıklık" getirmek! Örneğin programda proletarya diktatörlüğünü, proletarya öncülüğünde burjuva devlet erkinin devrim yoluyla yıkılacağını, ordunun dağıtılacağını vb. bulamazsınız. Neden diye soruyorsanız, programın yanında dolaşan "yardımcı klavuza" bakacak ve nedenini öğreneceksiniz.

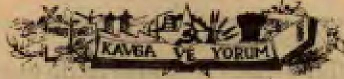
Program partinin pusulasıdır. Parti bu pusulayı işçi sınıfına emekçi halka öncülük etmeye gönüllü olan parti kadrolarının en seçkinlerinden oluşturduğu kongrede elde eder. Kongreden çıkan program, kadrolara yol gösterir, ışık tutar. İşçi sınıfının burjuvazi karşısında savaşımını aydınlatır.

1980'den bu yana program üstüne program çıkaran menşevikler hangi programın gösterdiği yöne doğru gidiyorlar? Marksist-Leninist partinin bir programı olur. Bu program da kolay kolay değişmez. Ama oportünistler Marksizm -Leninizmi çoktan terkettiklerine göre Gorbaçof'un "yenilenme" hareketinin ışığında istedikleri kadar programla birlikte çalışabilirler.

1980'den bugüne kadar "galiba" menşevikler 5 tane program çıkarmışlar. Bu menşevik yönetimin altındakiler "nedir bu rezalet böyle diye" sormuyorlar mı? Sormuyorlarsa eğer işçi sınıfına, emekçi halka karşı işlenen suçların günahından onlara da pay düşüyor demektir.

Onlar sormuyorsa biz soralım: "Allah aşkına söyleyin bu kaçıncı program ve neden?"

Fabrikalardan makine sesinden önce *İşçinin Sesi* gelecek!

İŞÇİNİN SESİ
ÇEK-AL

Türkiye Komünist Partisi
işçinin partisi!
Yıl:13, Sayı:341, 11 Kasım 1987

Burjuva basın ahlakı *"Nokta"* kadardır

Nokta *dergisi adına Mustafa Erdenol birkaç hafta önce Yürükoğlu yoldaşımızla bir röportaj yaptı. Röportajın, derginin çıkacak olan ilk sayısında yayınlanacağı, bu nedenle* acele *istendiği bildirilmişti. Yoldaşımız bu isteği reddetmedi ve soruları yanıtladı.*

18 Ekim 1987 tarihli Nokta*'yı okuduğumuz zaman gördük ki yoldaşımızla yapılan röportaj yayınlanmamış. Röportajın içinden yalnızca birkaç cümle, röportajın bütününün anlamına ve amacına ters bir biçimde kullanılmış. Cümleler röportajın bütünlüğünden koparılmış ve* Nokta*'nın, TKP tarihini iğrenç bir biçimde çarpıtan, Aclan Sayılgan gibi polis ajanlarının ve burjuva tarihçilerinin TKP'ye düşman bakışını yansıtan yazısı içinde "kullanılmıştır."*

Nokta *TKP'nin yakın tarihine ve resmilerin girdiği yeni yola ilişkin son derece yararlı değerlendirmeler getiren bu röportajı yayınlamayıp yerine TBKP'nin propagandası anlamı taşıyan bir yazı yayınlayarak yalnızca sahtekarlık yapmamış aynı zamanda resmilerin yanında tutum almıştır. Bu,* Nokta*'nın kendi bileceği iştir. Ancak "TKP'nin Öyküsü" başlığı altında TKP tarihini çarpıtmaya* Nokta*'nın hakkı yoktur.*

Nokta, *yazısında, "komünizmin kimlik bunalımı"(!) içinde olduğunu söylüyor. Bu yalanın,* Nokta*'nın kendisinin bilinçli yarattığı kimlik bulanıklığından başka bir "kanıtı" yoktur.*

Yazıda bizim için, "TKP'den ayrılan İşçinin Sesi*" deniyor.* İşçinin Sesi *ne zaman TKP'den ayrıldı? En basit verileri bile böylesine çarpıtan bir yaklaşımla, TKP tarihine burnunu sokmak* Nokta*'nın ne işine!*

Aynı yaklaşım TKP'nin yakın tarihinin başka noktalarında da yansıyor. Yazıda 1978-1979 TKP'nin en parlak dönemi olarak ortaya konuyor. Tam tersine, bu, artan karşı devrimci saldırılar karşısında TKP yönetiminin partiyi giderek sağa sürüklemeye çalıştığı dönemdir. Nokta*'nın bu dönemi "parlak" bulması, burjuvazinin komünist partisinin gerilemesini nasıl da beğendiğini yansıtıyor.*

Nokta, *TKP'yi bir efsane olarak sunuyor. Efsane, olmuş bitmiş, yaşanmış, artık yaşanmıyor, yalnızca hakkında konuşuluyor demektir. TKP tarihinde halk efsanesi oluşturacak kahramanlıklar vardır. Ama TKP canlıdır, efsane değildir.* Nokta *böyle göstererek herhalde kendi özlemlerini yansıtıyor.*

Nokta, *Yürükoğlu yoldaşımızın sorulara verdiği yanıtları, kendi anti-komünist özlemlerine alet ederek, burjuvazinin basın ahlak anlayışını da çok güzel sergilemiştir. Yoldaşımız, söylediklerinin böyle bir TKP düşmanlığı çorbası içinde yer alacağını bilseydi bu röportajı kabul etmezdi.* Nokta *buna sonradan karar vermiş bile olsa başka bir amaçla alınan bu röportajın bu amaçla kullanılıp kullanılamayacağı yoldaşımıza sorulmak zorundaydı.*

Röportajın böyle sinsi bir amaçla istendiğini röportajı yapan Nokta *muhabiri Mustafa Erdenol bilmiyor idiyse o da bilmeden bu sahtekarlığa alet edilmiştir.*

Nokta *dergisinin kendi yüzünü sergileyen bu tutumu lanetliyor, yayınlamadıkları röportajı biz yayınlıyoruz.*

SORU 1

***Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye* adlı kitabınızı Bilen'in önerisiyle yazdığınızı belirtiyorsunuz bir yazınızda. Bilen'in önceleri onayladığını söylediğiniz görüşlerinizi, sonradan reddetmesini ve tavır almasını nasıl açıklıyorsunuz? Bilen'in sonradan etki altında bırakıldığı düşünülebilir mi?**

Evet, *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye*'yi Bilen yoldaşın önerisiyle yazmıştım.

1977'nin ağustos ayıydı. Politbüro'dan, biri Bilen yoldaş, üç yoldaşla toplantımız oldu. Yanımda iki yoldaşım daha vardı. Toplantı, devrimci duruma ilişkin konuların tartışmasına dönüştü.

Toplantıda Bilen yoldaş, bizim *İşçinin Sesi*'nde 1 Mayıs komitelerini sovyete benzetmemizi eleştirdi ve bu komitelerin, Rusçası *Drujina* olan, silahlı işçi birliklerine benzetilmesi gerektiğini söyledi. Bunun üzerine Politbüro üyesi iki sağ oportünist, komiteye de, sovyet benzetmesine de, silahlı birliklere de temelden karşı çıktılar.

Bir tarafta Bilen yoldaş ve biz, öteki tarafta bu iki oportünist, hararetli bir tartışma başladı. Bilen yoldaş kızgın bir biçimde, devrimci durumun varlığını, Türkiye'nin emperyalizmin zayıf halkası olduğunu, devrimci örgütlenmelerin gerektiğini vb. anlattı. Sonra da bana, "oğlum bu konuda derli toplu birşey yayınlamak gerek, başlığı da *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye* olabilir" dedi.

Güzel bir görev almıştık. 1978 başında *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye* broşür olarak çıktı. İstek üzerine tüm parti örgütlerine gönderildi. Duyduk, eğitimi yapılıyordu. Bu arada *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye*'yi genişleterek kitaba dönüştürdüm. Aralık 1978'de kitap yayınlandı.

Önce kitaba karşı çıkılmadı. Zaten çıkılması mantık açısından olanaksızdı. Başta asıl istenen broşür değil kitaptı. Kitabın içinde, belirlenen içeriğe ters, ya da broşürden farklı bir görüş yoktu. Hatta, daha sonra H.Erdal'ın açıkladığı gibi, kitap çıkınca Bilen yoldaş çok memnun olmuş, radyodan tanıtma yazısı hazırlamış, parti içinde devrimci çizginin öncülerinden Veli Dursun'un Politbüro'ya girmesini planlamış, vb. Bu da Bilen yoldaşın ilk başta parti içindeki devrimci çizgiyi kendi hatalarıyla birlikte desteklediğini gösterir.

Dahası V.Dursun'un merkez komitesinin ideolojik işler sorumluluğuna getirilmesi de Bilen yoldaşın o dönemde geneliyle devrimci çizgiyi benimsediğini gösteren bir başka kanıttır.

Bu arada Bilen yoldaş hakkında da bir-iki şey söylemek istiyorum. Bilen yoldaş 40 küsur yıldır, Sovyetler Birliği'nin en fırtınalı dönemlerinde orada yaşamış ve en azından başına birşey gelmeden, 1973 atılımına kadar gelmiş bir insan. Tabii o yaşanan 40 küsur yıl, Bilen yoldaşın aslında devrimci ve çoskulu olan özünü, oportünist bir kabukla sarmış. O 40 küsur yıl, düşüncesini ve elini oldukça ürkek yapmış. Sovyet komünistlerini sık sık oportünistler diye açıktan eleştirirdi, ama onlara karşı tutum almaya geldiği zaman, hele orada yaşarken ve parti henüz güçsüzken bunu yapacak gücü ondan beklemek boşuna olurdu. Yine de, partinin kalkınmasında, 73 atılımında kilit rolü vardır. Militanların da onun kalender ve coşkulu yapısına sevgisi ve saygısı vardır.

Daha sonra bazı merkez komitesi üyelerinin bir toplantısı yapılıyor. Bu toplantıda Bilen yoldaş, H.Erdal ve öteki MK çoğunluğu, parti içindeki azılı ve ezeli sağları, resmilerin şimdiki yöneticilerini MK'dan tasfiye kararı alıyorlar. Ertesi sabah Bilen Yoldaş "hayır" diyor, "bu yoldaşları değil V.Dursun'u MK'dan çıkartacağız". Demek ki orada, o gece birşey, bir değişiklik oluyor. Parti içinde sağa karşı savaşım kararı alınıyor, ertesi sabah solu tasfiye başlıyor. Burada "telkinlerin" olmadığını düşünmek için, çok safdil olmak gerekir. Bilen yoldaşın bu şekilde "şiddetli" bir etki altında bırakıldığı açıktır.

Bunlar 1979 yılı başlarında oluyor. Bu değişikliği nasıl açıklıyoruz?

Çeşitli açıklamalar getirilebilir. Örneğin, Türkiye'de legal ile illegal örgütlenme arasındaki bağ iyi kurulamamıştı. 1977'den sonra karşı devrimci saldırı azınca, legal alanda çalışan bazı yoldaşlar çok ortalıkta kaldılar ve kesin, net devrimci bir tutum almaktan kaçınmaya, geri adım atmaya başladılar. Yani partiye bu kaynaktan oportünist etkiler geliyordu. Avrupa parti örgütlerinin bazılarından aynı tür etkiler her zaman geliyordu. İkisi birleşince belli bir ağırlık kazandı denebilir. Denebilir ama bizce bunlar sonucu belirleyici olamaz.

Asıl belirleyici açıklama, Sovyetler'den gelen etki, etkinin de ötesinde dayatmadır. Bilen yoldaşın tutumunun bir gecede yüzseksen derece değişmesini de ancak bu açıklayabilir.

Zaten daha önce de duymuştuk, "Sovyetler kapı dibinde devrim istemiyor", "Türkiye'de devrim barışı tehlikeye sokar", "Türkiye'de Demirel tipi bir sağ, her türlü sol iktidara tercih edilir", "Ortadoğu'da istikrar bozulmamalı" vb. Bu görüşle tutarlı önlemler partiye dayatıldı. Bilen yoldaş da oldukça yaşlıydı, bunlara hayır diyecek enerjiyi kendinde bulamadı. Bu görev bizim omuzlarımızda kaldı.

Bu dayatma olmadan önce de partide sorunlar vardı. Yukarıda değindik. Ama bu dayatma olmasaydı iç sorunlar *çözülebilirdi*. Partimiz de, Türkiye de çok daha değişik bir gelişim eğrisi çizebilirdi. Kimseden birşey istemiyorduk. Gölge etmesin yeterdi. Ama ne yazık ki SBKP, aldığı tutumla değil gölge etmek, yıllarca süren faşist karanlığın nedenleri arasına girdi. 12 Eylül kendi öz gücüyle değil, böyle zaaflardan yararlanarak gelebildi.

Aynı yıllarda İran devrimi mollalara teslim edilmiş, Afganistan'da devrimci kadro öldürülmüştür. Bizde de, devrime öncülük etmekle yükümlü partiye, devrimi boğma "görevi" verildi. Bunun acı sonucunu yaşadık. Daha hâlâ binlerce tutuklu yoldaşımız, kardeşimiz içerde... Faşizm çoktan çözüldü, vurguncu bir düzen ve yasakçı, güdük bir demokrasi kaldı geride. Ama bunca yıl boşa geçmedi, taze ve zengin bir deneyim birikti.

SORU 2

TKP-TİP birleşmesini nasıl değerlendiriyorsunuz? TKP ulusal bir parti olma yolunda bu birleşmenin gerekliliğinden söz ediyor. Bu "gerekliliğin" sizce ifade ettiği anlam nedir?

Soruna biçim açısından değil, fiili durum açısından bakarsak, TKP'nin TİP'le birleşmesi gibi birşey söz konusu değildir. İşledikleri tüzük suçlarından tutun, izledikleri sosyal demokrat çizgiye dek çok çeşitli ve güçlü nedenlerle TKP'yle bağını fiilen çoktan koparmış bir gurup, TİP'le birleşiyormuş! Bu gurup, partimizin adını, kendilerine verilen resmi uluslararası destek sayesinde bir süre haksız yere ve sahte bir içerikle kullandı. Nitekim ada bile sahip olamadı. Bunun üzerine geçen ay toplanan 6.Kongremizde adımızı da onlardan geri aldık. TKP, TİP'le birleşmiyor. TİP'le birleşen TKP'den çoktan ayrılanlardır. Haberin doğrusu budur.

Bunu diyerek, genelinde komünistlerin birleşmesine karşı birşey söylemek istemiyoruz. Tam tersine. Normalde bir ülkenin komünist partisi dışında komünist olunamaz. Ama oportünizm TKP'nin gelişim seyrini o denli dolambaçlı yollara soktu ki, elinde olmadan parti dışına düşenler, parti dışında kalanlar oldu. Normalde geçerli olan yargı, Türkiye için henüz tam geçerli değildir. Bu nedenle biz de parti dışında kalmış komünistleri TKP'de birleşmeye çağırıyoruz, onlara "artık parti normal gelişim seyrine dönmüştür, gelin yoldaşlar" diyoruz.

Gördüğünüz gibi komünistlerin birleşmesine hiç karşı değiliz ama "TKP-TİP birleşmesi" denen olayı komünistlerin birleşmesi diye görmüyoruz. Bu, oportünistlikten bile çıkmış, sosyal demokratlaşmış iki ekibin, çeşitli pazarlıklar sonucunda birleşmesidir.

TKP likide edilmiş durumdayken, onun yokluğunda TİP işçi hareketine yararlı bir işlev görmüştür. Ama sonradan legalizmin, küçük burjuva sosyalizminin bir odağına dönüşmüştür.

Sonra, birleşmenin kendisi komünist bir temelde olmadığını açığa vuruyor. Bir ülkenin komünist partisi için tek doğru ad, ülkeyi, amacı ve örgütün niteliğini içinde taşıyan addır. Türkiye Komünist Partisi. Bunun dışında ekler, takılar, ya zorunlu olarak takılır, ya da pazarlık olduğu için. Biz bir süre, adımızın yanına zorunlu olarak merkez organımızın adını koyduk. TKP-*İşçinin Sesi* adını kullandık. Ama TKP adını bunlar pazarlık sonucunda değiştirip TBKP yapıyorlar. Böyle pazarlıkcılıkla komünistlik bağdaşmaz. Doğru bir adı pazarlık konusu yapabilmek, komünistlikten uzaklaşmış olmayı içinde taşır.

Zaten her iki tarafın "ulusal" sıfatını ikide bir kullanışı da bunu uzun süredir kanıtlamıştır. Artık Türkiye'de burjuvasının bile görmezden gelemediği derin sınıfsal ayrımı, sınıflararası uçurumu, bunlar her sözün başına "ulusal" ekleyerek örteceklerini sanıyorlar. "Ulusal demokrasi" diyorlar. Demokrasinin sınıfsal niteliği, Marksizmin ABC'sidir. Türkiye'de pratikte de çok açık bir olgudur. Aynı mantıkla şimdi de "ulusal parti" olmaktan söz ediyorlar.

"Ulusal bir parti olmak için birleşmek" safsatasını bir yana bırakmak gerekir. "Ulusal", ülkedeki tüm sınıfları kapsamak demektir. Dahası, her toplumda "ulusal", egemen sınıfın bakış açısını ve çıkarlarını temsil eder. Dolayısıyla bir komünist partisinin, ülkesini, insanlarını sevmesi, onlar için canını ortaya koymaktan çekinmemesi başka şeydir, "ulusallık" başka şeydir. Tamamiyle, sınıf uzlaşmacılığı, anlamını taşır.

"Birleşerek ulusal olmak", onlar açısından bir anlam, hem de önemli bir anlam taşıyor. Yalnız bunu Türkçeye çevirmek gerekir. Resmiler son sıralarda her yaptıklarını legale çıkmak açısından yapmaktadırlar. Bu kadrolar, bizlerin yakından tanıdığı bu resmiler, halk önüne çıkabilecek çaptan yoksundurlar. Devrimci kamuoyu önünde inandırıcı bir geçmişe sahip değildirler. TİP'in ise küçük, entellektüel, işçiden kopuk da olsa, 1960'lardan bu yana savaşımı kendi yanlış hattında da olsa sürdüren ve legal kamuoyunda tanınan bir kadrosu vardır. Bunlarla birleşmeden legalde erimeme şanslarının son derece az olduğunu düşünüyorlar. Birleşmenin nedenlerinden biri budur. Ulusal parti olmak için resmilerin TİP'le birleşme gerekliliğinin anlamı budur.

Biz birleşmelerine karşı değiliz, hatta bu birleşmeyi olumlu değerlendiriyoruz. Böylece reformcu-devrimci ayrışmasını daha netleştiriyorlar. Türkiye işçi ve devrimci hareketinde yapay bir ayrılık ortadan kaldırılmış oluyor. Birleşenler çeşitli noktalarda farklı görüşlere sahiptiler ama bunların önemi yoktur. Ana sorunlarda ikisi de aynı inkarcı çizgidedir. Birleşmeleri legalizmi, pasifizmi, burjuva parlamenterizmini başlangıçta güçlendirecek gibi görünse de, bu birleşmeyle işçi sınıfına ve komünizme yardım ettikleri kısa sürede ortaya çıkacaktır.

SORU 3

Türkiye solunun tarihi antiamerikancı bir tarihtir. Ancak TKP, yazılarında, bir zamanlar baş düşman ilan ettiği NATO'dan çıkılmayabileceğini belirtiyor. TKP bu görüşe sizce nasıl ve neden ulaştı?

Gerçekten de, özellikle 1960'lı yıllarda devrimci gençler Amerikan emperyalizmine karşı şanlı bir savaşım verdiler. ABD emperyalizmine karşıtlığı geniş halk yığınlarına mal ettiler. Ancak, 1970'li yıllarda, Türkiye'nin kendisinin emperyalistleşme isteği Kıbrıs'ın işgaliyle açıkça gündeme gelince, anti-Amerikanlık, antiemperyalistlik ölçütleri açısından çok yetersiz kaldı. Nitekim 1975'de ABD'nin Vietnam yenilgisinden sonra Çağlayangil bile anti-Amerikan sözler etmişti.

Bugün Türkiye'de kendini antiemperyalist sayan biri, yalnızca ABD'ye, AET'ye, NATO'ya vb. değil, aynı zamanda Türkiye'nin kendi emperyalist özlemlerine karşı çıkmak zorundadır. Oysa soruda sizin de belirttiğiniz gibi, resmiler, ters yönde bir "ilerleme" kaydettiler.

Resmiler, Türkiye çok yapılıdır, finans kapital bu yapılardan yalnızca biridir, dolayısıyla Türkiye'nin emperyalistleşmesi söz konusu değildir diyorlar. Böylece "kendi" emperyalizmine karşı çıkma gerekliliğini ortadan kaldırıyorlar. Bununla kalmayıp, son sıralarda NATO'ya gülücükler yağdırmaya da başladılar.

Bu "gelişmeyi", Sovyetler Birliği'ndeki "gelişmeler"den bağımsız anlayamayız. Sovyetler Birliği'nin uzun yıllardır izlediği oportünist çizgide Gorbaçof'la birlikte bir sıçrama, bir olgunlaşma oldu.

Barış, komünist partilerinin varoluş nedeni olarak ilan edildi. Çevre kirliliği, savaş tehlikesi gibi, her milimi burjuva sınıfıyla, kapitalizmle doğrudan bağlı olan sorunlar, sınıflarüstü, global sorunlar olarak ilan edildi. Uzun yıllardır Marksizm rafta duruyor, öte yanda her alanda oportünist taktikler uygulanıyordu. Oportünizm hamilelik gibidir, artık çocuk doğdu. Şimdi Marksizm-Leninizmin temel kavramları, "yenilik" adı altında, açıktan saldırıya uğramaktadır.

Gorbaçof 27.Kongre'de emperyalizme açıkça çağrıda bulundu, gelin dünyadaki devrimci savaşım odaklarını elbirliğiyle söndürelim dedi. Güney Afrika'daki savaşım şimdi elbirliğiyle söndürülmeye çalışılıyor. Yine 27. Kongre Raporu, emperyalizm içinde de "gerçekçi", ayakları yere basan, sağduyulu, barışçı vb. kesimlerin olduğunu açıkladı ve onları işbirliğine çağırdı.

Gorbaçof'un "glasnost"u, dünya burjuvazisiyle, emperyalizmle "açıktan" uzlaşmadır. Bu durumda resmilerin NATO'ya, ona buna gülücükler yağdırmaya başlamaları hiç şaşırtıcı değildir.

SORU 4

"Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin Yeni Yaklaşımları" adlı broşürde, proletarya diktatörlüğünün kolay anlaşılamaz, hatta yanlış anlaşılabilir bir kavram olduğu düşüncesiyle yer almadığı belirtiliyor. Proletarya diktatörlüğünün yanlış anlaşılabileceği konusundaki görüşleriniz nelerdir?

Proletarya diktatörlüğü bilimsel bir kavramdır. Burjuvazinin propagandası altında, komünizmden ürken belli çevrelerin korkmasına neden olabilir. Ancak komünist partisinin görevi, düşmanın korku yaydığı konular üzerinde geri çekilmek değildir. Zaten düşmanın saldırdığı, korku yaydığı konular daima komünistler ve işçi sınıfı açısından en önemli konular olur. Komünist partisi bu konuların aslını işçiye emekçiye anlatabilmelidir.

En basitiyle şunları söyleyebilmek gerekir. Proletarya diktatörlüğü işçi sınıfının devleti demektir. Bugünkü Türkiye devleti, burjuvazinin diktatörlüğüdür. Her devlet, bir sınıfın diktatörlüğüdür. Diktatörlük kelimesi sınıfın diktatörlüğü, devleti, düzeni anlamındadır. Dolayısıyla çağrışımlarından ayıklanırsa korkulacak bir yanı yoktur. Her devlet bir diktatörlüktür.

Biz burjuvazinin diktatörlüğü altında yaşamak istemiyoruz. Tüm

yasaların, tüm işleyişlerin emekçilerden yana düzenlendiği, emekçilerin kendilerini yönettikleri bir düzenden yanayız. Proletarya diktatörlüğü bu demektir.

Proletarya diktatörlüğünün "diktatörlük" sözcüğü, halka burjuvazinin faşizm gibi açık diktatörlüklerini hatırlatırsa, bunu düzeltmek kolaydır. Burjuvazi başkaldırmaya çalışırsa, proletarya diktatörlüğü, burjuvazinin açık diktatörlüklerinin halka yaptıklarını, halkın kendisinin onayı ve aktif katılımıyla burjuvaziye yapacaktır. Burjuvazinin başkaldırısı ezildikçe, proletarya diktatörlüğünün asıl güleç yüzü ortaya çıkar. Bu da işte bugün Türkiye'de yaygın olarak istenen gerçek demokrasidir. Beş yılda bir seçilenlerin ülkeyi yönetmesi değil, halkın kendisinin aktif yığınsal katılımıyla kendisini yönetmesi.

Kavramları olduğu gibi, değiştirmeden kullanmak gerektiğini Marks da, Lenin de açıkça belirtmişlerdir. Özellikle işçi sınıfı hegemonyası için Lenin'in söylediklerini buna örnek gösterebiliriz. Marks ve Lenin'in bu ısrarları nedensiz değildir. Sınıfsal içerik taşıyan böyle kavramlarda en ufak bir değişiklik ödün anlamına gelir. Proletarya diktatörlüğü hiçbir şekilde ödün verilecek kavram değildir.

Resmiler, proletarya diktatörlüğü kavramını yanlış anlaşılıyor vb. diye değil, öncelikle, proletarya diktatörlüğünü savunan bir partiye yasal çalışma izni verilmez diye kaldırıyorlar.

Konuya bir başka açıdan daha bakmalıyız. Proletarya diktatörlüğü kavramını dünya komünist hareketi çoktan rafa kaldırmıştır. Türkiye devrimci hareketi, son dönem dışında, dünyaya kapalı, kendi sınırları içinde bir hareket olduğundan belki gelişmeleri yakından izleyemedi ama şimdi gayet iyi görüyoruz ki dünya komünist hareketi proletarya diktatörlüğü kavramını uzun bir süredir reddetmiştir. Yüro-komünist partilerle SBKP arasında proletarya diktatörlüğü konusunda birkaç yıl önce zaman zaman duyulan tartışmalar, gereksiz ve demagojik puan kazanma itişmeleridir. Çünkü daha Stalin, İngiltere devriminin yoluna ilişkin olarak proletarya diktatörlüğünün olmayabileceğini kabul etmiştir. Sonra Sovyetler Birliği sosyalizm döneminde, sınıfların var olduğu dönemde, devletin proletarya diktatörlüğü olmaktan çıkıp tüm halkın devleti haline geldiğini söylemekle, zaten proletarya diktatörlüğünü teorik olarak da reddetmiştir. Ve nihayet, bugün ileri kapitalist ülke partileri arasında proletarya diktatörlüğünü savunan, ya bir ya iki tane bulursunuz.

Demek ki, TBKP'nin yaptığı, hem legale çıkmak için zorunlu bir manevradır, hem zaten teorik olarak çoktan eskimiş buldukları birşeyi kaldırmak anlamına gelmektedir.

Türkiye gibi, toprağından devrimci fışkıran bir ülkede sınıf uzlaşmacılığı kolay değildir. Bunlar hem sol, "komünist" geçinmek, hem de sınıfları uzlaştırma görevini yerine getirmek zorundalar. Ve üstelik sağa doğru evrimleri de daha tamamlanmamıştır. Demek ki açmazları sürüyor, sürecektir.

TBKP yönetimi, bugün ortaya koyduğundan daha da sağdadır ama bunu tam gösteremiyor çünkü o zaman kimseyi sol adına aldatamayacaktır. Bu açmaz içinde, çeşitli gerekçelerle komünizmin içeriğini buduyor. "Karşı oldukları için değil", ama "yanlış anlaşılabileceği için" proletarya diktatörlüğünü programdan çıkarıyor.

Bir süre sonra ne olacak? Programı okuyan proletarya diktatörlüğünü görmeyecek, öğrenmeyecek. Bu kavramın "yanlış anlaşılma" gerekçesiyle programda olmadığı ise, *Yaklaşımlar* broşürünün sarı yaprakları arasında unutulup gidecek. İstedikleri budur. Ve bu isteği koyuşları da çok gayrı ciddidir.

Yaklaşımlar broşüründe, proletarya diktatörlüğü kavramının "politik bir belgede" yer almasını doğru bulmadıklarını söylüyorlar. "Politika", devlete, sınıflara ilişkin demektir. Proletarya diktatörlüğü de işçi sınıfının devletidir. Bu kavram "politik bir belge"de programda yer almazsa, nerede yer alacak? Açık ki kavram kullanımdan çekiliyor.

TBKP'yi oluşturanlar istediklerini yapabilirler. Ancak adlarındaki komünist sözcüğünü değiştirsinler. Kanımızca evrim süreci içinde bu da olacaktır. Nasıl manavın kapısına fabrika yazsan tutmaz, bu partinin tabelasındaki "komünist" sözcüğü de öyle olacaktır. Türkiye Birlik ve Kardeşlik Partisi gibi bir ad alsınlar.

İngiltere'de onbeş günde bir yayınlanan The Leninist *adlı dergi, geçtiğimiz ekim ayı başlarında Yürükoğlu yoldaşımızla bir röportaj yaptı.* Leninist'*in 1 Kasım 1987 tarihli sayısında "Demokrasi, Sosyalizm ve Devrim" başlığıyla İngilizce olarak yayınlanan röportajın Türkçesini gazetemizde aynen yayınlıyoruz. Röportajda yer alan bazı sorular aradaki zaman farkı nedeniyle güncelliğini yitirmesine karşın, bütünlük açısından röportajın tümünü yayınlıyoruz.*

Demokrasi, S syalizm v D vrim

Dünya Komünist Hareketi çökmektedir. O harekette artık gerçek devrimci partiler bulamazsınız. Ama, yaşam bir yandan da oportünizme devrimci yanıtlar üretmektedir. Dünya işçi sınıfı buradadır, yaşıyor. İşçi sınıfı varoldukça, gereksinim duyduğu devrimci yanıtı bulacaktır. Marksizm-Leninizm insanlığın ilerlemesinin anahtarına sahiptir.

Leninist: Körfez Savaşı'nın ve İslami esaslara dönüşteki yükselişin Türkiye üzerinde nasıl bir etkisi oldu? Türkiye bir İran olur mu? Türkiye'nin savaşa karışmasının herhangibir olasılığı var mı?

R.Yürükoğlu: Körfez Savaşı'nın Türkiye üzerinde kesin bir etkisi olmuştur. Birincisi, doğrudan bir etki. Türkiye'de yaklaşık 1 milyon İranlı sığınmacı var. İkincisi, İran'a ihracat yapma çabası var ve bu İslamcılığa karşı belli bir yumuşama yaratıyor. Ancak, Türkiye'nin bir İran olacağını sanmıyoruz.

Türkiye'nin çok farklı bir tarihi olmuştur. Birinci Dünya Savaşı'nın ardından oluşan cumhuriyet, İslamcılarla batılılaşmış bürokrasi, ordu ve diğerleri arasında bir uzlaşmayı, ama öte yandan, İslamcılığın bastırılmasını temsil ediyordu. Bu oluşum, bugünkü durumu biçimlendirmiştir.

Türkiye farklı bir ülkedir. İyice kurumlaşmış, açık siyasal partiler ve hareketler var. Hepsinden önemlisi, görece deneyli bir işçi sınıfı var. 15 milyonun üzerinde güce sahip, ülkenin en büyük sınıfı. Bu nedenlerle, İslamcılık büyüyor olmasına karşın Türkiye bir İran olmayacaktır.

Leninist: Savaşa karışma sorunu üzerine ne düşünüyorsunuz? Özellikle, sözgelimi İran ve Irak'taki bugünkü rejimler çökerse?

R.Yürükoğlu: Evet, bu tehlike vardır. Koşullar olgunlaştığı, elverişli olduğu anda Türkiye savaşa girmekte tereddüt etmez. Belki Irak'ın yanında ama kesinlikle İran'a karşı savaşa girer.

Leninist: Türkiye NATO üyesi ve emperyalizm açısından stratejik bir ülke. Türkiye'de bir devrim kuşkusuz tüm dünyada şok dalgaları yaratacaktır. Barış savaşımını devrim savaşımının karşısına koyanlar, bu gerçeği kabul edip, böyle bir ülkede devrim için savaşmanın provokasyon olduğunu, dünyayı kıyamete yaklaştıracağını, bu nedenlerle barış için devrimden vazgeçmek gerektiğini söylüyorlar. Savaş ve devrim ilişkisi üzerine sizin görüşünüz nedir?

R.Yürükoğlu: Türkiye'de ya da herhangibir ülkede devrimin dünya savaşına yol açacağını söylemek saçma bir akıl yürütmedir. Pratikte, şu ya da bu devrime bağlı olarak savaş tehlikesi doğabilir. Fakat top sömürülen halkların sahasında olmamalıdır, savaş tehlikesi emperyalizmden gelmektedir. Sorunuzda belirttiğiniz doğrultuda akıl yürütenler, yavan liberaller, oportünistler ve revizyonistlerdir.

Yığınların, eskisi gibi yaşamayı sürdüremeyeceğini, eski düzenin sürmesine izin vermektense ölmenin daha iyi olduğunu söylediği bir ülke düşünelim. Ezilen ve sömürülen halka "devrim yapmayın , savaş gelebilir" diyemezsiniz.

Öte yandan, burjuvazi o kadar aptal değildir. Devrimden sonra kapitalist sistemin, sosyalist bir Türkiye'den hâlâ beklentileri olacaktır. Dünya ile hâlâ siyasal ve ekonomik bağlarımız olacaktır. Türkiye'de devrim bizi dünyadan alıp başka bir gezegene koymayacak. Her tür ülke ile her tür ilişkiye geçeceğiz.

Barış ve devrimi karşı karşıya koyup devrimlerin savaş çıkartacağını söylemek aynı zamanda en büyük teorik ikiyüzlülüktür. Biz devrimlerin, emperyalizmin savaş çıkartmasını durdurmanın tek gerçek yolu olduğuna inanıyoruz. Konuşarak emperyalizmi savaştan vazgeçiremezsiniz. Ancak alanları ve halkları onun denetiminden ve müdahalesinden çıkartarak barış yaptırabilirsiniz.

Leninist: Son referandum, çok az bir farkla Ecevit ve Demirel'in, eski muhalefet partilerinin liderlerinin parlamenter siyasete geri dönmesine izin verdi. Başbakan Özal, "hayır" için propaganda yapmış olmasına rağmen, referandum sonucunun kendisi için bir zafer olduğunu ileri sürdü. Bunun ışığında Türkiye'de bugünkü durumu nasıl değerlendiriyorsunuz?

R.Yürükoğlu: Referandum sonuçları Özal için bir zafer değildi. Ecevit ve Demirel için ise hiç değildi. Referandum halk için zaferdir. Türkiye'de demokrasi özlemleri için zaferdir, Devletin gücüne karşı, paranın gücüne karşı, tüm zorluklara karşı, sonuçta otoriter yasaklamaları kaldırdı. Bu kendi başına, ülkenin demokratikleşmesi doğrultusunda bir adımdır.

Leninist: Öyleyse Özal neden hâlâ zafer kazandığını ileri sürüyor?

R.Yürükoğlu: Özal çok kurnaz bir siyaset adamı. "Hayır" oylarını kendi partisi için verilmiş oylar gibi göstererek, sahte bir biçimde partisinin oy oranının artmış olduğunu ileri sürüyor. Önümüzdeki genel seçimlerde de görüleceği gibi, durum bu değildir. Onun zafer kazandığı iddiası hiçbir mantığa sığmaz. Özal "hayır" oyu için çağrı yaptı, halk "evet" oyu kullandı.

Ecevit ve Demirel'e gelince, onlar çok daha fazla "evet" oyu umuyorlardı. "Solcu" kesimin de kendileri için yoğun çalıştığını biliyorlardı. "Evet" oyunun hatırı sayılır bir miktarı devrimcilerden geldi. O halde, referandumda burjuva galipler yoktur.

Referandumun ardından siyasal gelişmeler büyük ölçüde hızlandı. Demokratik haklar arttı. Yasalar değiştiği için değil, insanlar (çok sayıda yayın çıkartarak, her tür örgüt kurarak) yasalara aldırmadığı için. Seçimlerden sonra bu süreç daha fazla ivme kazanacaktır.

Leninist: Şimdi muhalefet partileri sözünü etmiş olduğunuz seçimlerin tarihini tartışıyor. Generallerin refe-

randumunu boykot edenler üzerindeki yasağın kalkacağı 7 Kasım'dan sonra yapılmasını istiyorlar. Seçimler, ne zaman yapılırsa yapılsın, Türkiye siyasetinde yeni bir dönem açacak mıdır?

R.Yürükoğlu: Bugünkü duruma bakarak yeni bir dönem açacağını söyleyemem. Ne var ki gelişmeleri hızlandıracaktır. Sonuç ne olursa olsun sınıf savaşı keskinleşecektir. Yıllardır burjuva siyasetçileri halkı siyaset dışına itmeye çalışıyorlar. Siyaseti kendi dar çevreleri için bir oyun durumuna getirmeye çalışıyorlar. Referandum ve şimdi de seçimler halkın siyasete ilgisini artıracaktır ve onları siyasal çalışmanın içine daha fazla çekecektir.

Leninist: Turkiye, Avrupa Topluluğu'na katılmak üzere başvurdu. Türkiye, Batı Avrupa emperyalist kulübü için ciddi bir aday mıdır? Başka bir deyişle, Türkiye emperyalist bir güç ve istikrarlı bir burjuva demokrasisi olabilir mi?

R.Yürükoğlu: Bize göre Türkiye, Avrupa Topluluğu'na çok ciddi bir adaydır. Bunun iki temel nedeni var. Endüstrinin uluslararası ölçeklerde rekabet edebilmesi için Türkiye'nin boyutlarını aşması gerekir. Ciddi düzeyde rekabet edecekse ticaret sınırlamalarının kaldırılması gerekir. Bu onlar için ölüm-kalım sorunudur.

Sonra, emperyalistleşme amacına ulaşmada Avrupa Topluluğu üyeliğini basamak yapmak istiyorlar. Bu nedenlerle Türkiye burjuvazisi için AET üyeliği yaşamsal önemde ciddi bir amaçtır.

Türkiye'de burjuva demokrasisine gelince, Türkiye'de bugün "bir tür" burjuva demokrasisi var.Yarın bir başka "tür"ü olacak. Ancak herhangi bir istikrarlı Avrupa burjuva demokrasisi ummak ham hayaldir.

Leninist: Bir geriye dönelim. Türkiye için AET üyeliği ciddi bir iştir diyordunuz. Ya bugünkü AET üyeleri ne diyor? Onlar, Türkiye'yi ciddi bir aday olarak görüyorlar mı?

R.Yürükoğlu: Avrupalılar ciddiye almamaya çalışıyorlar. Bunun başta gelen nedeni Türkiye'de demokrasinin ve insan haklarının yokluğu değil, Türkiye'nin artı-nüfusudur. Milyonlarca Türkiyeli işçinin Avrupa'ya sel olup akmasından korkuyorlar.

Leninist: Türkiye'nin istikrarlı bir burjuva demokrasisi olamayacağı üzerine söylediklerinizin ışığında, Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin kurulmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

R.Yürükoğlu: Türkiye istikrarlı bir burjuva demokrasisi olmasa bile, bugün demokrasi genişliyor. Bunun ana nedeni, işçi sınıfının savaşımıdır. Bunun yanısıra AET'ye katılma amacı da demokratikleşme sürecini destekleyen bir etmendir. Bu nedenle tüm burjuva siyasetçileri Türkiye'de legal bir komünist partisini kabul edeceklerini söylüyorlar. Sonuçta legalite gündemdedir. Ve sol, solun tümü bu açınıma göre işe koyulmuş durumdadır.

TBKP'nin oluşması legaliteye duyulan aşırı özlemi dile getiriyor. Yeni partinin programından, "halk yanlış anlar" diyerek proletarya diktatörlüğü kavramını çıkarmışlar. Bu partinin kurulması Türkiye'de sınıf savaşımına *yardımcı olacaktır*, evet olacaktır. Ülkede devrimci ve reformcu ayrışmasını ve aradaki farklılığı billurlaştıracaktır.

Leninist: Türkiye Komünist Partisi adının devrimci güçler tarafından geri alınması yalnızca sembolik birşey midir, yoksa daha temel birşeyi mi temsil ediyor? "Resmi" TKP'nin tasfiyesine mi yoksa TKP-*İşçinin Sesi*'nin adını Türkiye Komünist Partisi'ne değiştirmiş olmasına mı daha çok önem veriyorsunuz?

R.Yürükoğlu: Partimizin hakkı olan adı geri alması sembolik birşey değildir, derin siyasal, tarihsel, ideolojik ve örgütsel önemi vardır. Gelecek yıllar bunu kanıtlayacaktır. Partimizin hak ettiği adı geri almasına mı yoksa "resmi" TKP'nin oportünistler tarafından tasfiye edilmesine mi daha fazla önem verdiğimize gelince, bu iki süreci birbirinden ayırmak yanlıştır. Bunlar aynı madalyonun iki yüzüdür. TBKP oportünizmin iflasıdır. Reformist Türkiye İşçi Partisi ile birleşme, dünya komünist hareketindeki gelişmelerin doğal sonucudur. Öte yandan yaşamın kendisi, oportünistlere her zaman devrimci yanıtlar üreteceğini göstermektedir.

Leninist: Birkaç yıl önce partiniz kendisine işçi sınıfının ileri kesimleri içinde, özellikle büyük fabrikalarda çalışan sendikalı işçiler arasında kökleşme hedefini koymuştu. TKP bu amaca ulaşmada ne kadar yol almıştır?

R.Yürükoğlu: Bu doğrultuda çok yol aldık. Bugün işçi sınıfı içinde kök salmış durumdayız. Partimizin çoğunluğu işçidir. Sendikaların çoğunda ve büyük sendikaların hepsinde partimiz çalışıyor. Birçok stratejik işyerinde çalışıyoruz. Ancak fabrika temelinde yapılacak daha çok şey vardır.

Önemli sonuçlar elde ettik, ama üstesinden gelmemiz gereken önemli zorluklar da oldu. Zorluklar partimizin tarihinden ve faşizm altında çalışmış olmanın sorunlarından kaynaklanıyor. Karşılaştığımız ana zorluk, partinin, üye sayısını artırma yeteneğini, en azından ateşli tutkusunu yitirmiş olmasıydı. Bunun çeşitli nedenleri vardı. Yoldaşlar zor koşullarda çalıştıkları yerlerde, yeni üyeleri parti güvenliğine bir tehlike olarak görüyorlardı.

Ama en önemlisi, kimin üye olabileceği, kimin olamayacağı konusunda partide ortak bakış yoktu. Bu eksiklikleri aşmak için çok çalıştık ve esas olarak başarılı olduk. Bu yılın stratejisinin sonuçları partinin boyutlarının önemli ölçüde büyümüş olduğunu gösterecektir.

Leninist: *İşçinin Sesi* kuşkusuz ileri işçiler için bir gazete. Türkiye'nin *Iskra*'sı demek doğru olur. Milyonları örgütleyecek bir gazete, Türkiye'nin *Pravda*'sı için herhangibir planınız var mı?

R.Yürükoğlu: Henüz yok. Bir kez, Türkiye'deki örgütlerimiz böylesi bir legal merkezi denetleyebilecek denli çelikleşmediler. İkincisi, legal bir yayında yazabileceğiniz şeyler henüz sınırlıdır. Legal yayında komünist bir tezi anlatabilmek, önemli uzlaşmaları ve ödünleri içerecektir. Bulanık ve allegorik bir biçimde yazmak gerekecek ki, bu işçi sınıfının bilincini köreltir. Üçüncüsü, bugün legal yayınların dağıtımının illegal yayınların rekabet edemeyeceği kadar yüksek olmadığını görüyoruz. Örneğin en çok satan süreli yayın *2000'e Doğru*, ve satışı yalnızca 7000.

Leninist: Bu çok az.

R.Yürükoğlu: Evet, çok düşük bir dağıtım. Avrupa ve Türkiye'de illegal olarak yayınlanan *İşçinin Sesi*'nin dağıtımı 3000'e yaklaşıyor. Legal bir yayına başlamak yerine *İşçinin Sesi*'ni 5000 dağıtma hedefi koyduk. Sonuç olarak koşullar illegal yayının gününün dolmadığını gösteriyor.

Leninist: Şimdi öteki sorulara geçebilir miyiz, özellikle Sovyetler Birliği'ne! Sovyetler Birliği uzun süredir yeniden örgütlenme ve açıklık gereksinimi içinde. Gorbaçof'un reformlarını nasıl değerlendiriyorsunuz? Bunlar siyasal bir devrim midir? Çok ileri mi gidiyor, yoksa yeterince ileri gitmedi mi? Sovyetler Birliği'nin güçlenmek için neye gereksinimi var?

R.Yürükoğlu: Geçmişe yönelik eleştirileri (Brejniyef yıllarına) olumludur. Bize yakıştırdıkları tüm sıfatlara karşın söylemiş olduklarımızın doğruluğunu gösterir. Bu anlamda olumludur. Bununla birlikte gittikleri yol doğru yol değildir.

Bir siyasal devrim değildir. Kesinlikle demokrasi değildir. Halkı, devletin ve ekonominin yönetimine katmamaktadır. Bürokrasi içinde bir savaşımdır. Bürokrasinin teknokrasiye dönüşümünün anlatımıdır. Merkez komitesinde gizli oylamaya yeni izin veren, otoritesi tartışılmayan bir iktidar partisinden ciddi olarak demokrasi bekleyemezsiniz.

Sorun hızlı gitme, yavaş gitme sorunu değildir. Sorun yine yanlış yönde gidiyor olma sorunudur. Bugün Sovyetler Birliği'nin gereksinimleri şunlardır:

— Parti ve devletin tüm resmi ve gizli ayrıcalıkları kaldırılmalıdır. 27. Kongre teknisyenler ve mühendisler ile işçiler arasındaki ücret farklarının artırılması için çağrı yaptı. Biz diyoruz ki, bunun yerine tüm tepe yöneticilere (yüksek memurlara) yalnızca ortalama vasıflı işçi ücreti kadar ücret verilmelidir. Bürokrasiyi denetleyebilmede bu çok önemlidir.

— Çalışma haftası 35 saat olmalıdır.

— Eşit işe eşit ücret olmalıdır. Pratikte kadınlara aynı iş için hâlâ daha az ücret ödenmektedir.

— Sovyetler Birliği'nde erkek şövenizmi çok yaygın. Buna karşı savaşım verilmelidir.

— İşyeri kollektifleri menecerleri seçmek yerine, işyerinin yönetimini üstlenmelidir.

— Parçabaşı çalışma kaldırılmalıdır.

— İşçi sınıfına grev hakkı tanınmalıdır

— Devlet ve menecerin çıkarları çalışan halkın çıkarları ile çelişirse sendikalar işçi sınıfının yanında durmalıdır.

— Eğitim kurumlarında işçi sınıfından ailelerin çocuklarına toplumdaki ağırlıkları kadar yer verilmelidir. Özellikle yüksek eğitim kurumlarında işçi sınıfından ailelerin çocuklarının oranı çok düşüktür. Bürokrasinin çocukları yüksek öğrenim görür. Sonuçta bürokrasi kendi kendini üretir. Bu değişmelidir.

— Tek parti sistemi kaldırılmalıdır. Çok partililiğe izin verilmelidir. Yalnızca komünist partisinin öncü rolünü benimseyenler vb. değil, gerçekten bağımsız partiler. Muhalefete tüm toplantı ve propaganda olanakları tanınmalıdır.

— Sovyetler ülkedeki en tepe güç olmalıdır. Bunlara seçim özgür ve açık olmalıdır. Bu yolla partiyle devletin kaynaşması kaldırılmalıdır.

— Devlet sırrı kavramı kaldırılmalıdır.

— Akıl hastaneleri ve çalışma kampları siyasal amaçlar için kullanılmamalıdır.

Bu önlemler bizim anladığımız anlamda bir sosyalist sistem yaratır. Özgürlüğü ve çok partililiğiyle bu demokrasi, burjuva parlamenter sistem değildir. Parti diktatörlüğünü kurumlaşmış bir proletarya diktatörlüğü ile değiştirmektir.

Gorbaçof'un yapmakta oldukları birer siyasal devrim değildir. Ancak önümüzdeki aylarda ve yıllarda Sovyetler Birliği'nde sağda ve solda her tür siyasal çalışma ortaya çıkacaktır. Ve işçi sınıfının, bu durumdan Sovyetler Birliği ve öteki ülkelerde gerçek bir siyasal devrim yapmak için yararlanması için her şans vardır. Bu, dünya komünist hareketinde bir rönesans olacaktır. Görece önemli bir ülkede devrim Sovyetler Birliği'ndeki gelişmelere gerçekten yardımcı olabilir.

Leninist: Sosyalist Türkiye pekçok sosyalist ülkede gördüğümüz siyasal tutuculuktan nasıl kaçınacaktır? Bürokratik kast kaçınılmaz mıdır? Denetlenebilir mi?

R.Yürükoğlu: Gerçek sosyalist demokrasi ve Sovyetler Birliği için önerdiğimiz önlemler, işçi sınıfının bürokrasi üzerinde denetimi anlamındadır.

Kapitalist toplumda bürokrasi egemen sınıfın sadık hizmetkarıdır. Gerçek güç, üretim araçlarının sahipliği ve denetimi yoluyla kapitalist sınıfın elindedir. Bu, bürokrasiyi sadık hizmetkar konumunda tutmayı kolaylaştırır.

Sosyalizm altında bu daha karmaşıktır. İşçi sınıfı bir bütün olarak ve tamamıyla yönetmeye henüz hazır değildir. O düzeye ulaştığı zaman devlet ortadan kalkacaktır. Devlet ve üretim araçları işçi sınıfının denetiminde değildir. Devleti ve üretim araçlarını bürokrasi denetlemektedir. Yalnızca sosyalist demokrasi ve demokratik girişim yoluyla bürokrasi sadık bir hizmetkar yapılabilir.

Leninist: Son olarak, bugünkü dünya komünist hareketine bakarsak, geleceğini nasıl değerlendirirsiniz?

R.Yürükoğlu: Biz, komünistler olarak, gelecek konusunda tamamen iyimseriz. Günümüzün, II. Enternasyonal'in çöküş dönemiyle pekçok benzerlikleri var. Kişisel görüşüm, bugün, dünya komünist hareketinin çöküş döneminde yaşıyoruz.

Bu çöküş bir dünya savaşı ile gelmedi. Bu nedenle çöküş, uzatmalı, üstü kapalı, eşitsiz ve yavaş bir süreçtir. Ama, dünya komünist hareketi çökmektedir. O harekette artık gerçek devrimci partiler bulamazsınız.

Biz iyimseriz, evet tamamen iyimseriz, çünkü, bu hareket çöker yenisi yükselir, sonra o da çöker, yenisi yükselir. Bunlar çok önemli değildir. Dünya işçi sınıfı burada ve savaşıyor. İşçi sınıfı varoldukça devrimci yanıtını bulacaktır.

Son bir nokta olarak belirtmeliyim ki, dünya komünist hareketinin bu çöküşü, komünizmin, değil çöküşü, krizi bile değildir. Oportünizmin çöküşüdür. İnsanlığın ilerlemesinin anahtarına hâlâ Marksizm-Leninizm sahiptir.

Küçük burjuva sollar, kendileri burjuva demokrasisi istedikleri için burjuvaziyi "demokrasi saflarında' görüyorlar.

Burjuvazi hiç demokrat olabilir mi?

Görüş dergisinde "Burjuvazi demokrat olabilir mi?" başlıklı bir yazı çıktı. Bu yazıya Gün dergisi Ekim 1987 tarihli 32. sayısında "Yanlış soru yanlış yanıt" başlıklı yazısıyla "derinlik" getirdi. Bunlara sormak gerekir: Burjuvazinin demokratlığını bir yana bırakın. Sizler demokrat mısınız? Önce bunu yanıtlayın.

Ozan Öncü

Görüş dergisinin Eylül 1987 tarihli sayısındaki "Burjuvazi demokrat olabilir mi?" başlıklı yazı uzun bir İsveç demokrasisi betimlemesiyle başlıyor:

"Demokrasi saflarında sadece sol siyasetler değil demokrasiyi isteyen *burjuva siyasetler*de var. Ve biliyoruz ki demokrasiyi yasaklayanları etkisiz kılabilmenin yolu demokrasiden yana herkesin yasakçılara karşı birlikte mücadele etmelerinden geçiyor. Öyleyse *bugün* Türkiye'de *acilen* istediğimiz demokrasinin İsveç'teki gibi, yani bir tür burjuva demokrasisi olduğunu söyleyebiliriz." *(Görüş,* Eylül 1987)

Alıntıdan görüldüğü gibi *Görüş* dergisi burjuva demokrasisi istemesinin nedenini "demokrasi saflarında burjuva siyasetlerin de bulunması" olarak gösteriyor. Ama yazarın kendi cümlelerinden de ortaya çıkıyor ki onlar "demokrasi saflarında burjuvalar olduğu" için burjuva demokrasisi istemiyor. Kendileri burjuva demokrasisi istedikleri için "demokrasi saflarında burjuva" görüyorlar. Bunu şu sözlerle itiraf ediyorlar:

"Türkiye burjuvazisi bu noktada hiçbir umut vermiyormuş. Ne beis? Kendi ismini taşıyan demokrasiye onu da *razı* ederiz, olur biter."*(agy)*

Burjuvaziyi burjuva demokrasisine razı edeceklermiş (!) Durum tam tersidir. Burjuvazi burjuva demokrasisini istemeyen işçi ve emekçi halkı buna razı etmeye çalışıyor. *Görüş* gibi küçük burjuva "sol"ları ise kendileri çoktan razı olmuş, halkı razı etmede burjuvaziye yardım ediyor.

Yazının bütünü içinde yazarın çelişkileri de ortaya çıkıyor. Bir yandan burjuvazinin demokratlığını yitirdiğini söylüyor, öte yandan "demokrat burjuva güçlerle" birlikte demokrasi savaşımı vermekten sözediyor.

Gün dergisi de açıkça burjuvaziyle birlikte burjuva demokrasisi için çalışacağız diyor. *Gün, Görüş'*ün yalnız sosyal demokratları bağlaşık olarak görmesini eleştirerek şöyle diyor:

"Sosyal demokrasinin ötesini silip atmak mı gerekiyor? *Görüş* bunu yapıyor ve yapmayanları da eleştiriyor." *(Gün,* Ekim 1987)

Sonra diğer burjuva partilerinin de "demokrasi savaşımı"nda yeri olduğunu kanıtlamaya çalışıyor. Örnek olarak DYP'yi veriyor ve şunları söylüyor.

"Kurulu düzeni savunan partiler sağ olarak nitelenirler. Ancak bu partiler bir de kurulu düzeni hangi yöntemlerle sürdürmek istediklerine göre ayrılırlar. Kurulu düzeni faşist-otoriter yöntemlerle sürdürmek isteyen siyasal güçler olduğu gibi burjuva parlamenter yöntemlerle sürdürmek isteyenler de vardır.

"(...)

"...DYP yaşayarak bir gerçeği gördü. Kendisi ancak burjuva parlamenter koşullarda var olabiliyor ve iktidar olanaklarından yararlanabiliyor.

"...Günümüzde bilimsel sosyalistler dikkatlerini alabildiğine geniş anti-tekelci bağlaşıklar kurulmasına yöneltiyorlar. Burjuvazinin değişik tabakalarının gelişen tekelci gericilik karşısında değişik tepkiler gösterdiği gerçeğini dikkate alarak kurdukları bağlaşıklara küçük, orta ve hatta tekelci olmayan belirli burjuva kesimleri katmaya çalışıyorlar." *(agy)*

Gün dergisi bağlaşıkların sınırını tekeldışı burjuvaziden tekellerin faşist olmayan partilerine kadar genişleterek "demokrasi" saflarını iyice sıklaştırmış(!) Bunu yaparken de burjuvaziyi "faşist otoriter rejim isteyenler" ve "burjuva parlamenter sistemi isteyenler" diye ikiye ayırmış. Böyle bir ayrım yapmanın yanlışlığı bir yana, bu ayrıma göre burjuva parlamenter sistemi isteyen bütün partiler demokrasi güçlerinin içine giriyor(!) O halde bugün "demokrasi güçleri"nin içine girmeyen tek parti MÇP olsa gerek. (!)

"Faşizmi isteyenler", "burjuva parlamenter sistemi isteyenler" ayrımının yanlışlığına gelince. Burjuvazi olağan devlet biçimiyle ipleri elinde tutabiliyorsa faşizme başvurmayı aklına bile getirmez. En gericisi bile olağan durumlarda burjuva demokrasisinden yanadır. Ne zaman ki işçiler ayaklanır, grevler meydanlara taşar, toplum kapitalizmi tehdit etmeye başlar. Burjuvazi olağan yöntemlerle bunalımını çözemez. O zaman tüm burjuva partileri el birliğiyle rejimi kurtarmanın yollarını arar. Hepsi finans-kapitalin bir şubesi gibi çalışmaya başlar. "Demokratlık" elbiseleri yırtılır. Kapitalizm elden gitmesin diye faşizme destek verirler. Bu yüzden "faşizmi isteyenler" ve "istemeyenler" ayrımı öznel bir ayrımdır. Faşizm belirli durumlarda burjuvazi için nesnel bir gereklilik olur. Burjuvazinin bir kesimi istiyor olduğu için değil bu nesnel gereksinimden dolayı getirilir.

Gün ve *Görüş,* burjuva bağlaşık bulmakta adeta yarışıyorlar. *Görüş* bağlaşıkları sosyal demokratlarla sınırlayarak biraz daha geriden gidiyor. Ancak aralarındaki fark marjinaldir. İkisi de burjuva demokrasisi için burjuvaziyle işbirliğini öneriyor. Onlar için sorun gerçekte burjuvazinin demokrat olup olmadığı değil, onunla işbirliğinin yolunu bulmaktır.

Burjuvazi demokrat değildir

Teorik yanıtı bir yana Türkiye gibi yüksek sınıf savaşlarına sahne olan bir ülkede yaşam bu soruya, burjuvazinin demokrat olamayacağı yanıtını zaten veriyor.

Burjuvazinin demokratlığı Avrupa'da feodalizmin yıkılıp kapitalizme geçildiği dönemde kalmıştır. O kısa dönem içinde burjuvazi, ulusaldı, demokrattı, devrimciydi. Çünkü toplumun çıkarlarıyla kendi sınıf çıkarları üstüste düşüyordu. Feodalizmi yıkıp, kapitalizmin önündeki engelleri temizleyerek, burjuvazi iktidara uzanıyordu. Ama bunu yaparken bütün toplumu ilerletiyordu.

Burjuvazinin devrimciliği fazla uzun sürmedi. Kapitalizm ayakları üstüne dikilmeye başlar başlamaz burjuvazi devrimciliğini ve demokratlığını terketti.

Bugünkü burjuva demokrasilerinin temelinde burjuvazinin demokratlığı değil, proletaryanın her bir milimlik hak için döktüğü kan, verdiği savaşım yatar. İleri kapitalist ülkelerde daha geniş bir burjuva demokrasisi olmasının nedeni ise bu ülke burjuvazilerinin az ve orta gelişmiş ülke halklarını sömürmekten elde ettiği süper kârlarla kendi ülkesinde göreceli bir refah ve demokrasi sağlayabilmesidir.

Az ve orta derecede gelişmiş kapitalist ülkelerde, burjuvazi düzgün ve istikrarlı bir üst yapı kuramıyor. Ekonomik bunalımlar buna fırsat vermiyor. Dolayısıyla bu ülkelerde kısa aralıklarla ortaya çıkan güdük burjuva demokrasisi yerini sık sık burjuvazinin çıplak diktatörlüğüne bırakmaktadır.

Türkiye burjuvazisinin geniş pazarları yok. Türkiye bujuvazisinin emekçi sınıflara koyduğu demokrasi sınırını genişletebilmesi için emperyalistleşmesi gerekir. Teorik olarak bu olasılık vardır. Ama pratikte Türkiye burjuvazisinin önü tıkalıdır. Kaldı ki burjuvazinin emperyalistleşmesi bugünkü güdük burjuva demokrasisinin sınırlarını biraz genişletir ama bu genişlemenin kaynağı burjuvazinin demokratlığı değil başka ülke halklarının sömürüsü olur.

Tekeldışı burjuvazi nedir?

Küçük burjuva "sol" lar yıllardan beri tekeldışı burjuvaziyle tekeller arasındaki çelişkiyi ağızlarına sakız yapmışlardır. Demokrasi ve devrim için tekeldışı burjuvazi bunların hiç değişmeyen bağlaşığıdır. Bu değişmemiştir de ama bu bağlaşıklık uğruna devrim lafı çoktan rafa kalkmıştır.

Tekellerle tekeldışı burjuvazi arasında bir çelişki vardır. Bunun ekonomik, toplumsal ve siyasal yaşamda oynadığı bir rol de vardır. Ama bu çelişki tekeldışı burjuvaziyi kapitalizme karşı savaşa itecek türden bir çelişki değildir. Çünkü tekeldışı burjuvazi ötekine oranla daha ufak ölçeklidir ama kendisi de kapitalisttir. Tekelci burjuvaziyi yıkacak türden bir savaşa, yani kapitalizme karşı savaşa girmek kendisini vurması demek olur. Bunu yapmaz. Kapitalizm ve tekelci burjuvazi onun varlık nedenidir. Kendi varlık nedenini ortadan kaldırması beklenemez.

Tekelci burjuvaziyle tekeldışı burjuvazi arasındaki çelişkiler karşılıklı yarar ilişkisi içinde şekillenir. Tekeldışı burjuvazinin savaşımı daha büyük kapitalist olma, tekelciliğe yükselme savaşımıdır.

Bir çok ekonomik nedenden dolayı tekeldışı sermaye, tekelci sermaye için yararlı ve gereklidir.

Tekelci sermaye için tekeldışı sermayenin varlığını yararlı ve gerekli kılan bazı nedenleri Yürükoğlu yoldaşımızın 1979'da yazdığı "İleri Demokratik Halk Devriminde Tekeldışı Burjuvazi" adlı Çek-Al'dan aktaralım.

"1. Tekeldışı sermaye her zaman daha az kârlı alanlarda iş görür. Bu tekelci sermaye için çok yararlı bir iş bölümüdür. Böylelikle az kârlı alanlarla uğraşma durumunda kalmadan o alanlarda yaratılan değerlere de el atar.

"2. İş gücü arzındaki yenilenmeler ve tekeldışı kesimin genellikle düşük emek verimliliği nedeniyle bu kesim bir anlamda tekelci sermayenin istediği yüksek nitelikli, deneyimli işçinin yetiştirildiği "emek okulu" görevi görür.

"(...)

"3. Tekeldışı sermaye aynı zamanda yaygın ve içiçe geçmiş tekel üretiminde "geri üretim hattı" olarak görev görür. Sürekli ve büyük ölçekte üretim yapan birimlerin alt gereklerini karşılar. En güzel örneği otomobil parçaları endüstrisidir..." *(İşçinin Sesi,* Sayı: 115-116)

Tekeldışı sermayenin tekeller yanında varlığını sürdürmesinin ana nedeni bu ikisinin de aynı üretim biçiminin iki değişik anını temsil etmesidir. Dolayısıyla tekeldışı burjuvazi yok olup gitmez. Tekelci kapitalizm altında yok olup gidenin yerine yenisi doğar. Finans-kapital güçlendikçe tekeldışı sermayenin bağımlılığı da artar. Tekelci sermayeye bu açıdan tekellerin "taban örgütü" dememiz hiç de yanlış olmaz.

Şimdi, tekeldışı burjuvazi demokrat mıdır kısaca ona bakalım.

Tekeldışı burjuvazi demokrat değildir

Tekeldışı burjuvazinin demokrat olmadığını birkaç madde ile göstermeye çalışalım.

— Tekeldışı burjuvazi emperyalist siyasete gönüllüdür. 1974'de CHP'nin finans-kapitalin bunalımına çözüm bulabilmek için yaptığı Kıbrıs çıkartması buna en güzel örnektir. Bugün, tekeldışı burjuvazinin temsilcileri eliyle sağlanan bu olanaktan finans-kapitalin en iyi şekilde yararlandığını, Kıbrıs'ı talan ettiğini görüyoruz. Tekeldışı burjuvazinin sözcülüğünü üstlenen SHP ve DSP Kürdistan'da Kürtlere uygulanan yok etme operasyonlarına alkış tutarken İnönü "Kerküklüyü kaderine terkedemeyiz" diyor. *(Tercüman,* 28 Ekim 1987) Tekeldışı burjuvazi, komşu ülkelerin topraklarına sulanmakta tekellerden hiç de aşağı kalmıyor. DSP Genel Başkanı Ecevit de iktidara gelirlerse "Göçmenler ve dış ülkelerdeki Türkler bakanlığı" kuracaklarını söylüyor. Kendi ülkesinde Kürtlerin yokedilmesine ses çıkarmayan sosyal demokratların "Kerküklüyü kurtarmak" istemeleri, "Göçmen ve dış ülkelerdeki Türkler bakanlığı" kurmak istemeleri şövenistliklerinin derecesini ve demokrat olmanın "d"sine bile sahip olmadıklarını gösteriyor.

— Tekeldışı burjuvazinin emperyalizme karşı tutumu da demokrat olmadığının göstergesidir. Tekeldışı burjuvazi emperyalizmin Türkiye'deki ekonomik ve askersel varlığına karşı değildir.

— Tekeldışı burjuvazi finans-kapitale karşı değildir. Finans-kapitale karşı olmak tekelleri kaldırmak anlamına gelir. Varlığı tekellerin varlığına bağlı olan, ona göbekten bağlı olan tekeldışı burjuvazinin böyle bir niyeti olduğunu söylemek olgulara nesnel değil öznel bakmak demektir.

— Tekeldışı burjuvazi geniş emekçi kesimin istediği gibi bir demokrasiden yana değildir. Bunun kanıtı çoktur. 1980 öncesinde CHP eliyle gelen sıkıyönetimler, yükselen sınıf savaşı karşısında işçilere "yasal sınırları aşmayın" öğütleri vererek devrim ve demokrasi kavgasını dizginleme görevi yapmaları, bu yolla faşizmin gelişine zemin hazırlamaları ve hele ki Kürt halkının savaşımına karşı şövenist tutumları tekeldışı burjuvazinin sözcüsü sosyal demokratların işçi sınıfının istediği demokrasiden yana olmadığının kanıtlarıdır.

Tekeldışı burjuvaziyle bağlaşıklık mı, onu soyutlamak mı?

Gün ve *Görüş* dergileri işte bu burjuvaziye demokratlık payesini verdikten sonra, "bilimsel sosyalistler"in bunlarla bağlaşıklık kurmasının "zorunluluk" olduğunu söylüyorlar. Yine Yürükoğlu yoldaştan vereceğimiz bir alıntıyla komünistlerin tekeldışı burjuvaziye karşı tutumunun ne olması gerektiğine açıklık getirelim.

"...Türkiye'de tekeldışı burjuvazi *devrimci bir güç değildir.* Sömürgen bir sınıftır ve halk güçleri arasında yer almamaktadır... O devrime karşıdır. Hatta devrimci durum derinleştikçe, halk sınıflarının saldırısı şiddetlendikçe bu kesimin giderek daha büyük bölümü *karşı-devrim* saflarına geçecektir.

*"Komünist Manifesto'*da 'sınıf savaşımı çözümleyici ana yaklaştığı zamanlarda, egemen sınıf içinde, hatta baştan sona tüm eski toplum içinde süregiden çözülme, öylesine şiddetlenip, belirgin bir karakter alır ki, egemen sınıfın küçük bir bölümü (sınıfıyla-*İ.S.*) bağlarını koparıp, geleceği elinde tutan sınıfa, devrimci sınıfa katılır' denir. (Komünist Manifesto, *Seçme Eserler,* İng. basım, c.1, s.117) Bu tarihsel yargı, Türkiye için

(Devamı 12. sayfada)

(Baştarafı 11. sayfada)

de doğrudur. Ülke devrim anına yaklaştıkça, tekel dışı burjuvazinin çoğunluğu ve etkin siyasal güçleri karşı-devrim safına geçerken, bu arada küçük bir kıymık halk saflarına geçecektir. Ama bu gerçek ne genel yargıyı değiştirir, ne de komünistlerin tüm siyasetlerini bu kıymık üzerine kurmalarını gerektirir. Tekeldışı burjuvazi devrimci bir güç değildir, halk cephesinde yeri yoktur.

"(...)

"...Emperyalizme ve tekellere karşı savaşımın belli somut noktalarında, belirli somut durumlarda günün belirleyeceği biçimler ve derecelerde tekeldışı burjuvaziyle *sınırlı ve geçici* uzlaşmalar yapılabilir, yapılmalıdır... Ana düşmana karşı savaşta işçi sınıfına küçücük de olsa, anlık da olsa, geçici de olsa bir yarar sağlayacak hiçbir uzlaşmayı bolşevikler reddetmez.

"...Ne var ki, böyle uzlaşmaların 'anti-tekel, anti-emperyalist' bağlaşıklık içinde bir anlamı yoktur. Tekeldışı burjuvaziyle yapılabilecek böyle geçici ve sınırlı anlaşmaları, ileri demokratik halk devrimini gerçekleştirmekle görevli 'anti-tekel, anti-emperyalist' bağlaşıklık olarak değerlendirmek oportünizmin en açık yansımasıdır.

"(...)

"Görülüyor ki, liberal burjuvaziye karşı 'yapıcı tutum', Leninizmde olmayan, Lenin'in öğretmediği birşeydir, sahtekarlıktır. Komünistlerin liberal burjuvaziye karşı taktiğinin *birinci* ve temel yönü onu halk sınıflarından *soyutlamaktır*.

"Komünistlerin, işçi sınıfının tekeldışı burjuvaziye karşı taktiğinin *ikinci* yönü, onu ana düşman olan tekelci burjuvazi ve emperyalizmden *tarafsızlaştırmaktır*. Burjuvazinin içindeki en ufak, en anlık çelişkilerden bile yararlanmaya, tekeldışı burjuvazinin ana düşmanla aynı safta durmasını önlemeye çalışmak. Tekeldışı burjuvaziyle yapılacak sınırlı ve geçici uzlaşmaların bir de böyle bir anlamı vardır." *(agy)*

Devrim savaşından kopuk bir demokrasi savaşı verilemez

Komünistlerin anladığı demokrasi savaşımı sosyal demokratların ve küçük burjuva "sol"ların anladığından kökten farklıdır. Komünistler demokrasi savaşımını devrim savaşımına bağlarlar. Çünkü gerçek demokrasi ancak devrimle mümkündür ve işçi sınıfının gereksinimi burjuva demokrasisi ve güdük reformlar değildir. Kapitalizm altında hiçbir demokratik hak kalıcı olamayacağı gibi, devrimci bir savaş verilmeden de kazanılamaz. Bu yüzden komünistlerin demokrasi savaşımı devrim savaşımıyla içiçedir. Hem her milimlik demokratik hak için devrimci bir yöntemle savaşırlar, hem de aynı zamanda bunu kalıcılaştırmak (devrimi yapmak) için savaşırlar. Bu nedenle komünistlerin devrim için ayrı, demokrasi için ayrı bağlaşığı olamaz. Devrimci, yani düzen sınırlarını aşan bir demokrasi savaşımıyla devrim savaşımının bağlaşığı aynıdır. Bunlar da işçi sınıfı hegemonyasında kır ve kent küçük burjuvazisi, Kürt ulusal hareketidir. Toplumdaki demokrat güçler bunlardır.

Amaç burjuva demokrasisi olur, devrim de rafa kaldırılırsa o zaman bağlaşık da burjuvazi olur. *Gün* ve *Görüş* gibilerinin burjuvaziyi demokrat ilan etmeleri kendilerinin gerçek demokratlıktan ne kadar uzak olduğunun ilanıdır.

ANAHTAR

Resmilerin kendilerini "yenilikçi" göstermeleri boşunadır.

Bayatlıktan kokuyorlar

Birleşik resmiler, zehirli görüş ve tutumlarını savunurken dünyanın, koşulların çok değiştiğini öne sürüyorlar. Kendi görüş ve tutumlarını da, bu değişmeler karşısında getirilen "yenilik"ler olarak gösteriyorlar. Ancak tarihe şöyle bir baktığımız zaman, birleşik resmilerin görüş ve tutumlarının hiç de yeni olmadığını görüyoruz. Rusya'da legalistler ve likidatörler, bundan 75-80 yıl önce, aynı gerekçelerle, aynı zehirli görüş ve tutumları savunmuşlardır. Birleşik resmiler, bunların bayat bir kopyasıdır.

Birleşik resmiler, zehirli görüş ve tutumlarını savunurken dünyanın, koşulların çok değiştiğini öne sürüyorlar. Kendi görüş ve tutumlarını da, bu değişmeler karşısında getirilen "yenilik"ler olarak gösteriyorlar.

Ancak tarihe şöyle bir baktığımız zaman birleşik resmilerin görüş ve tutumlarının hiç de yeni olmadığını görüyoruz. Rusya'da legalistler ve likidatörler, bundan 75-80 yıl önce, aynı gerekçelerle, aynı zehirli görüş ve tutumları savunmuşlardır. Birleşik resmiler, bunların bayat bir kopyasıdır.

Gericilik döneminde Rusya'da da legalizm ve likidatörlük azıtıyor. Hem bu dönemde, hem de bu dönem yerini hareketliliğe bıraktığı yıllarda legalizme ve likidatörlüğe karşı savaşım Bolşeviklerin gündeminde ilk sıralarda yer alıyor.

Bununla bağlı olarak, özellikle 1908-1913 yılları arasında Lenin'in konuya ilişkin birçok yazısı vardır. Bunlardan biri de "Bir Legalistle Bir Anti-likidasyoncu Arasında Karşılıklı Konuşma" başlıklı yazıdır. (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İng. Basım, c. 17, s. 179-188)

Lenin bu yazıyı 1911'de yazmış. O zamanlar legalistlerle likidatörler arasında illegal partiye düşmanlık açısından belli bir fark varmış. Lenin yazıda, "iyi niyetli" legalistlerin görüşlerini yansıtıyor ve bu görüşlerin likidatörlerden özde farklı olmadığını gösteriyor.

Legalistler o tarihlerde, gerçekten işçi hareketini ilerleteceğini düşünerek, legalizmi savunuyorlar. İyi niyetleri burada. Bu yazı, bizim birleşik resmilerin şimdiki durumu açısından hafif kalır. Onların serinde hiçbir iyi niyet artık kalmamıştır. Ama legalist ve likidatör konumları çok güzel yansıttığı için, yine de bu yazıya bakmakta yarar vardır.

Yazıda Lenin bir legalistin ağzından onun görüşlerini şöyle yansıtmış:

"(...)

"*Legalist*: ...Legal partinin,... yakın amacı, siyasal ve toplumsal sistemin tam demokratikleştirilmesi, tarım sorununun Marksist görüşler temelinde, demokratik çizgide çözülmesine yardımcı olmak ve kapsamlı iş yasaları çıkarmaktır..."

"(...)

" ...Her guberniyada işçiler, birbiri ardısıra böyle bir örgütün tüzüğünü hazırlayacak ve onaylanması için yetkililere teslim edeceklerdir.

"Bu, legalite için tutarlı ve inatçı bir savaşım olacaktır. Böyle bir örgütün kurucu ve üyeleri şu anda bir parti bozuntusu olan şeyin programında yer alan 'dehşetli' maddelerden ötürü kovuşturulmayacaklar. Çünkü RSDIP bugün bir parti bozuntusundan başka birşey değildir ve onun programının 'dehşetli' maddeleri, örneğin cumhuriyet ve proletarya diktatörlüğü istemi bir silahlı ayaklanmaya vb. ilişkin olarak çeşitli kararlarda yer alan 'dehşetli' maddelerden sözetmeye gerek bile duymuyoruz — hiç kimseyi korkutmuyor, hiçbir önem taşımıyor ve eğer *gerçekte* illegal hiçbirşeyden suçlu olmadıkları halde insanların ağır cezalara çarptırılmasına yol açmadaki *'rollerinden'* sözetmiyorsak, hiçbir rol oynamıyor.

"Sorun budur, partinin şimdiki durumunun trajikomedisi budur. Ölülerin elleri yaşayanlara yapışıyor. Çeşitli kararlarda ve eski parti programında yer alan, miyadı dolmuş 'maddeler' — yaşamın yadsıdığı, yararsızlaşan ve aslında arşivlere havale edilmiş olan 'maddeler' — yalnızca düşmanlarımıza, yalnızca onların bizi bastırmalarına yardım ediyor ve günümüzün gerçek hareketini, III. Duma'da, legal olarak yayınlanan dergi ve gazetelerde, legal işçi birliklerinde, legal toplanan kongrelerde vb., *şimdi yerine getirilmekte olan güncel* Sosyal-Demokrat (Komünist-*İ.S.*) çalışmanın ilerletilmesinde hiçbir yararlı amaca hizmet etmiyor.

"İşte bu nedenledir ki, biz legalistler açısından sorunun *özü*..., en tehlikeli baskılardan ve cezalardan kaçınma arzusu değildir. Sorunun özü birinci olarak, açık bir işçi sınıfı hareketinin, ikincisi, şimdiki rejimin çelişkilerinden yararlanmanın *ilkesel* önemidir." (Lenin, "Bir Legalistle Bir Likidasyon Karşıtı Arasında Konuşma", *Toplu Yapıtlar*, İng. basım, c.17, s.182-184) (Bazı yerlerde biz, yazıyı paragraflara böldük)

Görüldüğü gibi, legalistler parti programında yer alan proletarya diktatörlüğü, silahlı ayaklanma vb. maddeleri miyadı dolmuş olarak niteliyorlar. Bunları ayıklayıp, böylece partiye baskı yapılmasının nedenlerinden kurtulup, legal olarak örgütlenmek istiyorlar. Bunun için dilekçelerle başvuracaklar, legal bir örgüt kuracaklar. Böylece akıllarınca rejimin çelişkilerinden yararlanarak işçi hareketini açığa çıkarmış olacaklar ve demokratikleşme vb. için uğraşacaklar.

Buna karşılık Lenin, bir antilikidatörün ağzından şunları söylüyor:

"*Anti-likidatör*: ...Aynen anarkosendikalistlerin esas olarak 'devrimci cambazlığa' düşkün olmaları gibi, sizin bütün ulaşmayı becerebildiğiniz, 'legalist cambazlık'tır.

"Kadetler, legal olarak varolmamasına karşın legal işlev gören bir partiye sahipler. Bu, çelişkilerden yararlandıklarından değil, çalışmalarının *içeriğinde* devrimci hiçbir yan bulunmamasından ve yığınlar içinde herhangibir demokratik örgütsel etkinliği öngörmediğindendir. Onların çalışmasının doğası liberal-monarşisttir ve bu tür siyasal etkinliğe izin vermeye, onu hoşgörmeye otokrasinin gücü yetebilir. Ama otokrasi, Marksistlerin işçi sınıfı içindeki çalışmalarını hoşgöremez ve davayı maskaralıkla ilerletmeye çalışmak saflıktır.

"Likidatörlerin 'açık işçi partisi' gibi sizin 'legal örgütünüz' de *sahte* bir örgütün, sahte bir tutumdan başka birşey değildir. Çünkü aslında siz Sosyal-Demokratlara bel bağlıyorsunuz. 'Örgütünüzün' amaçlarını, platformunu ve taktiklerini tanımlamak için seçtiğiniz bulanık, belirsiz formülasyonlar, söz oyunlarından, çelimsiz bir savunma çabasından, benzeri tür legalist cambazlıktan başka birşey değildir.

"Partimiz Duma'da sesini yükseltmeli, *legal* olarak işlev gören sendikalar kurmalı ve legal toplanan kongrelerde söz almalıdır ve bunu yadsımak halis muhlis anarşizm ve entellektüel nihilizmi olur. *Bu* tür çalışmayı kabul ederektir ki biz yeni çağın yeni koşullarını hesaba katıyoruz. Ancak, siyasal çalışma için *legalite*, (entellektüel oportünistler dışında) hâlâ sözkonusu değildir, çünkü böyle bir legalitenin koşulları henüz kazanılmamıştır ve ona 'sürünerek varabileceğinizi' düşünmek abes bir düştür.

"Almanların örneğinde böyle bir legalite 1871'de tam olarak yaratılmış, ülkenin burjuva çizgide dönüşümü tamamlanmış ve doğrudan devrimci hareketin koşulları bütünüyle ortadan kalkmıştı. *Gerçekten* legal olan ve legaliteye oynamayan, ya da 'legalist cambazlıklar'a merak salmayan bir Sosyal-Demokrat (Komünist-*İ.S.*) partinin ortaya çıkışını *olanaklı kılan*, Alman Sosyal-Demokratlarının becerisi değil bu *gerçek* koşullardır.

"...Sosyal-Demokrat (Komünist-*İ.S.*) hareketin bugün görevi, 3 Haziran rejimi döneminin özel koşulları altında kendisini ve yığınları devrime hazırlamaktır.

"Bu koşullar altında işçi sınıfının legal bir partisi, bir açık işçi partisi, boş sözlerdir. Yalnızca bir gurup legalist oportünistin... *legalleşme* arzusunu gizler. Popüler Sosyalistlerin keyfini sürdüğü tür legalleşme *budur*. Bizim legal, likidasyoncu gazeteciler gurubu aslında *bu* legalleşmenin keyfini sürüyor. Bütün oportünist unsurlar — devrimi inkar etme düşüncesini besleyen ve proletarya hegemonyasını reddedenlerin hepsi — onların çekim alanına giriyor, girmeden edemiyor.

"Bu, şans eseri değil gereklilikten oluyor. Bazı likidatörlerin 'hata'larından değil, bütün entellektüel-likidasyoncu gurupların toplumsal bileşiminden dolayı oluyor. Legalistin bu insanlardan ayırdedilebilmesinin tek yolu, onun *iyi niyetidir*. Aslına bakılırsa, legalist onlardan ayırdedilemez. İçinde yaşadığımız çağın gerçek koşulları öyledir ki, Popüler Sosyalistlerin ve likidasyoncu yazarlar gurubunun legalleşmesi olanaklı ve kaçınılmazdır. Ama, bir işçi partisinin legalleşmesi sözden öteye geçmez.

"İşçi sınıfının illegal partisi vardır ve hatta, şu günlerde aşırı ölçüde zayıf düşmüş ve örgütlerinin çoğunun paramparça olmuş olması bile onun varlığını olumsuz etkilemiyor. Yeni ortaya çıkan okuma çevreleri ve guruplar devrimci yeraltına tekrar tekrar yeni hız veriyorlar.

"Sorun kendisini şuna indirgiyor: Örgütlü güç nedir, ideolojik gelenek nedir, Duma'daki işçi milletvekillerinin, işçi sendikalarının, işçi kulüplerinin ve legal olarak toplanan çeşitli kongrelerin işçi delegelerinin açık eylemlerini etkilemeye yetenekli, etkileyecek parti nedir? Devrimci proleter parti, Ruş Sosyal-Demokrat (Komünist-*İ.S.*) İşçi Partisi mi, yoksa likidasyoncu yazarların oportünist gurubu mu? 'Likidasyonculuğa karşı savaşım'ın *gerçek* özü budur. Bu çatışmada taraflar arasında bir uçurum açan gerçek zemin budur. Herhangi bir iyi niyetle, legalizmle likidasyonculuk arasında sözcük farklılıklarına dayanan bir ayrım yapmaya çalışarak bu uçurumun iki yakası arasında köprü kurulamaz." (Lenin, *agy*, c.18, s.186-188)

Burada Lenin Rusya Almanya karşılaştırması yaparken, sorunu o günün koşullarına uygun olarak burjuva demokratik devrim çerçevesinde koyuyor. Günümüzde bizim için bu geçerli değildir. Ancak soruna yaklaşımın genel mantığı aynıdır.

Bugün Türkiye'de işçi sınıfının partisi budanmamış programıyla legal olabilir mi? Açıktır ki olamaz. Üstelik bugün Türkiye'de demokratik dönüşümleri doğrudan devrimci savaşımla kazanmanın koşulları oluşmaktadır. Görev, Lenin'in dediği gibi yığınları devrime hazırlamaktır.

Tam böyle bir durumda TBKP burjuvaziyle legalite pazarlığı yapıyor. Bugünkü koşullarda TBKP legal olursa, bu Lenin'in Kadetler için dediği gibi, rejime bir tehlike oluşturmadıklarının bir göstergesidir. Bu tür liberal girişimlerin olması, yine Lenin'in dediği gibi, entellektüel likidatör gurupların varlığına dayanmaktadır. İşçi sınıfı için izlenecek yol net ve açıktır:

İllegal partisine dört elle sarılmak, ama bunun etkisini her türlü legal olanağı kullanarak, en geniş biçimde yaymak.

Türk-İş'te birlik ve militan eylem belgisi yükseldikçe burjuva yanlılarının dili dolaşıyor.

Sönm zs y'un dilinin altındaki bakla nedir?

Yankı yazarı Refik Sönmezsoy, derdini karışık anlatan bir yazar değildir. Peki nedir Sönmezsoy'u bu kadar zor durumda bırakan? Bu sorunun yanıtı şudur: Dikkat çektiği tehlikeyi açıkça söyleyememek, dolambaçlı yollardan anlatmaya çalışmak. Sönmezsoy'un dikkat çektiği tehlike, işçi sınıfının da İşçinin Sesi *'nin de Türk-İş'te birlik ve militan eylem isteğinde birleşmesidir.*

Nurten Keskin

Refik Sönmezsoy 19-25 Ekim tarihli *Yankı*'da, mantık dizisi bozuk, çelişki, çarpıtma ve hafifliklerle dolu bir yazı yazdı. Asıl amacını satır aralarına gizlemeye çalışan Sönmezsoy, işçi düşmanı yüzünü saklayabilmek için epeyce çaba sarfetmiş. Ancak yazı dikkatle okunduğunda görülen o ki, Sönmezsoy işçi hareketinin devrimci kanallara akmakta oluşundan korkuya kapılmış ve kendi sınıfına taktik veriyor.

Sönmezsoy Türk-İş'te birliğe karşıdır!

Sönmezsoy, yazısının başlarında Türk-İş'te birlik isteminin ateşli savunucusu izlenimi yaratan bir üslup kullanmış. Bakın ne diyor:

"Türk-İş'teki ayrılık rüzgarlarına yelpaze sallayanların kimliği ortaya çıkmıştır.

"Bir avuç TKP yanlısı kişilerce sürdürülen bu kampanyanın, DİSK'in eski genel başkanı Abdullah Baştürk liderliğinde pişirildiğini son gelişmeler ortaya koymaktadır.

"*İşçinin Sesi* adlı gurubun lideri Yürükoğlu, işçi sınıfının Türk-İş'te bütünlüğünü koruması yolunda büyük bir çaba gösterdiğini ilan etmiştir. Buna karşılık ipleri Moskova'da bulunan TKP kurmayları, DİSK'i yeniden canlandırmak ve Türk-İş'i bölmek için birtakım faaliyetler içerisine girmişlerdir. Bu cephede DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk "vitrindeki manken" rolü oynamaktadır." (*agy.*)

Bunu okuyunca sanırız ki Sönmezsoy işçi sınıfının Türk-İş'te birliğinden yana! Ama acele etmeyin. Yazının devamını okuyunca, Sönmezsoy'un dilinin altındaki baklanın yavaş yavaş ortaya çıktığı görülecektir. Aslında Sönmezsoy, Türk-İş'te birliğe karşı olan resmileri ve Baştürk'ü suçlamıyor. Üstelik, Türk-İş'te birlikten ve hele militan eylemden ölesiye korktuğu yazısına yansıyor. Bu arada, kendi fikri gibi yazdıklarının gerçek sahibinin *İşçinin Sesi* olduğunu da itiraf ediyor.

Sönmezsoy bunu şöyle söylüyor:

"Hiç şüphesiz bu iddianın şu anda görünür sahibi *İşçinin Sesi* adlı sözde bağımsız TKP kliğidir." Sönmezsoy'un "şu andaki görünür sahibi" biçiminde bir ifade kullanması Türk-İş'te birlik istemine taktik olarak sarılacaklarını gösteriyor. Ardından gelen "önümüzdeki günler bu iddianın ne oranda doğru olduğunu ortaya koyacaktır" cümlesinden de aynı niyet seziliyor. Gerçekte Sönmezsoy'un bu iddia derken neyi kastettiği açık değil. *İşçinin Sesi*'nin Türk-İş'te birliğin gelişmesi için büyük çaba sarfettiğini mi, resmilerin ve Baştürk'ün Türk-İş'i bölmek ve DİSK'i yeniden kurmak için çalıştıklarını mı?

Yazının bütününden ve Sönmezsoy'un bilinen eğilimlerinden çıkarttığımız sonuç, Sönmezsoy'un her ikisini de kastettiğidir. Hem bizim Türk-İş'te birlik çabamızın önümüzdeki günlerde değişebileceği kuşkusunu uyandırmaya çalışıyor, hem de resmiler ve Baştürk'ün bölücülüğü hakkında kuşku uyandırmaya çalışıyor.

Refik Sönmezsoy, derdini bu kadar karışık anlatan bir yazar değildir. Peki nedir Sönmezsoy'u bu kadar zor durumda bırakan? Bu sorunun yanıtı şudur: Dikkat çektiği tehlikeyi açıkça söyleyememek, dolambaçlı yollardan anlatmaya çalışmak. Sönmezsoy'un dikkat çektiği tehlike işçi sınıfının da *İşçinin Sesi*'nin de Türk-İş'te birlik ve militan eylem isteğinde birleşmesidir. *İşçinin Sesi*'nin sendikal hareket içindeki etkinliğinin gittikçe artıyor oluşu ve bunun burjuvazi açısından yarattığı tehlikedir. Sönmezsoy elbette bunu açık yazamazdı. Çünkü o zaman bu etkinliğin propagandasını yapmış olurdu.

Bölme hayalinden daha gerçekçi tedbirlere

Burjuvazinin her kanadının ilk tercihi Türk-İş'in bölünmesinden yanadır. Sönmezsoy'un da öyledir. Fazla değil, bir yıl önce yazdığı bir yazıda bunu açıkça dile getirmiş ve şöyle demişti:

"DİSK'i Türk-İş'te inşa etmek yerine, Türk-İş dışında DİSK aramak daha tutarlı bir tutum ve eylem olacaktır" (*Yankı*, 3-9 Kasım 1986)

Geçen yıl bunları yazan sanki o Sönmezsoy değildi. Bakın şimdi söylediklerine:

"İster Londra'daki '*İşçinin Sesi*' olsun isterse Doğu Almanya'daki TKP olsun. Bu iki yasa dışı kuruluşun,

Türk İşçi ve sendikal hareketi içerisinde dün olduğu gibi bugün de etkili bir ağırlığı yoktur. Bu bakımdan Yürükoğlu müsterih olmalıdır. Türk-İş yönetimi tabandaki işçinin desteğini alarak, örgütünde estirilmek istenen, 'ayrılık rüzgarlarını' melteme dönüştürmede zorluk çekmeyecektir." (*agy.*)

Önce altındaki mantıksızlığı düzeltelim. Sönmezsoy *İşçinin Sesi* ile Yürükoğlu yoldaş ayrı söylüyormuş gibi Yürükoğlu müsterih olsun ne *İşçinin Sesi* ne de resmiler Türk-İş'i bölemeyeceklerdir diyor(!) TKP'nin merkez yayın organı *İşçinin Sesi* Türk-İş'te birliğin en ardıcıl savunucusudur. İşçi hareketi içindeki etkinliği de Sönmezsoy gibilerinin yüreklerine korku salacak boyuttadır.

Sönmezsoy bir yıl önce söylediği Türk-İş dışında DİSK aramak önerisinden vazgeçmiş değildir. En azından DİSK'in kurulmasına karşı değildir. Bunu da aynı yazıda şöyle dile getiriyor:

"Abdullah Baştürk'ün DİSK'i yeniden canlandırmak istemesi ve de bu konuda çalışma içerisine girmesi, kendi bileceği bir iştir. Yeter ki bunu yaparken, yasal yollarda yürüsün ve kendisine illegal değil, legal müttefikler bulsun."

Görüldüğü gibi Türk-İş'in bölünmesi umutlarını yitirmemişlerdir. Eğer Baştürk kendisine illegal değil legal müttefikler bulursa burjuvazi için en iyisi bu olacaktır. Baştürk'ün müttefikleri olan resmiler zaten illegal bir çalışma yapmıyordu, yapmak da istemiyordu. Kaldı ki şimdi legale çıkıyorlar. Mısır'da sağır sultanın duyduğu bu gerçeği Sönmezsoy bilmiyor olamayacağına göre demek ki resmilere bölücülük daveti yineliyor.

Sönmezsoy'un DİSK açılsın dediği zamandan bu yana geçen süre işçilerde Türk-İş'te birlik isteğinin ne kadar güçlü olduğunu göstermiştir. İşçilere rağmen örgütü bölmenin güçlüğünü sağduyu sahibi herkes görmüştür. Sönmezsoy'un kendi sınıf temsilcilerine şimdi önerdiği yol da bu gerçeği kabul etmek zorunda kaldıkları geri konumlardandır. Madem bölemiyoruz, bari Türk-İş'in militanlaşmasını engelleyelim diyor. Türk-İş'te birlik fikrine sahtekarca sahip çıkmasının altında yatan neden budur. Bölme önerileri tutmuyor, birlik tutuyor. Biz bunu savunmayı komünistlere bırakırsak ardından gelen militan eylem isteğini de engelleyemeyeceğiz. Bari birlik istiyormuş gibi yapıp işçileri kendi yolumuza çekelim diyor.

Sönmezsoy'un ya da *Yankı*'nın işçi tabanına seslenmediği bilinen bir gerçektir. Tehlikeyi görüyor ve kendi sınıfına taktik veriyor.

Sönmezsoy sendika liderlerine de akıl öğretiyor(!)

Sönmezsoy çocuk kandırır gibi bir üslupla sendikacılara dönüyor ve şöyle diyor:

"Bizim bu konuda asıl söylemek istediğimiz, dışarıdan gazel okuyarak Türkiye'deki işçi hareketini yönlendirmeye kalkışanların, sendikacılara ve işçilere karşı büyük saygısızlığıdır.

"Türkiye'de hiçbir sendika liderinin ya da işçinin, TKP emrettiği için birtakım yasadışı eylemlere kalkışabileceğine inanmak istemiyoruz." (*agy*)

Sönmezsoy'un o kokmuş "hariçten gazel okuyanlar" edebiyatı yine karşımıza geliyor. Biz gerçekten işçi sınıfına hariçten gazel okuyor olsaydık, görüşlerimiz, önerilerimiz işçi sınıfına uzak, onların dışından olsaydı Sönmezsoy gibilerinin sendikacılara ve işçilere dönüp aman komünistlerin sözüne uymayın, yasadışı eylem yapmayın diye yalvarıp yakarmasına ne gerek vardı. Müzevir çocuklar gibi, sendikacılara ve işçilere dönüyor," bunlar size saygısızlık ediyor!" diyor. Sendikacıların ve işçilerin gözü var, kulağı var. Kimin kendilerine saygısızlık ettiğini çok iyi görüyorlar. Komünistlerle işçi sınıfı giderek daha fazla kaynaştığı için, sendikal hareketteki etkinliğimiz hızla arttığı için Sönmezsoy bu yazıyı kaleme almak zorunda kalmıştır. İşçi sınıfının sendikal birlik, militan eylem isteğine karşı tedbirler arayan bu yazısıyla Sönmezsoy, işçi sınıfının düşmanı olduğunu bir kere daha kanıtlamıştır. Böyle olduğu için de o işçi sınıfına hariçten gazel okuyor.

Sönmezsoy, inanmak istemediği gerçeğe inanmak zorundadır. Türkiye'de işçiler yasaları çoktan beri çiğniyor. Yasadışı grevler, mitingler, yürüyüşler yapılıyor. İşçiler TKP emrettiği için değil, kendi çıkarlarının militan eylemde yattığını gördükleri için sokaklardadır. İşçilerin isteğiyle TKP'nin isteği aynıdır. Bu yüzden işçiler giderek daha çok TKP'nin yolundan yürüyeceklerdir.

Sönmezsoy'un bilinçli çarpıtmaları bu kadarla da bitmiyor. Şimdi vereceğimiz alıntı yine saçmalıklarla dolu. Görelim:

"Hiç şüphesiz Leninist-Marksist görüşlere sempati ile bakan işçi ve sendika liderleri Türkiye'de ve Türk-İş içerisinde mevcuttur. Ancak bu düşünce sahiplerinin Türk-İş'te ayrılık rüzgarlarını, 'fırtına'ya çevirmeye güçleri yoktur.

"Birtakım aydın geçinen kişi ve kurumlarımızın aksine, Türk sendikacısı ve işçisi komünizmin nerede başladığını, sosyal demokrat çizginin nerede sona erdiğini çok iyi bilmektedir."

Alıntının ilk paragrafında Türk-İş içinde Marksist-Leninist görüşlere sempati ile bakan işçi ve sendika liderlerinin olduğunu söylüyor. Ardından gelen paragrafta ise Türk sendikacısı ve işçisi komünizmin nerede başladığını, sosyal demokrat çizginin nerede sona erdiğini bilir, komünist olmaz diyor. Peki yukarıda sözünü ettiği Marksist-Leninistler Türk işçisi ve sendikacısı değil midir? Bu mantıksızlığa dikkati çektikten sonra gelelim çarpıtmaya.

Sönmezsoy alıntının ilk paragrafında Türk-İş içindeki Marksist-Leninistlerin, "ayrılık rüzgarlarını fırtınaya çevirmeye güçleri yoktur" diyor. Bu tam anlamıyla iftiradır. Türk-İş içindeki komünistlerin zaten bölme gibi bir çabası ve isteği yoktur. Tersine birliğin en ardıcıl savunucuları komünistlerdir. Bölmeye çalışanlar resmiler ve sosyal demokratlardır. Onların da Marksist-Leninistlikle bir ilgisi yoktur.

Sönmezsoy yazısında sürekli olarak resmiler ve TKP arasında isim karışıklığı yapmış, birçok yerde resmilerden TKP diye sözetmiştir. Yazının yayınlandığı tarihte resmiler bu adı çoktan terketmişti. Bunu burjuva basın da yazmıştı. Buna rağmen TKP adını onlar için kullanması, TKP adını onların suçlarıyla kirletmeyi amaçlıyor.

TKP kliği değil TKP'nin ta kendisiyiz

Sönmezsoy'un yazısında geçen "*İşçinin Sesi* adlı sözde bağımsız TKP kliği" cümlesi de anti-komünist propagandadır.

İşçinin Sesi Türkiye Komünist Partisi'nin Merkez Yayın Organı'dır. Eğer Sönmezsoy *İşçinin Sesi*'ni partimizin adı yerine kullanıyorsa (ki yazıdan çıkan budur) saçmalıyor. Klik sözcüğünün anlamını bilmiyorsa öğrensin. Örgütümüz bir başka örgütün kanadı değildir. Örgütümüz TKP'nin bir kliği değil ta kendisidir. Bu adı resmiler için kullanmak bilinçli kafa karışıklığı yaratmaktır.

"Sözde bağımsız" suçlamasına gelince. TKP sözde değil özde bağımsızdır. Yalnız dünya ve Türkiye burjuvazisinden değil Sovyetler Birliği'nden ve Dünya Komünist Hareketi'nden de bağımsızdır. Dünya Komünist Hareketi sağa kaymış olmasaydı onun bir parçası olmaktan ve amaçlarına bağımlı olmaktan gurur duyardık. TKP dünya işçi sınıfının yüce amaçlarına, komünizme derinden bağımlıdır, bununla da övünür.

Bu özveri taarruzunda partimizin Ege örgütünde işçileşme ve işçi sınıfının içine girme taarruzunu da gerçekleştiriyoruz.

Türkiye burjuvazisinin vay haline!

Özveri taaruzunda, maddi özverinin yanında, "işçi olarak çalışma esas olacak, işçileşilecek" dedik. İşçi yoldaşlarımız bu hedefi "parti için fazla mesai" diyerek belirlediler. Öteki yoldaşlar da emek eğitimine daldılar. İşçileşiyoruz, çelik gibi bir komünist partisi oluyoruz.

Seydi Gür - Seyit Baran

Bir süre önce bölgemizde özveri taarruzunu başlattık.

Bu yılki özveri taarruzunun önemi diğer yıllardan daha farklıdır. Bu özveri taarruzunu, partimizin 1987-1988 Örgüt Stratejisi'ne ve MK plenum kararlarında getirilen temel hedefe, "partimizi işçinin partisi yapacağız" belgisine uygun olarak götürüyoruz. Yani özveri taarruzuna döneme uygun bir içerik kazandırmaya çalışıyoruz. Somut çalışmalarımıza geçmeden önce kısaca "Özveri Taarruzu" üzerinde duralım.

Özveri taarruzu eğitimdir

Özveri taarruzu nedir? Türkiyeli komünistler olarak bu bayrağa neden böylesine sıkı sıkıya sarıldık? Neden oportünistlerle aramızda ayırdedici bir çizgidir dedik?

Bu soruların yanıtını, "komünist partisi nedir?" sorusuna verdiğimiz yanıttan bulmaya çalışalım. Bunun için de, Marks ve Engels'in yazımında bulunduğu Alman Komünistler Birliği tüzüğünün birinci maddesine bakalım:

"Madde 1: Birliğin amacı, burjuvazinin devrilmesi, proletaryanın egemenliği, sınıfsal çelişkilere dayalı eski burjuva toplumun ortadan kaldırılması, sınıfların ve özel mülkiyetin olmadığı yeni toplumun kurulmasıdır." (Marks-Engels-Lenin, *İşçi Sınıfının Partisi Üzerine*, Sol Yay., s.19)

Komünist partisinin amacı böyle özetlenebilir.

Komünist partisi toplumu devrime ve komünizme götürmeyi amaçlar. İşçi sınıfının en sınıf bilinçli unsurlarını içinde barındırır, sınıfın *öncü* partisidir. Onun savaşım ruhunu taşır. Partiye üyelik gönüllüdür. Parti üyesi, partinin tüzük ve programına uymak, onların yol göstericiliğinde çalışmakla yükümlüdür. Böyle baktığımızda, komünistin yaşam sürecinin hem bir gönüllülük hem bir zorunluluk, içinde gittiği görülür.

Komünist partisi ideolojisinin koyduğu, tüzük ve programında yer alan görevleri yerine getirebilmek için, zorlu bir kavga verir. Komünistler, işçi sınıfının en sınıf bilinçli, en savaşkan, en disiplinli ve *en özverili* unsurlarıdırlar. İşçi sınıfına öncülük edebilmek için, ondan devrim uğruna özveri isteyebilmek, yığınları devrim uğruna canlarını vermeyi düşünecekleri özveri düzeyine yükseltebilmek için en başta kendilerini eğitmeleri gerekir. Özveri Taarruzu böyle bir özveri eğitimidir.

Ayrıca, komünist partisi kapitalist toplumda kavga veriyor. Komünistler çok farklı sınıf ve katmanlarla ilişkide. Burjuva ideolojisi, küçük burjuva etkiler, parti normlarında sulanma yaratabiliyor. Bu durum parti içinde işçi sınıfına yabancı ideolojilerin etkisine karşı sürekli bir kavgayı gerektiriyor. Bunun sürekli kavgasını vermeyen işçi sınıfı partisi küçük burjuva oportünizmine yenik düşer. Özveri taarruzu, bu kavganın sürdürüldüğü platformlardan biridir.

Özveri taarruzu, kendisini bu özellikleriyle, yakın geçmişimizde TKP içinde ortaya çıkan bolşevik -menşevik ayrışması sırasında da gösterdi. TKP'nin bolşevik kadrolarının işçi sınıfının devrimci fikirlerini daha derinden kavramasında önemli rol oynadı. Ayrışmadan sonra "özveri taarruzu" bolşevik kadroların her yıl daha da yükselttiği bir bayrak oldu.

Özveri taarruzu, partinin kadrolarına işçinin sınıf ruhunu, disiplinini öğretir. İşçi sınıfı tarihin gördüğü en disiplinli sınıftır. Onun bu özelliği, üretim sürecinde bulunduğu konumdan ileri gelir. Lenin bunu *Bir Adım İleri, İki Adım Geri*'de "işçiler disiplini bizzat fabrikadan öğrenirler" diyerek anlatıyordu.

Hemen özetleyelim: Taarruzdan, özveri eğitiminden geçen kadrolarda, komünist partisi üyesinde disiplin yükselir. İşçi sınıfının enerjik çalışkan ve üretici bir sınıf olmasından gelen özellikler parti çalışmasına daha çok yansır. Tüm kadrolarını genel sekreterinden İMG üyesine kadar bu sınava sokan parti, özveri taarruzundan daha disiplinli, özverili, savaşkan, enerjik, daha kararlı ve daha üretken kadrolarla işçi sınıfının önüne çıkar. "Özveri taarruzu" komünist partisinin burjuvaziye ve oportünizme karşı *isyan haykırışıdır.*

Bölgemizdeki özveri taarruzunun değerlendirilmesi

Özveri taarruzunun partimiz açısından taşıdığı önemi ve felsefesini böylece koyduktan sonra partimizin Ege örgütünün 1987 Özveri Taarruzu değerlendirmesini vereceğiz.

Bu konuda organlardaki tartışmalarda billurlaşan görüşlerimizi ve bu görüşler doğrultusunda örgütümüzün yoldaşları nasıl seferber ettiğini, en sonunda da somut bir iki çalışmamızı ve bu konudaki ampirik dökümü sunacağız.

Özveri taarruzunda maddi özverinin yanında, "işçi olarak çalışma esas olacak, işçileşilecek" dedik.

Öte yandan, "devrimci durumun eşiğindeyiz" diyoruz, bize savaşkan ruhta kadrolar lazım. Bu özveri taarruzu ile bu konuda aşama kaydetmeyi hedefledik. Yani kadroların, 24 saati çuvala sokmayan bir anlayışla günün büyük bir bölümünü parti çalışması için ayırması. Bu süreçte mızmızlananlar ve düşenler oldu, olacak, olsun. İşçileşiyoruz, militanlaşıyoruz, çelik gibi, devrimci, sınıfın öncülüğüne yaraşır bir komünist parti oluyoruz. Özveri taarruzunda bir belgimizin de "Türkiye burjuvazisinin vay haline..." oluşu durumu güzel anlatıyor.

1) Bütün özveri taarruzlarında özveri ana eksen idi. Buna bağlı olarak devrimci durumda "savaşmak" öne çıkmıştı. Özveri taarruzu o özgün sorunla birleştirilmeli idi, öyle yapıldı. Faşizm döneminde düzenli geri çekiliyorduk. Özveri taarruzu buna uygun bir anlayışla yapılmalıydı. 1980-1983 özveri taarruzları böyle gerçekleştirildi. Şimdi ise, savaşa hazırlık ve sınıfa mal olma, sınıfın içinde derinleşme ve yaygınlaşma dönemindeyiz. Bu özveri taarruzunda kadrolarda işçileşme ve işçi sınıfının içine girme taarruzunu da gerçekleştiriyoruz.

2) Birinci halkadaki değerlendirmemize bağlı olarak "fabrika ve emek eğitimi"ni öne çıkarttık. Burada, *havadan ya da zekasını işleterek* para getiren ya da getirmeyi düşünen yoldaşları engellemedik ancak hoş da karşılamadık. Çünkü tüm kadrolar fabrika ve emek eğitiminden geçirilmeli idi. Bunu, 1987-1988 örgüt stratejimizde varolan "işçileşme" hedefiyle bağlı olarak kararlaştırdık. Tüm organlarda bu iki konuyu işledik. Zaten işçi olan yoldaşlara bu sorun yoktu. Bu yoldaşlara somut olarak "parti için mesaiye kal" önerisi getirildi. Profesyonel yoldaşlar ise kararlaştırılanları işçileşme yönünde yaşama geçirdiler.

3) Bu özveri taarruzumuzdan, Ege örgütü somutunda kadroların devrimci ruhta eğitimi ve bir yönüyle de arınma için yararlandık.

Organlarda yalnızca "özveri taarruzuna katıl" temasını işlemedik. Tek tek yoldaşlar için en az 50.000 TL'lik hedef koyduk. 50.000 yetmez, emek eğitimi dedik. Beceremeyenlerin, ikircimli kalanların gözünün yaşına bakmadık. Özveri taarruzunu burjuvaziye ve oportünizme karşı bir savaş çığlığı haline getirdik.

Somut taarruz çalışmalarımız

Özveri taarruzunda somut olarak neler yaptık?

Bazı yoldaşlarımız ağaç işinde çalıştılar. (Fotoğraflarını yolluyoruz.) Bir kısmı deri işçisi olarak geçici işe girdi. (Fotoğraf çekimi yapılıyor, gelecek.) Tekstil işçisi yoldaşlar özveri taarruzunda fazla mesai belgisini yükselttiler, ayrıca çalıştıkları fabrikalarda ek işler aldılar. Petrol ve diğer işkollarındaki yoldaşlar da fazla mesai belgisini yükselttiler.

Elimize geçen toplu parayla bölge örgütünde ideolojik eğitim için parti okulu açmayı düşünüyoruz. Özveri taarruzu bitiminde örgütte özveri sınavından, emek eğitiminden geçirilmiş bir örgütle çalışmaları sürdüreceğiz. Özveri taarruzu örgüt olarak bizi çelikleştiriyor.

Devrim için taarruza yoldaşlar!

Biz hangi demokrasiden konuşuyoruz?

Elif Toprak

Evren destekli Özal hükümetinin erken seçim kararıyla birlikte demokrasi tartışması yine hareketlendi. Burjuva ve küçük burjuva solcuları, burjuva havanında demokrasi suyu dövmeyi iyice hızlandırırlar.

Burjuva ve küçük burjuva sosyalistlerini özünde birleştiren ortak bir nokta var. Hiçbirinin, "ne için?", "nasıl bir demokrasi"? sorularını işçi sınıfının çıkarları açısından yanıtlamak, buna uygun bir savaşım yürütmek gibi bir derdi yok. Onların derdi, "işçi ve emekçiler için demokrasi"nin kazanılması değil. Demokrasi adına, burjuva demokrasisi çerçevesini aşmayan bir tartışma ile zaman öldürmek. Bilinç bulandırmak... Legal sosyalist dergilerin sayfalarını kaplayan böylesi bir demokrasi tartışmasının, işçilerin görüşünü bulandırmasına izin vermemek için şu soruyu sormalıyız: Biz hangi demokrasi üzerine konuşuyoruz?

Bilindiği gibi soyut bir demokrasi yok. Demokrasi bir devlet biçimi. İktidarda bulunan sınıfa göre içeriği ve biçimi değişen bir gerçeklik. Burjuvazi iktidardaysa, demokrasi de asıl olarak burjuvazi için var. Çünkü burjuva demokrasisi, burjuva sınıfının ezilen sınıflar üzerindeki diktatörlüğünü sürdürmesinin "demokratik" biçimidir.

İşçi ve emekçi yığınların burjuva diktatörlüğü altında ne ölçüde demokratik hak sahibi olabileceklerini, yürüttükleri kavga belirliyor. Ama burada en önemli nokta şudur: Demokrasi savaşımı burjuva rejimin sınırları içinde kaldığı sürece, işçi ve emekçi halkın demokratik hakları, yeterli ve kalıcı olamaz. İşçi ve emekçi kitlelerin sorunlarını çözebilecek bir demokrasiden sözediyorsak, burjuva rejimin sınırları dışına çıkmak zorundayız. Gerçek bir demokrasinin yolu, burjuva düzeni yıkmaktan, burjuvazinin diktatörlük aygıtını paramparça etmekten geçiyor. İşçi sınıfı demokrasisi Türkiye'de ileri demokratik halk devrimi ile kazanılacaktır.

Legal sosyalistlerin, resmilerin, "gayrı resmi" görünüp de resmi çizgiden yürüyenlerin çarpıttığı mantığı düzeltmek için soruyu doğru sormak gerekir. Biz hangi demokrasiyi kazanmak için yola çıkıyoruz? Bunu kazanabilmek için bugünkü koşullarda nasıl bir demokrasi savaşımı yürütmeliyiz?

Demokrasi savaşımında bizim belgimiz "demokrasi için tek yol devrim!"dir. Resmiler için ise "tek yol reformlar..."

Seçimler ve demokrasi

Resmiler ve şürekası, seçimlere, "Özal giderse demokrasi gelecek" diye bakıyorlar. Geleceği söylenen bu demokrasi kuşkusuz bugünkünden biraz daha geniş bir burjuva demokrasisi. Bu güdük burjuva demokrasisinin yarın ne olacağını son tahlilde burjuva politikacılarının keyfi değil, burjuva rejimin yüzyüze bulunduğu sorunlar belirliyor. Burjuvazi, emekçi kitlelerin yükselen savaşımı karşısında rejimi koruyabilmek için gerektiğinde - hangi burjuva politikası seçilirse seçilsin — baskıyı biraz gevşetmek zorunda kalabiliyor. Ancak orta derecede gelişmiş bir kapitalist ülke olan Türkiye'de görece istikrarlı batı tipi bir burjuva demokrasisi yaşayamaz. Güdük demokrasi dönemleri baskı dönemlerinin arasına sıkışıp kalır. Kısacası, hangi bahçivan gelirse gelsin, Türkiye kapitalist toprağı burjuvazi emperyalistleşemediği sürece, burjuva demokrasisi açısından verimsiz, kuru bir topraktır.

Burjuva politikasını son çözümlemede politikacının öznel niyetleri değil, içinde bulunulan nesnel durum belirliyor. Ama burjuvazinin de o durumu değerlendirerek yaptığı somut bir politik planı, politik tercihi yok mu?

Finans kapitalin politik planı şimdiki koşullarda Özal'ın politik planında somutlanıyor. Ekonomik önlemlere gelince. Özal'ın "alternatifim yoktur!" dediği ekonomik uygulamalar, finans kapital açısından gerçekten de alternatifsizdir. Finans kapital, seçimlerle bir partinin parlamentoda ezici bir çoğunluk oluşturarak politik istikrar sağlamasını istiyor. Yürütmeyi güçlendirecek bir yasamayı hedefliyor. Öte yandan, Avrupa kamuoyunun ve Türkiye emekçilerinin bastırdığı "yasakların kaldırılması" işini dar bir biçimde yapıp başından savmak istiyor.

Gündemdeki genel seçimlerde yığınların demokrasi savaşımının yükselmesine en yararlı tutum hangisidir?

İşçi sınıfı savaşımının bugünkü aşamasında, bu siyasal ortamda hiçbir burjuva partisini desteklemek gerekmiyor. Hiçbiri demokrat olmayan bu partilere işçi sınıfından bir tek oy bile gitmemelidir. Seçimlerde geçersiz oy kullanılmalıdır.

Biz, seçimler ve demokrasi konusuna işte bu açıdan bakıyoruz. Seçim platformunu, emekçi kitleleri devrimci bir demokrasi savaşımının içine çekebilmek için kullanacağız. Erken seçim nedeniyle hareketlenen demokrasi tartışmasında, parti programımızı propaganda ederek yol alacağız. İşçiler arasında parti örgütlerimizin sayısını arttırıp, güçlendirmek temel görevimiz olmaya devam edecek. Fabrikalarda, işçi mahallelerinde, işçi kitlesi arasında şu gerçeği yayacağız: Burjuva partilerinin hiçbiri demokrat değildir. Özlediğimiz demokrasi ancak devrimle kazanılır.

Çin Komünist Partisi'nin 13. Kongresi 25 Ekim - 1 Kasım arasında Beijing'de yapıldı.

ÇKP de Marksizmi bayat (!) buluyormuş

ÇKP 13.Kongresi'nde parti ile devletin görevlerinin ayrılması yönüne adımlar atıldı. Ama bu partinin yönetici rolünü geriye çekilerek yapıldı. Partiyi "gençlendirme" adıyla 46 milyon üyeli partinin üst organları küçültüldü. Marksizm-Leninizmin dışına çıkıldı. Reformcular güçlendi. Özel mülkiyeti ve özel sektörü güçlendiren kararlar alındı.

Çin Komünist Partisi'nin (ÇKP) 13.Kongresi 25 Ekim-1 Kasım arasında Beijing'de (Pekin'in yeni adı) yapıldı. Sekiz gün süren kongreye 46 milyon üyeyi temsilen 2 bine yakın delege katıldı. Kongreye yalnız yabancı gazeteciler davet edildi. Komünist partilerinin ve sosyalist ülkelerin temsilcileri, öteki ülkelerin diplomatları davet edilmedi.

Kongre ocak ayından beri partinin genel sekreterlik görevini de geçici olarak yürüten başbakan Zao Ziang'ın konuşmasıyla açıldı. Kongre merkez komitede, politbüroda ve diğer yüksek parti organlarında önemli değişiklikler yaptı. Kongre'de karar tasarılarını birleştirmekle son şeklini vermek üzere 33 komisyon kuruldu.

Partinin izlediği reformist çizgiye kongrede teorik kılıf "bulundu". Çin'in halen "sosyalizmin ilk aşamasında" olduğu ve en önemli görevin üretimin artırılması olduğu ileri sürüldü. Bunun için de reformların zorunlu olduğu savunuldu.

Kongrede konuşulan önemli konular arasında parti ve devlet işlerinin ayrılması, özel sektörün ve kooperatiflerin desteklenmesi, bazı bölgelerin yabancı sermayenin yatırımlarına açılması vardı.

"Gençleştirme" reformcuları güçlendirdi

Kongre'de kararların çoğu oy birliğiyle alındı. Parti içindeki iki kanadın çekişmesi parti organlarının seçiminde kendini açığa vurdu.

Birinci ve etkin kanat partinin ve ülkenin fiili lideri Deng Şiao Ping'in başını çektiği reformculardır. Reformcular ülkenin ve ekonominin gelişmesinin, ancak, kapitalizme özgü, pazara dayalı mekanizmalarla sağlanabileceğini savunuyorlar. Reformların hızla uygulanmasından yanadırlar. Partinin "genç" (ÇKP'nin üst organları için bu 70 yaşın altı kabul ediliyor) kadroları bu kanatta yer alıyor.

İkinci kanadı ise, parti hiyerarşisinde Deng'den sonra gelen, Kongre'de politbüro üyeliğinden ayrılan Chen Yun temsil ediyor. Chen, reformların gerekliliğine karşı çıkmamakla birlikte çok yavaş yapılmasından yana. Partinin eski ve yaşlı üyelerinin önemli bir kesimi bu görüştedirler.

Kongre'de parti üst yönetimi, iki kanadın uzlaşmasıyla "gençleştirildi". Yirmi kişilik eski politbüronun, Deng dahil, 70 yaşını geçmiş 9 üyesi adaylıklarını koymadılar. Politbüronun üye sayısı 17'ye indirildi. 209 kişilik eski merkez komitesinden 90 yaşlı üye adaylığını koymadı. Merkez komitesinin üye sayısı 175'e indirildi. Merkez Disiplin Kurulu'nun üye sayısı ise 129'dan 69'a indirilerek yaşlı üyeleri emekliye ayrıldı.

Partideki yaşlı üyelerin üst organlardan emekliye ayırılmaları ÇKP içinde yeni değildir. 1985 yılında toplanan konferans 64'ü merkez komitesinden olmak üzere 131 parti üst yöneticisini emekliye ayırmıştı.

Üst organlardan ayrılan yaşlı parti üyelerinin çoğunluğu Merkez Danışma Komitesi'ne atanıyor. Adından da anlaşılacağı gibi bu komisyonun yaptırım gücü yoktur.

Deng ise tüzük değişikliği yapılmasını sağlayarak, yine Merkezi Askeri Komite'nin başında kaldı. Değişiklik yapılmadan önce, politbüro üyesi olmadan komiteye başkan olunmuyordu. Böylece Deng ülkede yetkili konumunu sürdürüyor.

Deng'in bu manevrası ve partinin "gençleştirilmesi" doğrultusunda yapılan uzlaşma, seçimlerden önce reformcu kanadı güçlendirdi.

Öte yandan, ÇKP tarihinde ilk kez 13. Kongre'de merkez komitesi üyeleri gizli oyla seçildi.

Yine de bu gizli oylama kendi içinde ilginçti. Delegelere 175 kişilik merkez komitesi için 185 kişilik aday listesi verildi. Delegeler istemedikleri 10 ismi çizdiler. Seçim sonunda ismi en çok çizilen 10 aday seçimi kaybetti, geriye kalanlar da seçimi kazanmış oldular.

Seçilen merkez komitesi 17 kişilik politbüroyu, içinden de politbüronun 5 kişilik daimi komitesini seçti. Genel sekreteri de merkez komitesi seçti. Genel sekreter aynı zamanda daimi komitenin de başkanıdır.

Genel sekreterliğe Zao Ziang seçildi. Daimi komiteye Zao'nun yanında Li Peng, Qiao Şi, Hu Qili ve Yao Yılın seçildiler. Yeni seçilenlerle daimi komitenin yaş ortalaması 77'den 63'e düştü. Ocak ayında öğrenci ayaklanmalarından sonra görevinden alınan eski genel sekreter Hu Yao Bang, politbürodaki yerini korudu ama daimi komitedeki yerini kaybetti.

Seçimlerle birlikte reformcular merkez komiteye egemen oldular.

Parti ile devlet görevleri neden ayrılıyor?

Genel sekreter Zao'nun okuduğu ve oybirliğiyle onaylanan 13. Kongre Çalışma Raporu'nda, partinin "siyasi liderliği"ni merkez komitesi aracılığıyla sürdüreceği ama bu siyasetin uygulanması işini devlet kurumlarına ve hükümete devredeceği söyleniyor. Ayrıca parti, devlet kurumlarının görevlerini üstlenmiş olan parti organlarını kapatacak. Raporda, parti "yığın örgütlerinin işletme ve kurumların işleyişlerindeki bağımsızlıklarına saygılı olacaktır" deniliyor.

Zao partiyle devlet işlerinde ayrım yaparken parti kadrolarını "toplum hizmetçisi" olarak tanımladı. Onları da "siyasi" ve "profesyonel" diye ikiye ayırdı. Parti işleriyle uğraşanlar "siyasi", devlet işleriyle uğraşanlar ise "profesyonel" "toplum hizmetçileri" sayılacaklar.

Devlet organlarında çalışacak partililer de, işe girebilmek için partisiz devlet memurları gibi sınava girip başarılı olmak zorundalar.

Yürükoğlu yoldaşımız 1982 yılında yayınlanan *Sosyalizm ve Demokrasi* kitabında komünist partisi açısından parti ile devlet görevlerinin ayrılmasının, proletarya diktatörlüğü altında partinin yönetici rolünün ne anlama geldiğini şöyle açıkladı:

"Partiler devletin izleyeceği siyaseti belirler. Devlet kendisi uygular. Devlet katlarındaki partililer parti üyesi olarak bu işleyişi kolaylaştırır, çabuklaştırır, yaşama daha tam daha etkin geçmesini sağlar.

"Komünist partisinin sosyalist toplumdaki yönetici rolü de esas olarak bu anlama gelmektedir. Komünist partisi proletarya diktatörlüğü altında egemenliğin, iktidarın ruhudur. Proletarya diktatörlüğünün lider gücüdür, ama devletin kendisi değildir. Öte yanda komünist partisi işçi sınıfının kendisi de değildir." *(agy, s.50)*

Eğer Çin yönetimi parti ile devletin görevlerini, yoldaşımızın yukarıda belirttiği gibi, proletarya diktatörlüğünde partinin yönetici rolünü düzgün bir temele oturtmak için ayırıyorsa bu iyidir. Yok eğer bu ayırma, proletarya diktatörlüğünü ve sınıf savaşımını reddetmeye kalkan yapılıyorsa Çin geriye kayar.

Bu ise hiç de küçümsenmeyecek bir tehlikedir. Zao konuşmasında ana görevin sınıf savaşı olmadığını ve ülkeleri sosyal sistemlerine göre ayırmadıklarını açıkça söyledi. Öte yandan "sosyalist aile de artık geriye gelmemecesine gitti" dedi. Sosyalizmden böylesine ümidini kesmiş bir liderin partiyle devlet işlerini ayırması, bugün, komünist partisinin yönetici rolünü giderek kaldırma anlamını taşıyor.

Reformcular ekonomik reformları daha rahat uygulayabilmek için partiyle devlet işlerini ayırıyorlar. ÇKP'nin toplumda oynadığı yönetici rol geriye çekiliyor. Politbüro dahil, parti üst organlarının üye sayısının düşürülmesi, yetkilerinin sınırlandırılması, organların halka da açık olması için alınan önlemler ne yazık ki hep buna yöneliktir.

Sosyalizmin ilk aşaması mı, liberalizm mi?

13. Kongre'de ÇKP'nin 1978 yılından beri izlediği reformist çizgiye teorik kılıf bulundu. Partinin yeni genel sekreteri Zao, Marksizm-Leninizmin bazı temel ilkelerinin eskidiğini ve reformların Marksizmi zenginleştirdiğini ileri sürdü. Zao'nun teorisine göre Çin "sosyalizmin ilk aşamasında" bulunuyor. Bu "herşeyi" mübah kılıyor.

ÇKP'nin "Çin sosyalizmin ilk aşamasını yaşıyor" değerlendirmesi 1981'de, Kültür Devrimi'nin değerlendirmesi sırasında ortaya atılmıştı. Kongrede Zao, 21.yüzyılın yarısına kadar, 80 yıl daha süreceğini söyledi ve Çin "üretimi artırmak, çağdaş teknolojiyi ülkeye sokmak, kapıları yabancı fikirlere ve yatırımlara açmak, günlük tüketim taleplerini daha iyi karşılamak zorundadır" dedi. Sanki üretimin artması, teknoloji düzeyinin yükselmesi için 80 yıl yabancı fikirlerin cirit atması gerekiyor.

Zao sosyalizmin Çin'e özgü olacağını vurguladı. Bunun iki temel ögesi, devlet mülkiyetinin, merkezi planlamanın reddedilmesi ve ekonominin dışa açılmasıdır dedi. Zao devlet planlamasına giren sektörlerin toplam ekonomide tuttukları yeri 1990 yılına kadar %30'a indirmeyi hedeflediklerini açıkladı.

Ülke ekonomisi iyice liberalleştirilecektir. Çin'in güney kıyılarındaki Haynan Adası özel bölge ilan edildi. Yerli ve yabancı sermaye buraya yatırım yapabilecek. Burada toprakların 50 yıla kadar kullanım hakkını satın alabilecek ve satabilecek. Bu uygulama "başarılı" olursa ülkeye yayılacak. Böylece emperyalist ülkelerin Çin'de yatırım yapmalarına olanaklar hazırlanacak.

Fiyatlarda yüzde 10-20'lik artışlar geniş işçi ve emekçi kesimlerin yaşamlarını zaten zorlaştırmaktadır. ÇKP özel sektörü destekleyerek gelir dağılımındaki farklılıkları daha da artırmaktadır.

Ülkede ciddi bir yiyecek sorunu vardır. Son üç yılda tahıl üretimi hedeflerin gerisinde kaldı. Tibet'te ulusal sorun çok canlı durmaktadır. (Böyle olmasına rağmen, Tibet Kongre'nin gündemine alınmadı.) Deng ve Zao, bütün bu sorunların çözümünü kapitalizm özentisi reformların hızlandırılmasında görüyorlar.

ÇKP 13. Kongresi'ne reformcular damgayı bastı. Kongrede partiyle devlet görevlerinin ayrılması yönünde adımlar atıldı. Ama bu, partinin yönetici rolü geriye çekilerek yapıldı. Partiyi "gençleştirme" adı altında 46 milyon üyeli örgütün üst organları küçültüldü. Marksizm-Leninizmin dışına çıkıldı. Özel mülkiyeti ve özel sektörü güçlendiren kararlar alındı.

ÇKP'nin 13. Kongresi sosyalizmin çıkarına olmadı. Çin'de sosyalizmin çözülüşünü ancak işçi sınıfı içinden yükselecek bir muhalefet durdurabilir.

Ahmet Fırat

SBKP MK üyeleri toplantılarda tartışamıyorlarmış, hatta öneri bile getiremiyorlarmış. Bu ne biçim parti işleyişidir?

Tartışamamışlar bile, ama büyük işler başarmışlar!

SBKP'nin 27 Ocak 1987 MK Plenumu'nda Gorbaçof'un sunduğu raporda ilginç açıklamalar yer alıyor :

"Parti Merkez Komitesi *büyük işler başardı* ve buna devam ediyor. Ancak, bu çalışmanın düzeyinin düşmesine hiçbir zaman ve hiçbir koşulda izin verilemez. Tersine, bu sürekli artmalı ve yaşamın, toplumun gelişmesinin ve uluslararası durumun öne koyduğu istemlere yanıt vermelidir. Merkez Komitesi'nin faaliyetinde herhangi bir zayıflamaya izin verilemez.

SBKP Merkez Komitesi, Lenin'in düşüncelerinin ve çalışma yöntemlerinin yaşama geçirilmesinde örnek olmalıdır. Plenumumuz, parti yaşamına, ülkenin iç koşullarına ve uluslararası duruma ilişkin temel konuları gerçekten tartışmalıdır. Bunlar özgür, içtenlikli bir şekilde, derin bir sorumluluk duygusuyla, ideolojik birlik ve görüşlerin geniş biçimde karşılaştırıldığı bir hava içinde tartışılmalıdır.

Bu bağlamda, Merkez Komitesi üyelerinin rolünü, hak ve sorumluluklarını vurgulamak istiyorum. Plenumlar sırasında, her bir *Merkez Komitesi üyesine ortaya sorunlar atma ve bunların kollektif yaratıcı tartışmasına katılma hakkı sağlanmalıdır.* Parti içinde, hele de Merkez Komitesi Plenumlarında, eleştiri dışında olan ya da eleştiri hakkından yoksun kalan kimse olamaz.

Bu noktada düzeltmemiz gereken çok şey vardır. Dürüst, açık konuşalım: Yıllardan beri partinin ve halkın Plenum gündemleri dışında kalan birçok canalıcı sorunu vardı. *Yoldaşlar, Merkez Komitesi Plenumlarının çoğu zaman kısa ve biçimsel olduğunu hatırlayacaklardır. Birçok Merkez Komitesi üyesi, MK üyeliği boyunca, tartışmalara katılma ve hatta önerilerde bulunma olanağına sahip olmadı.* Merkez Komitesi Plenumlarındaki bu atmosfer, yerel parti komite ve örgütlerinin çalışma biçiminde de etkisini gösterdi."

(SBKP Genel Sekreteri Mihail Gorbaçof'un 27 Ocak 1987'de SBKP MK Plenumu'na sunduğu rapor'dan (M. Gorbaçof, Yenilenme ve Kadro Politikası, *Bilim ve Sanat Yay., 1987, 58-59)*(abç)

Deri işçileri 129 gün süren grevlerini üstün başarı ile bitirdiler

Kazlıçeşme'de zafer!

Yiğit Netaş'ın açtığı yoldan ilerleyen Deri-İş grevcileri, savaşımlarını militan gösteriler ve bir protesto mitingi ile taçlandırdılar. İşçilerin sınıf dayanışmasını bir üst düzeye sıçrattılar. Militan ve yığınsal savaşımın, Türk-İş'te birliğin pekişmesinin ne denli canalıcı önem taşıdığını tüm sınıfa gösterdiler.

Deri-İş'in 129 gün süren grevi zaferle bitti. Bu zafer Türkiye işçi sınıfının, militan ve kararlı kavgasının yükseldiğini gösteriyor. Grevler militanlaşarak, burjuva legalitesini pratikte parçalayarak yükselmekte ve sonunda zafer elde etmektedir.

Deri işçileri grevi üstün bir başarıyla sonuçlandırdılar. İşverenle yapılan gurup sözleşmesine göre işçilerin ücretlerinde yüzde seksene varan bir artış oldu. Bunun yanısıra çeşitli haklar alındı.

Burada dikkatleri çeken bir nokta, ücret artışının "seyyanen" yapılmış olmasıdır. Deri-İş Kazlıçeşme şube başkanı Hüseyin Ateş, yüzdeli artışa karşı çıktıklarını, bunun istikrarsız ve dengesiz bir ücret dağılımına neden olduğunu söylüyor. "İşçi arkadaşlar arasındaki ücret dengesizliğini böylece engellemek istiyoruz" diyor. Gerçekten Kazlıçeşmede 3 bin işçi 2 bin lira brüt alırken, 500 işçi 3 bin 500 lira alıyor. Ücret zammı aynı yüzdeyle istense, eşitsizlik sürecekti, oysa şimdi azaltıldı.

Dikkat çekici bir başka nokta da "gurup sözleşmesi" imzalanmasıdır. Bilindiği gibi gurup sözleşmeleri, bir işkoluna bağlı tüm işçilerin aynı harekette bulunmalarını sağlar. Sendikalar arası rekabeti azaltır, aynı işkolundaki işçilerin birlik ve dayanışmasını da yoğunlaştırır. Deri-İş'in başarılı gurup sözleşmesi birlik ve dayanışmanın gücüne çok güzel bir örnek oluşturmuştur.

Grevin kazanımları arasında, işçi çıkarmalarla ilgili olanı da özellikle vurgulanıyor. Buna göre çıkartılan her işçiye iki maaş tutarında tazminat ödenecek.

Görüldüğü gibi Türkiye işçi sınıfı, savaşımını alanlara, sokaklara taşıyor ve bunu yaptıkça daha büyük başarılar kazanıyor. Deri-İş grevi de, grev dalgasında nitelik sıçraması getiren önemli bir grev olarak tarihe geçiyor.

Uğur Gürgen

Deri-İş grevinin başarısının sırrı, işçilerin, proleter yöntemlerle militan yığınsal savaşımı yükseltmiş olmasıdır.

İşverenler görüşmeleri geciktirerek grevcileri yıldıracaklarını sanıyorlarsa aldanıyorlar

Bizde yılacak göz var mı?

İşçi sınıfı, Deri-İş grevini başarıyla sonuçlandırdı. Mevzilerini ilerletti. Deri-İş'in militan grevini örnek alan öteki işkollarının işçileri Migros'ta, DMO'da, nakliye ambarlarında kıran kırana grev savaşımını sürdürüyorlar

Deri işçilerinin 129 gündür sürdürdükleri inatçı kavga başarıyla sonuçlandı. Bu grevle işçilerin elde ettiği haklar, 1980'den sonra elde edilen hakların hemen hemen en iyisi diyebiliriz.

Bir kez, disiplin kurulu başkanlığının işçi ve işveren temsilcileri arasında dönüşümlü yapılması, her greve çıkan her sendikanın istemleri arasında yer alıyordu. İşverenler buna büyük tepki gösteriyordu. Disiplin kurulu başkanlığının dönüşümlü olması işverene karşı sendikanın elini rahatlatırken, işçiler arasında da güveni artıyordu. Deri işçileri bunu sağladılar.

İkincisi oldukça yüksek bir ücret zammı, hem de istendiği gibi, seyyanen alındı.

Bununla da bağlı olarak üçüncüsü, Deri-İş sendikası başarılı bir gurup sözleşmesi imzalamış oldu.

İşyeri düzeyindeki toplu sözleşmeler işçi sınıfının gücünü perakende kullanmak demektir. Ayrıca sendikanın bir işyerinde yüksek, bir başka işyerinde düşük haklar elde etmesi hem sendikayı sarsar, hem işçiler arasına kama sokar. Gönlümüz en geniş gurup sözleşmelerinden yana olmalıdır. Bu, düşmana karşı toplu bir savaşım demektir. Bazı sendikaların bu en önemli savaşımdan yan çizmelerine karşılık, Deri-İş'in gurup sözleşmesi yapması ve bunu savunması, sınıf savaşımına kazandırmış olduğu bir mevzidir.

Deri-İş grevi, işçi sınıfının mevzilerini ilerleterek biterken, Basın-İş üyelerinin ve Migros işçilerinin grevleri kıran kırana devam ediyor. Bu arada sağlı sollu burjuva liberaller de bu grevlerden ne kadar korktuklarını göstermeye devam ediyor.

Geçenlerde *Cumhuriyet* gazetesi "Migros kâr ediyor" diye başlık atmış. Depolarda duran peynirlerin fiyat yükselişi nedeniyle Koç'un günde yalnızca peynirden 25 milyon kâr ettiğini söylüyor. *Cumhuriyet* gazetesi işverenin aylık 312 bin lira teklif ettiğini, sendikanın ise bunu az bulduğunu belirttikten sonra şöyle devam ediyor: "..Grevci 800 işçiye sendika dayanışması çerçevesinde ayda 18 bin lira dağıtabiliyor.

Cumhuriyet'in bu yazısı, Migros grevi bitsin diye sinsi bir çabayı yansıtıyor. İşçilere, greviniz boşuna, Koç yine kâr ediyor, sendikadan 18 bin yerine grevi bitirin ve patrondan 312 bin alın demek anlamına geliyor.

Bu tür sinsi çabalara en güzel yanıtı grevci Migros işçilerinden Filiz Utaş veriyor: "..Bu ay kazanılmış ikramiyemiz vardı, vermediler. Yıldırmak için vermiyorlar. Ama bizde yılacak göz var mı? Grevi bu aşamaya kadar getirmişken artık sonuçlandırmak zorundayız. Geri adım atamayız. Hakkımızı sonuna kadar savunacağız ve istediklerimizi elde edeceğiz."

16 Eylül'de greve çıkan nakliye ambarlarında çalışan işçiler de grevler zincirine yeni bir halka eklemiş oldular.

İşverenler sendikası Nak-İş'in toplu sözleşme istemini "eski sözleşme metni aynen geçecek, sadece ücretler kısmını müzakere edelim" diyerek bir kenara itmesi, sendikanın 35 işyerinde greve çıkmasını getirdi.

Buna karşılık Nak-İş 104 işyerinde lokavt kararı aldı. Bununla da kalmayıp, sendikanın örgütlü olmadığı 115 ambarda da lokavt ilan ederek eşine az rastlanır bir tavır geliştirdi. Yasalar işçilere dayanışma grevini yasaklarken işverenlerin birbirine yaptığı dayanışma lokavtına hükümet ses çıkarmadı.

Öte yandan, İstanbul'da kurulu DMO Basımevinde Basın-İş sendikasının 31 Temmuz'da başlattığı grev de işyerindeki tüm işçilerin kararlı katılımıyla, inatla sürüyor. İşçiler ve sendikalar sınıf kardeşlerini yalnız bırakmayıp, grevlerin yanında militanca yer alarak her türlü dayanışmayı gösteriyorlar.

Likat-İş'in TCDD işyerlerinde 9 aydır sürüncemede olan toplu sözleşmesi greve bir adım kala bağlandı.

Petrol-İş'in Aygaz'da aldığı grev kararı, bunun ülke çapında yaratacağı şok etkisinin korkusuyla, bir-iki gün içinde anlaşmayı sağladı.

Burjuvanın sahte vaatlerine karnımız toktur

Seçime az bir zaman kala tüm burjuva partilerin gözü işçi sınıfına çevrildi. Önceleri şımarıkçasına keskin çıkışlar yapan Özal bile kendisini işçi-işveren ilişkilerinden ve çelişkilerinden uzak göstermeye çalışıyor. Özal'ın adamı Kahveci Migros'taki grevci işçileri ziyarete giderek grev gözcüsü gömleği giyiyor. Burjuva basın ise "Kahveci işverenleri kızdırdı" gibisinden başlıklar atarak sanki Kahveci'nin işverenlere karşı bir konumu varmış havası yaratıyor.

Yılların Demirel'i de seçim öncesi vaatlerini sıralamaya başladı. Bu büyük vaatler bile Demirel'in ne kadar ümitsiz olduğunu göstermeye yetiyor. Bu ümitsizlik seçimlerin sonucuyla değil, burjuvazinin sonuyla ilgilidir.

İşte onun "büyük" vaatlerinden birkaç örnek:

— Memur-işçi ve tüm emeklilerinin aylıkları 100 bin liranın altında olmayacak.

— Asgari ücret net 100 bin lira olacak.

Demirel'in yağdırdığı "yeni" vaatler 1970'lerin bile gerisinde kalıyor. SHP de Demirel'den farklı değil. Onun vaatlerinden bazıları da şöyle: İşçilerin haftada 40 saat çalışmaları ve yılda bir ay izin yapmaları sağlanacak. Vatandaş, yaklaşık 8 yılda kira öder gibi ev sahibi olacak.

Ecevit ise daha cömert davranıyor. İşçileri fabrika sahibi(!) yapacağını söylüyor. Burjuva partiler, eksik, yetersiz ve çoğu da boş vaatlerle kendilerini seçime hazırlayadursunlar, işçi sınıfının yayılan ve yükselen grevleri onlara güzel bir yanıt oluşturmaktadır.

Korhan Coşkun